

**ZÁKLADNÍ ŠKOLA JANA BEZDĚKA
MARTINICE**

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ZÁKLADNÍ
VZDĚLÁVÁNÍ

Škola - náš kamarád

OBSAH

Název kapitoly	Strana
1. Identifikační údaje	6
2. Charakteristika školy	7
2.1 Historie a velikost školy	7
2.2 Vybavení školy	7
2.3 Charakteristika pedagogického sboru	7
2.4 Dlouhodobé projekty	8
2.5 Spolupráce se zákonnými zástupci žáků a dalšími subjekty	8
3. Charakteristika ŠVP	9
3.1 Zaměření školy	9
3.2 Výchovné a vzdělávací strategie	10
3.2.1 Cíle základního vzdělávání	10
3.2.2 Strategie k osvojení klíčových kompetencí	12
3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.....	14
3.3.1 Spolupráce v rámci školy	15
3.3.2 Další spolupráce	15
3.3.3 Podpůrná opatření	16
3.4 Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných.....	22
3.5 Začlenění průřezových témat	24
4. Učební plán, tabulace učebního plánu	31
5. Učební osnovy	33
5.1 Jazyk a jazyková komunikace	33
Český jazyk a literatura	33
1. ročník	35
2. ročník	37
3. ročník	39
4. ročník	41

5. ročník	43
Anglický jazyk	45
1. ročník	47
2. ročník	48
3. ročník	50
4. ročník	52
5. ročník	54
5.2 Matematika a její aplikace	56
Matematika	56
1. ročník	59
2. ročník	60
3. ročník	61
4. ročník	64
5. ročník	66
5.3 Informační a komunikační technologie	68
Informatika	68
4. ročník	70
5. ročník	71
5.4 Člověk a jeho svět	72
Prvouka	72
1. ročník	75
2. ročník	78
3. ročník	81
Přírodověda	84
4. ročník	85
5. ročník	88

Vlastivěda	91
4. ročník	92
5. ročník	95
5.5 Umění a kultura	99
Hudební výchova	99
1. ročník	101
2. ročník	102
3. ročník	103
4. ročník	104
5. ročník	105
Výtvarná výchova	106
1. ročník	108
2. ročník	108
3. ročník	109
4. ročník	110
5. ročník	111
5.6 Člověk a zdraví	111
Tělesná výchova	111
1. ročník	114
2. ročník	115
3. ročník	117
4. ročník	118
5. ročník	120
5.7 Člověk a svět práce	122
Pracovní činnosti	122

1. ročník	124
2. ročník	125
3. ročník	125
4. ročník	126
5. ročník	126
6. Hodnocení žáků	127
7. Minimální doporučené úrovně pro úpravu očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření	138

1. Identifikační údaje

1.1 Název ŠVP

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání
Škola – náš kamarád

1.2 Předkladatel

Název školy: Základní škola Jana Bezděka Martinice

Adresa školy: Martinice 70, 769 01 Holešov

Právní forma: příspěvková organizace

Ředitelka: Mgr. Veronika Boháčková

Kontakty:

tel.: 573 399 015
e-mail: zsmartin@volny.cz
webová stránka: www.zsmartinice.cz

Další údaje:

IČO: 750 22 494
DIČ: 322-750 224 94
IZO: 102 118 428
RED-IZO: 600 118 428

1.3 Zřizovatel

Název: Obec Martinice

Adresa: Martinice 16, 769 01 Holešov

Kontakty:

tel.: 573 399 010
e-mail: ou@martinice.cz

1.4 Platnost dokumentu od: 1. září 2018

.....
Mgr. Veronika Boháčková

2. Charakteristika školy

2. 1 Historie a velikost školy

Škola se nachází ve středu obce, která leží nedaleko města Holešov, v těsné blízkosti potoka Mojeny a patří k nejstarším objektům v obci. Stavba školy byla dokončena v roce 1858.

Objekt školy byl po dobu své existence průběžně opravován, udržován a modernizován. Roku 1926 byla dokončena přístavba a roku 1938 byla dokončena adaptace. V dřívějších dobách měla škola pouze 2 učebny ve 2. podlaží, v letech 1973-1974 proběhly přestavby na čtyřtřídní školu s nezbytným zázemím. Původní lokální vytápění kamny na tuhá paliva bylo v roce 1978 nahrazeno elektrickým vytápěním akumulacími kamny a současně s jeho budováním proběhla rekonstrukce elektrických rozvodů v celé budově. Po provedení plynofikace obce bylo v roce 1996 stávající topení zaměněno za nové teplovodní ústřední vytápění napojené na plynovou kotelnu a současně byla škola připojena k obecnímu vodovodu. V roce 1999 proběhla další rekonstrukce budovy (výměna oken, fasáda) a v létě 2008 zajistil zřizovatel vybavení tříd nastavitelným nábytkem, novými tabulemi a bezdrátovým internetem do jednotlivých tříd.

Naše malotřídní škola je školou rodinného typu. Poskytuje vzdělávání pro celý 1. stupeň. Součástí školy je jedno oddělení školní družiny. Škola má velmi dobrou dopravní dostupnost i pro žáky z nejbližších obcí. Nachází se v bezprostřední blízkosti autobusové zastávky na trase Zlín – Holešov.

2.2 Vybavení školy

Třídy jsou vybaveny nastavitelným nábytkem. V učebnách jsou k dispozici počítače s připojením k internetu. Škola je vybavena moderními učebnicemi, učebními pomůckami do všech vyučovacích předmětů, didaktickou technikou. Je rozšiřován výukový software, doplňovány tituly ve sbírkách žákovské i učitelské knihovny, školní družina je průběžně vybavována novými hrami, stavebnicemi apod.

V budově školy jsou tři kmenové učebny, jedna kmenová učebna školní družiny, šatna žáků, kabinet učitelů, kabinet učebních pomůcek, sociální zařízení žactva a pedagogických pracovníků. Pro výuku tělesné výchovy jsou využívány hřiště a tělocvična místní TJ Sokol.

Jednou z priorit školy ve výuce i v běžném chodu školy je využití informačních a komunikačních technologií. Žáci mají k dispozici několik PC s připojením k internetu. Učitelé mají pro svoji práci rovněž k dispozici PC s internetovým připojením, tiskárnu a kopírku.

Stravování žáků je zajištěno v nedaleké budově mateřské školy. Okolí školy poskytuje žákům možnost pobytu venku v době přestávek.

2.3 Charakteristika pedagogického sboru

Počet pedagogických pracovníků se odvíjí od počtu žáků a způsobu jejich rozdělení do jednotlivých tříd. Pohybuje se v rozmezí 3 – 6. Jednou z priorit vedení školy je plně kvalifikovaný pedagogický sbor a soustavné prohlubování kvalifikace všech pedagogických zaměstnanců prostřednictvím samostudia a absolvování kurzů dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.

2.4 Dlouhodobé projekty

Škola se účastní výchovně vzdělávacích projektů zaměřených na ekologii, výchovu ke zdravému životnímu stylu, postavení lidí ve společnosti, profesní orientaci apod. Témata projektů volí vyučující podle věkových skupin, podle náplně učiva nebo reagují na aktuální dění ve společnosti. Projekty jsou buď ročníkové nebo celoškolské. Dále škola využívá příležitostných nabídek projektů orientovaných na ochranu zdraví, prevenci rizikového chování, dopravní výchovu a bezpečnost žáků.

2.5 Spolupráce se zákonnými zástupci žáků a dalšími subjekty

Prioritou je spolupráce s níže uvedenými subjekty:

- zřizovatel školy (veřejná vystoupení žáků na akcích pořádaných zřizovatelem aj.);
- zákonní zástupci žáků (pomoc při organizaci školních akcí);
- školská rada (akce s účastí rodičovské veřejnosti);
- malotřídni školy v nejbližším okolí;
- Mateřská škola Martinice;
- základní školy v Holešově;
- místní organizace, spolky, občanská sdružení apod.;
- Plavecká škola Uherské Hradiště (kurzy plavání žáků);
- Krajská pedagogicko-psychologická poradna a Zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků Zlín (vyšetření žáků se speciálními vzdělávacími potřebami);
- TJ Sokol Martinice (využití prostor tělocvičny pro výuku tělesné výchovy);
- Dopravní hřiště Kroměříž (průkaz cyklisty pro žáky 4. ročníku);
- Policie ČR nebo městská policie (besedy, projekty);
- organizace poskytující dětem nabídku zájmové činnosti (SVC TyMy Holešov) a další.

Rodiče jsou o výsledcích vzdělávání informováni prostřednictvím žákovských knížek, deníčků, případně telefonicky či osobně a prostřednictvím webové stránky školy. Pravidelně jsou pořádány třídní schůzky a konzultační dny.

3. Charakteristika ŠVP

3.1 Zaměření školy

Náš vzdělávací program přistupuje k žákovi jako jedinečné a svébytné osobnosti, která přichází na svět s rozmanitými schopnostmi. Hlavním úkolem školy je respektovat individualitu každého žáka a v nejvyšší možné míře rozvíjet jeho schopnosti takovým způsobem, aby veškeré získané poznatky a dovednosti dokázal uplatnit v běžném životě. Vede žáky k odpovědnosti za své učení, rozhodování a chování.

Škola usiluje o vytváření motivujícího a podnětného prostředí. Prostředí motivujícího k celoživotnímu vzdělávání. Vede žáky k sebepoznávání, k poznání a hodnocení svých postojů a myšlenek, ale také k citlivému vnímání, toleranci a respektování názorů ostatních.

Respektujeme hlavní požadavky Národního rozvoje vzdělání v ČR. Klademe důraz na činnostní charakter vyučování s uplatňováním těchto základních didaktických zásad:

1. Zásada probuzení a udržení zájmu žáka.
2. Zásada pěstování žákovy aktivity a samočinnosti.
3. Zásada návaznosti na předchozí vědomosti, dovednosti a návyky.
4. Zásada trvalého osvojení poznatků.
5. Zásada vhodné volby metodických materiálů a materiálů pro žáky.

V procesu výchovy a vzdělávání vychází škola z těchto vizí:

1. Škola = profesionál

Škola je vysoce odbornou institucí, poskytující výchovu a vzdělávání podle nejmodernějších vzdělávacích trendů. Pro širší veřejnost je místem, které dokáže poskytovat poradenství z oblasti výchovy a základního vzdělávání.

2. Škola jako pospolitost

Škola usiluje o společné aktivity, které vzájemně spojují členy školy a vytvářejí vztah k její tradici. Začleněním školy do života obce v žácích posiluje příslušnost k rodnému místu a pěstuje v nich pocit sounáležitosti.

3. Zdravá a bezpečná škola

Škola chrání a posiluje zdraví žáků. Pozitivně působí na všechny jeho složky. Rozvíjí u žáků zdravý životní styl, chování a návyky, které podporují zdraví. Vytváří pro učení příjemné harmonické prostředí a usiluje o pozitivní klima (kolegiální vztahy mezi pracovníky, partnerský vztah učitel-žák, tolerantní vztahy mezi žáky).

4. Otevřená škola

Škola utváří síť kontaktů s mimoškolním prostředím (rodiče, obec, podnikatelské subjekty, zájmové organizace,...). S rodiči jedná jako se svými skutečnými partnery. Na základě partnerského přístupu v nejvyšší možné míře rozvíjí komunikaci, vzájemnou spolupráci a angažovanost rodičů pro školu. Usiluje o otevřené partnerství.

ŠVP vede žáky k citlivému vztahu k přírodě, ke všemu živému. Respektuje principy trvale udržitelného rozvoje. Využíváním moderních pedagogických přístupů a metod ve vyučování podněcuje žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a ke smysluplnému řešení problémů. Hlavním posláním školy je vybavit žáka souborem klíčových kompetencí – kompetencí k učení, kompetencí k řešení problémů, kompetencí komunikativní, kompetencí sociální a personální, kompetencí občanskou a pracovní. Osvojením klíčových kompetencí se žák připravuje na další vzdělávání a úspěšné uplatnění v občanské společnosti.

„ Nejsi jen ty sám členem lidské společnosti, avšak kromě tebe jsou tu i jiní. Poněvadž jsi její součástí, nedomnívej se, že jsi všechno: BUĎ KU PROSPĚCHU SPOLEČNOSTI.“
(J. A. Komenský)

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie

3.2.1 Cíle základního vzdělávání

Cíl	Co představuje v životě školy a žáka ve výuce
1. Umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení	Rozvoj postojů, dovedností a způsobů rozhodování metodami, které umožňují přímou zkušenost Dostatek informačních zdrojů a učebních impulsů (nabídek) - knihovna, internet, exkurze Propojení informací se skutečným životem Samostatnost, organizace vlastní činnosti Vlastní úsudek, iniciativa, tvořivost, zodpovědnost Komunikační dovednosti, spolupráce, práce v týmu Poznávání vlastních možností Prezentace vlastních výsledků Tvořivost (práce na projektech) Práce v motivujícím prostředí Hodnocení formou zpětné vazby Hodnocení za to, co žák zvládá, ne za to, co neumí Zařazování metod, které podporují zvědavost
2. Podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů	Uplatňování mezipředmětových vztahů Objevování vzájemných vztahů a příčin přírodních, společenských a dalších jevů a dějů Přechod od frontálního vyučování k aktivizujícím metodám Uplatňování základních myšlenkových operací – srovnávání, třídění, analýza, syntéza, zobecňování, abstrakce Rozvíjení schopnosti logického uvažování Řešení problémů na základě kritického zhodnocení informací Podpora netradičních způsobů řešení

3. Vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci	Prostor pro střetávání a komunikaci různými formami (ústně, písemně, výtvarnými prostředky, pomocí technických prostředků atd.) Dodržování etiky komunikace (věcnost, naslouchání, prostor pro různé názory, respektování originálních, nezdařených aj. názorů) Základ pro hledání a objevování problémů Základ spolupráce a společného prožívání Předpoklad poznávání sebe a vztahů k jiným Práce v týmu
4. Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých	Jasná pravidla pro soužití ve škole - práva, povinnosti, sankce Atmosféra demokracie a přátelství Spolupráce ve výuce Osobní odpovědnost za výsledky společné práce Vzájemná spolupráce všech učitelů Spolupráce s rodiči a dalšími partnery
5. Připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a plnili své povinnosti	Učit se samostatně rozhodovat a nést důsledky za svá rozhodnutí Demokracii a svobodu nezaměňovat za anarchii Nutnost dodržování mravních hodnot a slušného jednání Vhodnou formou prosazovat své zájmy Učit se argumentovat
6. Vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací, rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, svému prostředí i k přírodě	Chápání bohatství a složitost citového života, rozvíjet citovou otevřenost vůči podnětům z prostředí, ve kterém žijí Orientace ve vlastním citovém životě a v citových vztazích S pomocí dospělých řešit své citové vztahy Učit otevřeně a kultivovaně projevovat své city Učit ohleduplnému a citlivému vztahu k lidem, k přírodě a ke kulturním a etickým hodnotám
7. Učit žáky aktivně rozvíjet a chránit své fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný	Čistota prostředí školy Vhodné hygienické zázemí Vhodné prostředí - účelnost, funkčnost, estetičnost, bezpečí - spoluúčast na jeho úpravě Organizace denního režimu ve prospěch žáků (časová, obsahová) Zdravý stravovací a pitný režim Pohybové relaxační přestávky Škola bez kouře a drog Důsledná prevence šikany a násilí Vztahy ve škole - úcta, sounáležitost, uznání Respektování individuálních rozdílů, motivační hodnocení
8. Vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a	Chápání principů a fungování demokracie v osobním životě i ve škole a společnosti

<i>duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi</i>	Otevřenost vůči spolužákům Solidarita s druhými Rozvíjení kritických postojů k negativním projevům ve škole i společnosti Integrace žáků vyžadujících speciální péči Uvažování v evropských a celosvětových souvislostech Rozvíjení schopnosti empatie Multikulturní výchova – porozumění odlišnému způsobu života lidí z jiných kultur Vytváření podmínek pro adaptaci žáků z jiných kulturních prostředí Ohleduplnost vůči starým a nemocným lidem
9. Pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci	Uplatňování sebehodnocení žáků (co jsem se naučil, co zvládnul, co bych příště mohl udělat lépe...) Osvojování základních pracovních dovedností a návyků Nabídka zájmové činnosti

3.2.2 Strategie k osvojení klíčových kompetencí

KOMPETENCE K UČENÍ

- Uplatňujeme individuální přístup k žákovi.
- Nízkého počtu žáků ve třídách využíváme k integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.
- Všem žákům utváříme situace, v nichž mohou zažít pocit úspěchu a radosti z výsledků učení.
- Ve výuce klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem, vyhledávání informací.
- Využíváme prvky sebekontroly a vzájemné kontroly mezi žáky.
- Vedeme žáky ke zhodnocení vlastní práce a jejích výsledků a k oceňování výkonů spolužáků.
- Učíme žáky přijmout odpovědnost za výsledky vlastního vzdělávání.
- Poskytováním zpětné vazby vedeme žáky k odhalování chyby a možnostem jejich zvládnutí a odstraňování.
- Používáme motivační hry a aktivizující postupy. Do výuky zařazujeme pestré činnosti.
- Používáme metody činnostního vyučování.
- Vhodnými metodami a na praktických příkladech a situacích učíme žáky pochopit smysl učení a motivujeme je k celoživotnímu vzdělávání.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- Vytváříme příležitosti k řešení problému.
- Vedeme žáky k samostatnému řešení problémových situací i k týmové práci.
- Vedeme žáky k využívání znalostí i z jiných předmětů (využívání mezipředmětových vztahů) a k uplatnění vlastních zkušeností.
- Podporujeme využívání moderní techniky ve výuce.
- Vedeme žáky k využívání různých zdrojů informací.
- Součástí zadávání problémových úloh je i stanovení přesných kritérií jejich splnění.

- Podporujeme u žáků vlastní úsudek, samostatnost a tvořivost.
- Vedeme žáky k volbě přiměřeného způsobu řešení problému. Vzhledem ke svému věku, znalostem, dovednostem.
- Diskutujeme s žáky o průběhu práce.
- Dbáme, aby žák při řešení problému činil uvážlivá rozhodnutí, uměl je obhájit a dokázal za svá rozhodnutí nést odpovědnost.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- Důsledně dbáme na dodržování základních pravidel slušného chování v komunikaci mezi žáky, v interakci učitel-žák, v interakci učitel-učitel a v neposlední řadě při komunikaci školy s jakýmkoliv subjektem z mimoškolního prostředí.
- Vedeme žáky ke kultivovanému písemnému i ústnímu projevu, k používání spisovné češtiny.
- Vedeme žáky k jasnému, stručnému a výstižnému vyjadřování svých myšlenek.
- Podporujeme výuku anglického jazyka již od 1. ročníku.
- Vedeme žáky ke schopnosti naslouchat a porozumět druhým lidem.
- Vytváříme žákům prostor pro diskusi.
- Učíme žáky zapojit se do diskuse, asertivně obhájit svůj názor a vhodně argumentovat.
- Podporujeme komunikaci s okolními školami.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- Ve škole budujeme vztahy založené na vzájemné úctě a respektu.
- K utváření pozitivního vztahu s žáky využíváme mimoškolní akce.
- Využíváme skupinové a kooperativní vyučování.
- Učitelé chápou svoji roli především jako roli pomocníka (zprostředkovatele).
- Žákům dáváme najevo úctu a empatii. Totéž rozvíjíme u žáků samotných.
- Podporujeme vzájemnou pomoc žáků.
- Citlivým přístupem zvyšujeme u žáků jejich sebeúctu. Rozvíjíme jejich sebedůvěru a zdravé sebevědomí.
- Sledujeme sociální vztahy ve třídě.
- Připravujeme žáky na bezproblémový přestup na jinou školu a na 2. stupeň.
- Vedeme žáky k uvědomění si svého místa v kolektivu a k nutnosti vzájemné spolupráce.
- Budujeme v žácích pocit odpovědnosti za sebe sama, za své chování a jednání. Učíme je přijímat odpovědnost i za okolní dění.

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- Klademe důraz na dodržování zásad školního řádu a pravidel slušného chování.
- Rozvíjíme u žáků morální vědomí a odpovědnost za vlastní chování.
- Vedeme žáky k empatii.
- Učíme žáky otevřeně a kultivovaně projevovat své city.
- Vedeme žáky ke správnému životnímu stylu, k péči o zdraví.
- Vedeme žáky ke schopnosti rozpoznat negativní jevy ve škole i ve společnosti (projevy násilí, šikana, rasismus, vandalismus apod.) a jednoznačně je odmítat.
- Důsledně dbáme na prevenci sociálně patologických jevů.

- Podporujeme a rozvíjíme tradice školy i obce. Zapojením školy do dění obce budujeme u žáků pozitivní vztah k rodnému místu a pocit sounáležitosti.
- Učíme žáky respektu k odlišným tradicím a kulturám.
- Učíme žáky porozumět pojmu vlastenectví. Vedeme je k úctě k národním tradicím a kulturnímu a historickému dědictví naší země.
- Rozvíjíme u žáků uvažování v evropských a globálních souvislostech.
- Ve vhodných předmětech vedeme žáky k pochopení principu trvale udržitelného rozvoje.

KOMPETENCE PRACOVNÍ

- Za kvalitně odvedenou práci vyjadřujeme žákům pochvalu a uznání.
- Dbáme na dodržování vymezených pravidel a na ochranu zdraví při práci.
- Vedeme žáky k základním pracovním návykům (uspořádání pracovního místa a úklid).
- Vedeme žáky k utváření harmonického a kulturního pracovního prostředí.
- Formou exkurzí, besed apod. seznamujeme žáky s různými profesemi.
- Cíleně rozvíjíme a podporujeme u žáků specifické dovednosti (různé druhy nadání).

3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále jen „SVP“)

Pravidla vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, vzdělávání žáků uvedených v § 16 odst. 9 zákona a vzdělávání žáků nadaných upravuje vyhláška č. 27/ 2016, o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných. Žákům se SVP poskytuje škola podpůrná opatření v souladu s touto vyhláškou. Konkrétní druh podpůrného opatření lze poskytovat pouze v jednom stupni.

Při vzdělávání žáků se SVP zabezpečuje naše škola žákům tyto podmínky:

- rovný přístup ke vzdělávání;
- vzájemná úcta, respekt, solidarita, důstojnost;
- uplatňování zdravotního hlediska a respektování individuality a potřeb žáka;
- využívání vyrovnávacích, případně dostupných podpůrných opatření:
 - využití speciálních metod, postupů, forem a prostředků vzdělávání
 - využití učebních pomůcek, speciálních učebnic a didaktických materiálů
 - nízký počet žáků ve třídě;
- uplatňování principu diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu;
- zohlednění postižení při hodnocení výsledků vzdělávání;
- spolupráce s rodiči nebo se zákonnými zástupci žáka, školskými poradenskými zařízeními; v případě potřeby spolupráce s odborníky z jiných resortů;
- spolupráce s ostatními školami, které vzdělávají žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními
- v případě potřeby a v souladu s právními předpisy působení asistenta pedagoga či jiných osob

potřebných pro realizaci podpůrných opatření ve třídě.

3.3.1 Spolupráce v rámci školy

Spolupráce třídního učitele a ostatních vyučujících

- spolupráce na tvorbě individuálního vzdělávacího plánu (dále jen IVP) pro žáka
- řešení problémů spojených se vzděláním a výchovou žáka
- řešení klasifikace žáka vzhledem k jeho znevýhodnění
- koordinace při využívání kompenzačních a didaktických pomůcek
- užívání speciálních metod a forem při práci
- volba odpovídajících metod a forem práce

Spolupráce třídního učitele a ředitelství školy

- zajištění legislativou požadované administrativní agendy k problematice speciálních vzdělávacích potřeb žáka
- zajištění kompenzačních a didaktických pomůcek
- zajištění spolupráce a konzultace s poradenským zařízením
- zajištění DVPP pro učitele v oblasti speciálních vzdělávacích potřeb
- zajištění odborné literatury
- řešení potřeby asistenta pedagoga

3.3.2 Další spolupráce

A.) Spolupráce se školským poradenským zařízením

Ředitelka školy určí ve škole poradenského pracovníka. Poradenský pracovník školy je zodpovědný za komunikaci se školským poradenským zařízením při realizaci podpůrných opatření u žáků se SVP.

- žádost a provedení vlastního vyšetření žáka
- konzultace ke tvorbě IVP žáka
- konzultace k dílčím problematikám speciálních vzdělávacích potřeb žáka

B.) Spolupráce se zákonnými zástupci žáka

- vysvětlení a konzultace problému
- seznámení rodičů s plánem pedagogické podpory nebo individuálního vzdělávacího plánu – zajištění informovaného souhlasu

- dohoda konzultací a těsnější spolupráce třídního učitele, popř. dalších vyučujících při vzdělávání žáka

3.3.3 Podpůrná opatření

3.3.3.1 Podpůrná opatření prvního stupně

Kterým žákům jsou určena:

Podpůrná opatření prvního stupně slouží ke kompenzaci mírných obtíží ve vzdělávání žáka, u nichž je možné prostřednictvím mírných úprav v režimu školní výuky a domácí přípravy dosáhnout zlepšení; zahrnují také podporu žáků z důvodů akcelerovaného vývoje školních dovedností.

Například:

- žáci s pomalejším tempem práce;
- drobné potíže ve čtení, psaní, počítání;
- problémy se zapomínáním;
- drobné potíže v koncentraci pozornosti;
- delší nepřítomnost ve škole z důvodu nemoci.

Obtíže žáka jsou dále vyvolané zejména aktuálně nepříznivým zdravotním nebo psychickým stavem, případně se jedná o dlouhodobé problémy malého rozsahu a intenzity.

Postup školy při poskytování podpůrných opatření prvního stupně

Východiskem pro stanovení podpůrných opatření prvního stupně je pozorování v hodině, rozhovor (se žákem nebo zákonným zástupcem žáka), prověřování znalostí a dovedností žáka a reflexe jeho výsledků, rozbor výkonů a výsledků činností žáka apod.

Rozsah poskytování opatření prvního stupně je plně v kompetenci školy.

Pokud nepostačuje samotné zohlednění individuálních vzdělávacích potřeb žáka při vzdělávání, zpracuje škola pro žáka plán pedagogické podpory (dále jen „PLPP“).

Plán pedagogické podpory žáka zpracovává třídní učitel.

Plán pedagogické podpory škola průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka. Vyhodnocení PLPP provádí škola jedenkrát za školní rok, v případě potřeby častěji.

Poskytování podpůrných opatření prvního stupně škola průběžně vyhodnocuje. Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření poskytovaných na základě PLPP škola vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Není-li tomu tak, doporučí škola zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení.

Do doby zahájení poskytování podpůrných opatření druhého až pátého stupně na základě doporučení školského poradenského zařízení poskytuje škola podpůrná opatření prvního stupně na základě plánu pedagogické podpory.

S plánem pedagogické podpory seznámí škola zákonného zástupce žáka a všechny pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu.

Plán obsahuje podpis osob, které s ním byly seznámeny.

Příklady podpůrných opatření prvního stupně:

- metody výuky orientované na rozvoj informačně receptivních metod zaměřených na rozvoj vnímání, na práci s textem a obrazem, dále na reproduktivní metody upevňující zapamatování, které vedou k osvojování vědomostí a dovedností pomocí opakování a procvičování;
- řešení typových úloh a problémů;
- aktivizující metody výuky;
- střídání forem a činností během výuky;
- zohledňování individuálních potřeb žáka, respektování pracovních specifík žáka, stylů učení, doplňující výklad nebo procvičování, princip multisenzorického přístupu, nastavení dílčích cílů tak, aby žák mohl prožívat úspěch, opakované vrácení se ke klíčovým pojmům a dovednostem aj.;
- respektování pracovního tempa žáka, stanovení odlišných časových limitů pro plnění úkolů;
- diferenciaci výuky, skupinová a kooperativní výuka;
- zadávání domácích úkolů v menším rozsahu;
- materiální podpora (běžné učebnice a pomůcky) podle možností školy.

Obsah a výstupy vzdělávání se neupravují.

3.3.3.2 Podpůrná opatření druhého stupně

Kterým žákům jsou určena:

- žáci s opožděným vývojem;
- žáci s odlišným kulturním prostředím nebo jinými životními podmínkami;
- problémy v počáteční schopnosti se učit a připravovat na školní práci;
- specifické poruchy učení a chování;
- mírně oslabené sluchové nebo zrakové funkce;
- mírné řečové vady;
- oslabené dorozumívací schopnosti;
- poruchy autistického spektra s mírnými obtížemi;
- nedostatečná znalost vyučovacího jazyka a jiné.

Problémy žáka ve vzdělávání lze charakterizovat jako mírné, lze je obvykle kompenzovat s využitím speciálních učebnic, speciálních nebo kompenzačních pomůcek a úpravami pedagogické práce.

Postup školy při poskytování podpůrných opatření druhého až pátého stupně

Pokud se žák vzdělával podle plánu pedagogické podpory, zajistí škola bezodkladné předání plánu pedagogické podpory školskému poradenskému zařízení.

Poradenskou pomoc školského poradenského zařízení může využít zákonný zástupce také na základě svého uvážení nebo na základě rozhodnutí orgánu veřejné moci podle jiného právního předpisu.

V případě podpůrného opatření spočívajícího v používání kompenzačních pomůcek, speciálních učebnic a

speciálních učebních pomůcek školské poradenské zařízení doporučí přednostně ty pomůcky, kterými již škola disponuje, pokud tím bude naplněn účel podpůrného opatření.

Pro doporučení konkrétních podpůrných opatření školské poradenské zařízení zjišťuje také možnost využití personálních a materiálních podmínek školy vytvořených v souvislosti s poskytováním podpůrných opatření jiným žákům školy. Při tomto zjišťování škola poskytuje školskému poradenskému zařízení součinnost.

Podpůrná opatření škola poskytuje bezodkladně po obdržení doporučení školského poradenského zařízení a udělení písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka.

Informovaný souhlas obsahuje:

- a) výslovné vyjádření souhlasu s poskytováním podpůrných opatření,
- b) informace o důsledcích, které vyplývají z poskytování podpůrného opatření, zejména o změnách ve vzdělávání v souvislosti s poskytováním podpůrného opatření,
- c) informace o organizačních změnách, které v souvislosti s poskytováním podpůrných opatření mohou nastat
- d) podpis zákonného zástupce žáka stvrzující, že informacím uvedeným v písmenech b) a c) porozuměl.

Není-li možné ze závažných důvodů zabezpečit bezodkladné poskytování doporučeného podpůrného opatření, poskytuje škola po projednání se školským poradenským zařízením a na základě informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka po dobu nezbytně nutnou jiné obdobné podpůrné opatření stejného stupně. Není-li doporučené podpůrné opatření poskytnuto do 4 měsíců ode dne vydání doporučení, škola projedná tuto skutečnost se školským poradenským zařízením.

Škola ve spolupráci se školským poradenským zařízením a zákonným zástupcem žáka průběžně vyhodnocuje poskytování podpůrného opatření. Školské poradenské zařízení vyhodnotí poskytování podpůrných opatření ve lhůtě jím stanovené, nejdéle však do 1 roku od vydání doporučení.

Shledá-li škola, že podpůrná opatření nejsou dostačující nebo nevedou k naplňování vzdělávacích možností a potřeb žáka, bezodkladně doporučí zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení. Obdobně škola postupuje i v případě, shledá-li, že poskytovaná podpůrná opatření již nejsou potřebná.

Příklady podpůrných opatření druhého stupně:

Organizace a podmínky výuky jsou definovány v *individuálním vzdělávacím plánu (dále jen „IVP“)*

IVP navrhuje školské poradenské zařízení a zpracovává ho škola. Vychází ze školního vzdělávacího programu, vyhovuje vzdělávacím potřebám žáka. Individuální vzdělávací plán v případě potřeby zahrnuje předměty speciálně pedagogické péče a pedagogickou intervenci.

Individuální vzdělávací plán školské poradenské zařízení ve spolupráci se školou sleduje a nejméně jednou ročně vyhodnocuje jeho naplňování. Poskytuje zákonnému zástupci žáka a škole poradenskou podporu.

Další podpůrná opatření druhého stupně:

- metody rozvíjející myšlení, paměť, pozornost, vnímání, motoriku, stimulující vývoj
- řešení typových úloh a problémů
- pedagogická intervence zaměřená na podporu oslabených nebo nefunkčních dovedností a kompetencí žáka nebo kompenzaci nedostatečné přípravy na výuku (1h týdně)

- speciální učebnice a pomůcky, včetně kompenzačních pomůcek
- softwarové vybavení
- úprava obsahu a výstupů vzdělávání v dílčích oblastech, které žák vzhledem ke svým vzdělávacím potřebám nemůže zvládnout nebo je zvládá alternativním způsobem

Úprava obsahu a výstupů vzdělávání

Obsah vzdělávání žáků se upravuje v závislosti na struktuře a charakteru speciálních vzdělávacích potřeb žáků na základě doporučení školského poradenského zařízení.

U žáků s potřebou podpory ve vzdělávání z důvodu odlišných kulturních a životních podmínek je třeba:

- posílení přípravy na školní práci
- v rámci nejvyššího počtu povinných vyučovacích hodin posílení výuky českého jazyka nebo výuky českého jazyka jako jazyka cizího: 3 vyučovací hodiny (h)/týden, nejvýše však 120 h.

3.3.3.3 Podpůrná opatření třetího stupně

Kterým žákům jsou určena:

- žáci se specifickými poruchami učení
- odlišné kulturní prostředí a jiné životní podmínky žáka
- poruchy chování
- těžká porucha řeči (dorozumívacích schopností)
- řečové vady těžšího stupně
- poruchy autistického spektra
- lehké mentální postižení
- zrakové a sluchové postižení (slabozrakost, nedoslýchavost)
- tělesné postižení
- neznalost vyučovacího jazyka a jiné.

Použití podpůrného opatření ve třetím stupni je podmíněno stanovením podpůrných opatření školským poradenským zařízením na základě diagnostiky speciálních vzdělávacích potřeb žáka.

Rozsah těchto opatření zahrnuje zejména úpravy ve strategiích práce s učivem, úpravy v podmínkách a postupech školní práce a domácí přípravy, včetně posilování motivace a postojů ke školní práci, v odůvodněných případech pak také úpravy obsahů vzdělání a výstupů ze vzdělání.

Charakter speciálních vzdělávacích potřeb žáka je takový, že vyžaduje již i podporu práce pedagogického pracovníka asistentem pedagoga (pro maximálně 4 žáky), dále využívání komunikačních systémů neslyšících a hluchoslepých osob a využívání prostředků alternativní nebo augmentativní komunikace podle potřeb žáka, podporu speciálně pedagogického centra v případě podpory nácviku prostorové orientace a využívání alternativních forem komunikace. Vhodná je také spolupráce s odborníky jiných resortů, pokud to vyžaduje zájem žáka (lékaři, sociální pracovníci, terapeuti atd.). Délka poskytování podpůrných opatření se řídí charakterem speciálních vzdělávacích potřeb žáka, pohybuje se v řádu od několika měsíců až do konce trvání školní docházky.

Délka může být upravována v závislosti na posouzení aktuálního stavu žáka a na dalších okolnostech (například na závěrech kontrolního vyšetření).

Příklady podpůrných opatření třetího stupně:

- individuální vzdělávací plán
- je nutná přítomnost asistenta pedagoga (ne však na celou dobu vyučování)
- přítomnost dalšího pedagogického pracovníka
- kompenzační pomůcky
- speciální učebnice a pomůcky
- softwarové vybavení
- pedagogická intervence podle možností školy (podpora přípravy žáků v předmětech, ve kterých žák selhává, posílení strategií učení; rozsah až 3 h za týden – nejvýše však 120 hodin)
- metody výuky zaměřené na podporu oslabených či nefunkčních dovedností a kompetencí žáka, rozvoj řečových a poznávacích funkcí, nácvik sebeobslužných dovedností a sociálních kompetencí
- metody podporující sociální začlenění a vytváření pozitivních postojů kooperativního učení i akceptace těchto žáků jejich spolužáky
- kooperativní výuka
- didaktické hry
- využívání speciálních učebních a kompenzačních pomůcek a postupů
- možnost slovního hodnocení
- metody na zlepšení koncentrace pozornosti žáků
- dodržování hygieny vzdělávacího procesu

Vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením

Při vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením jsou rozvíjeny intelektové schopnosti, vědomosti, dovednosti i návyky.

Úprava obsahu vzdělávání (resp. očekávaných výstupů) u žáků s lehkým mentálním postižením

Provede se podle Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání – viz minimální doporučené úrovně pro úpravy očekávaných výstupů vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením. Očekávané výstupy, pro které není uveden výstup v minimální doporučené úrovni, mohou být při úpravách výstupů v individuálním vzdělávacím plánu (IVP) bez náhrady vypuštěny.

Při vzdělávání těchto žáků jsou klíčové níže uvedené vzdělávací přístupy a strategie:

- umožňujeme žákům osvojit si strategii učení a motivujeme je k celoživotnímu vzdělávání (důraz na systematickosti učení, opakování učiva) ;
- oceňujeme každý sebemenší pokrok;
- podněcujeme žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů;
- vedeme žáky k všestranné a účinné komunikaci;
- rozvíjíme u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých;
- připravujeme žáky k tomu, aby se projevovali jako samostatné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a povinnosti;
- vytváříme u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací;

- rozvíjíme vnímavost a citlivé vztahy k lidem, svému prostředí i k přírodě;
- učíme žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a nést za něj odpovědnost;
- vedeme žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učíme je žít společně s ostatními lidmi;
- pomáháme žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti.

3.3.3.4 Podpůrná opatření čtvrtého stupně

Kterým žákům jsou určena:

- závažné poruchy chování;
- středně těžké a těžké mentální postižení (včetně komorbidit);
- těžké zrakové nebo sluchové postižení;
- závažné vady řeči;
- poruchy autistického spektra;
- závažné tělesné postižení a jiné.

Charakter speciálních vzdělávacích potřeb žáka ve vzdělávání již vyžaduje významné úpravy v metodách a v organizaci vzdělávání, úpravy v obsahu vzdělávání, dále možnost úprav výstupů ze vzdělávání, se zřetelem k rozvíjení schopností a dovedností žáka, ke kompenzaci důsledků zdravotního postižení. Vždy se přihlíží k aktuálnímu zdravotnímu stavu žáka. Podmínkou k zajištění podpůrných opatření pro vzdělávání některých těchto žáků mohou být stavebně nebo technicky upravené prostory.

Příklady podpůrných opatření čtvrtého stupně:

- individuální vzdělávací plán
- je nutná přítomnost asistenta pedagoga (většinou po celou dobu pobytu žáka ve škole)
- je možná přítomnost dalšího pedagogického pracovníka i osobního asistenta
- kompenzační pomůcky
- speciální učebnice a pomůcky
- možnost zkrácení vyučovací hodiny
- softwarové vybavení
- metody výuky zaměřené na podporu oslabených či nefunkčních dovedností a kompetencí žáka, rozvoj řečových a poznávacích funkcí, nácvik sebeobslužných dovedností a sociálních kompetencí
- metody podporující sociální začlenění a vytváření pozitivních postojů kooperativního učení i akceptace těchto žáků jejich spolužáky
- kooperativní výuka
- tlumočnický český znakový jazyk pro neslyšící žáky nebo přepisovatel pro neslyšící

3.3.3.5 Podpůrná opatření pátého stupně

Použití podpůrného opatření v pátém stupni je podmíněno předchozím stanovením podpůrných opatření školským poradenským zařízením na základě diagnostiky speciálních vzdělávacích potřeb. Charakter speciálních vzdělávacích potřeb žáka vyžaduje **nejvyšší míru přizpůsobení organizace, průběhu a obsahu vzdělávání**, podporu rozvoje schopností a dovedností žáka a kompenzaci důsledků jeho zdravotního postižení. Organizace vzdělávání žáka a volba metod výuky plně akceptuje zdravotní stav žáka a omezení, která z něho vyplývají. Je určen výhradně **žákům s nejtěžšími stupni zdravotních postižení, zpravidla souběžným postižením více vadami, vyžadujících vysokou úroveň podpory**, zohledněný v úpravách organizace, obsahu, forem a metod vzdělávání; volba podpůrných opatření plně respektuje možnosti a omezení žáka při výběru vzdělávacích obsahů a metod, hodnocení výsledků vzdělávání žáka. **Vzdělávání žáka v tomto stupni zpravidla vyžaduje úpravu pracovního prostředí.** V případě potřeby je možné využívat komunikační systémy neslyšících a hluchoslepých osob nebo prostředky alternativní nebo augmentativní komunikace. Žáci jsou obvykle vzděláváni s podporou asistenta pedagoga, speciálního pedagoga a druhého pedagogického pracovníka, často s přítomností další osoby důležité pro podporu žáka. Výuka je realizována speciálními pedagogy, případně s jejich intenzivní podporou.

Pro žáky s priznanými podpůrnými opatřeními pátého stupně jsou dolní úrovně pro úpravu očekávaných výstupů v IVP očekávané výstupy stanovené v RVP ZŠS.

3.4 Zabezpečení výuky nadaných a mimořádně nadaných žáků

Za nadaného žáka se považuje především žák, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Za mimořádně nadaného žáka se považuje především žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Zjišťování mimořádného nadání včetně vzdělávacích potřeb žáka provádí školské poradenské zařízení ve spolupráci se školou, která žáka vzdělává.

Vzdělávání mimořádně nadaného žáka se může uskutečňovat podle individuálního vzdělávacího plánu, který vychází ze školního vzdělávacího programu příslušné školy, závěrů psychologického a speciálně pedagogického vyšetření a vyjádření zákonného zástupce žáka.

Pro vzdělávání podle IVP je nutný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka.

Individuální vzdělávací plán obsahuje:

- a) závěry doporučení školského poradenského zařízení,
- b) závěry psychologického a speciálně pedagogického vyšetření a pedagogické diagnostiky, které blíže popisují oblast, typ a rozsah nadání a vzdělávací potřeby mimořádně nadaného žáka, případně vyjádření registrujícího praktického lékaře pro děti a dorost,
- c) údaje o způsobu poskytování individuální pedagogické, speciálně pedagogické nebo psychologické péče mimořádně nadanému žákovi,
- d) vzdělávací model pro mimořádně nadaného žáka, údaje o potřebě úprav v obsahu vzdělávání žáka, časové a

- obsahové rozvržení učiva, volbu pedagogických postupů, způsob zadávání a plnění úkolů, způsob hodnocení
- e) seznam doporučených učebních pomůcek, učebnic a materiálů,
 - f) určení pedagogického pracovníka školského poradenského zařízení, se kterým bude škola spolupracovat při zajišťování péče o mimořádně nadaného žáka,
 - g) personální zajištění úprav a průběhu vzdělávání mimořádně nadaného žáka a určení pedagogického pracovníka školy pro sledování průběhu vzdělávání mimořádně nadaného žáka a pro zajištění spolupráce se školským poradenským zařízením.

Možnosti vzdělávání mimořádně nadaného žáka

1. Vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu

Zpracování IVP ve spolupráci se školským poradenským zařízením a zákonným zástupcem žáka – nejpozději do 1 měsíce ode dne, kdy škola obdržela doporučení.

Zpracování a provádění individuálního vzdělávacího plánu zajišťuje ředitel školy.

IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.

2. Přerazení žáka do vyššího ročníku

Ředitel školy může přeradit mimořádně nadaného žáka do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku na základě zkoušek vykonaných před komisí, kterou jmenuje ředitel školy.

Komise je nejméně tříčlenná a tvoří ji vždy:

- a) předseda, kterým je zpravidla ředitel školy nebo jím pověřený učitel,
- b) zkoušející učitel, kterým je třídní učitel daného ročníku a
- c) přísedící učitel, kterým je vyučující předmětu dané vzdělávací oblasti.

Dále podrobněji viz §30 a § 31 vyhlášky č. 27/ 2016 o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných.

Za neabsolvovaný ročník nebude žákovi vydáno vysvědčení. V následujících vysvědčeních se na zadní straně uvede, které ročníky žák neabsolvoval.

Podpůrná opatření druhého stupně pro nadané a mimořádně nadané žáky

- obohacování učiva (dílčích výstupů) nad rámec školního vzdělávacího programu - cílem tohoto postupu je učivo prohloubit, rozšířit a obohatit o další informace, stimulovat procesy objevování a vyhledávání dalších souvislostí a vazeb, které dané téma vzdělávání nabízí
- individuální projektová práce
- samostatné náročnější úkoly (referáty k probíranému učivu, zajímavosti z dané problematiky)
- využití speciálních učebnic a pomůcek (např. encyklopedie, atlasy, odborné slovníky aj.
- výukový software
- IT vybavení (např. tablet, flash disk, promítací plátno aj.)
- reprezentace školy v oblastech, kde projevují mimořádné nadání

Podpůrná opatření třetího stupně pro nadané a mimořádně nadané žáky

- obohacování učiva (dílčích výstupů) nad rámec školního vzdělávacího programu
- metody výuky k rozvoji schopností a kreativity žáků
- akcelerace učiva
- didaktické hry
- tvořivé psaní v mateřském i cizím jazyce
- speciální učebnice a pomůcky (např. odborné knihy a časopisy, soupravy na přírodovědné pokusy a výzkumy aj.)
- výukový software
- IT vybavení s přístupem k internetu (např. stolní PC, notebook, tablet, digitální fotoaparát aj.)
- reprezentace školy v oblastech, kde projevují mimořádné nadání

Podpůrná opatření čtvrtého stupně pro nadané a mimořádně nadané žáky

- obohacování učiva (dílčích výstupů) nad rámec školního vzdělávacího programu
- metody výuky k rozvoji schopností a kreativity žáků
- akcelerace učiva
- speciální učebnice a pomůcky
- softwarové vybavení
- IT vybavení s přístupem k internetu
- reprezentace školy v oblastech, kde projevují mimořádné nadání

3. 5 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata reprezentují v RVP ZV okruhy aktuálních problémů současného světa. Jsou důležitým formativním prvkem základního vzdělávání, vytvářejí příležitosti pro individuální uplatnění žáků i pro jejich vzájemnou spolupráci a pomáhají rozvíjet osobnost žáka především v oblasti postojů a hodnot.

V etapě základního vzdělávání jsou vymezena tato průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova demokratického občana
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova
- Mediální výchova

3.5.1 Osobnostní a sociální výchova (zkratka OSV)

Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu.

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- vede k porozumění sobě samému a druhým
- napomáhá k zvládání vlastního chování
- přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni
- rozvíjí základní dovednosti dobré komunikace a k tomu příslušné vědomosti
- utváří a rozvíjí základní dovednosti pro spolupráci
- umožňuje získat základní sociální dovednosti pro řešení složitých situací (např. konfliktů)
- formuje studijní dovednosti
- podporuje dovednosti a přináší vědomosti týkající se duševní hygieny

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- pomáhá k utváření pozitivního (nezraňujícího) postoje k sobě samému a k druhým
- vede k uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci
- vede k uvědomování si hodnoty různosti lidí, názorů, přístupů k řešení problémů
- přispívá k uvědomování mravních rozměrů různých způsobů lidského chování
- napomáhá primární prevenci sociálně patologických jevů a škodlivých způsobů chování

3.5.2 Výchova demokratického občana (zkratka VDO)

Výchova demokratického občana má vybavit žáka základní úrovní občanské gramotnosti. Ta vyjadřuje způsobilost orientovat se ve složitostech, problémech a konfliktech otevřené, demokratické a pluralitní společnosti. Její získání má umožnit žákovi konstruktivně řešit problémy se zachováním své lidské důstojnosti, respektem k druhým, ohledem na zájem celku, s vědomím svých práv a povinností, svobod a odpovědností, s uplatňováním zásad slušné komunikace a demokratických způsobů řešení.

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- vede k aktivnímu postoji v obhajování a dodržování lidských práv a svobod
- vede k pochopení významu řádu, pravidel a zákonů pro fungování společnosti
- umožňuje participovat na rozhodnutích celku s vědomím vlastní odpovědnosti za tato rozhodnutí a s vědomím jejich důsledků
- rozvíjí a podporuje komunikativní, formulační, argumentační, dialogické a prezentační schopnosti a dovednosti
- prohlubuje empatii, schopnost aktivního naslouchání a spravedlivého posuzování
- vede k uvažování o problémech v širších souvislostech a ke kritickému myšlení

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- vede k otevřenému, aktivnímu, zainteresovanému postoji v životě
- vychovává k úctě k zákonu
- rozvíjí disciplinovanost a sebekritiku
- učí sebeúctě a sebedůvěře, samostatnosti a angažovanosti
- přispívá k utváření hodnot jako je spravedlnost, svoboda, solidarita, tolerance a odpovědnost

- rozvíjí a podporuje schopnost zaujetí vlastního stanoviska v pluralitě názorů
- motivuje k ohleduplnosti a ochotě pomáhat zejména slabším
- umožňuje posuzovat a hodnotit společenské jevy, procesy, události a problémy z různých úhlů pohledu (lokální, národní, evropská, globální dimenze)
- vede k respektování kulturních, etnických a jiných odlišností
- vede k asertivnímu jednání a ke schopnosti kompromisu

3.5.3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (zkratka VMEGS)

Rozvíjí vědomí evropské identity při respektování identity národní. Otevírá žákům širší horizonty poznání a perspektivy života v evropském a mezinárodním prostoru a seznamuje je s možnostmi, které jim tento prostor poskytuje.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech prolíná všemi vzdělávacími oblastmi, integruje a prohlubuje poznatky a umožňuje uplatnit dovednosti, které si žáci osvojili v jednotlivých vzdělávacích oborech. Podporuje ve vědomí a jednání žáků tradiční evropské hodnoty, k nimž patří humanismus, svobodná lidská vůle, morálka, uplatňování práva a osobní zodpovědnost spolu s racionálním uvažováním, kritickým myšlením a tvořivostí.

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- rozvíjí a integruje základní vědomosti potřebné pro porozumění sociálním a kulturním odlišnostem mezi národy
- prohlubuje porozumění vlivu kulturních, ideologických a sociopolitických rozdílů na vznik a řešení globálních problémů v jejich vzájemných souvislostech
- prohlubuje základní vědomosti nezbytné pro pochopení struktury a funkcí mezinárodních a nevládních organizací, jejich vlivu na řešení globálních i lokálních problémů v oblasti humanitární, politické, sociální, ekonomické, kulturní a dodržování lidských práv
- rozvíjí schopnost srovnávat projevy kultury v evropském a globálním kontextu, nacházet společné znaky a odlišnosti a hodnotit je v širších souvislostech
- rozšiřuje a prohlubuje dovednosti potřebné pro orientaci v evropském prostředí, seberealizaci a řešení reálných situací v otevřeném evropském prostoru
- prohlubuje vědomosti potřebné k pochopení souvislostí evropských kořenů a kontinuity evropského vývoje a podstaty evropského integračního procesu
- vede k pochopení významu společných politik a institucí Evropské unie; seznamuje s dopadem jejich činnosti na osobní i občanský život jednotlivce i s možnostmi jejich zpětného ovlivňování a využívání
- vede k poznání a pochopení života a díla významných Evropanů a iniciuje zájem žáků o osobnostní vzory
- rozvíjí schopnost racionálně uvažovat, projevovat a korigovat emocionální zaujetí v situacích motivujících k setkávání, srovnávání a hledání společných evropských perspektiv

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- pomáhá překonávat stereotypy a předsudky
- obohacuje pohledy žáka na sebe sama z hlediska otevřených životních perspektiv rozšířených o možnosti volby v evropské a mezinárodní dimenzi
- kultivuje postoje k Evropě jako širší vlasti a ke světu jako globálnímu prostředí života
- utváří pozitivní postoje k jinakosti a kulturní rozmanitosti
- podporuje pozitivní postoje k tradičním evropským hodnotám

- upevňuje osvojování vzorců chování evropského občana a smysl pro zodpovědnost

3.5.4 Multikulturní výchova (zkratka MKV)

Rozvíjí smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci, vede k chápání a respektování neustále se zvyšující sociokulturní rozmanitosti. U menšinového etnika rozvíjí jeho kulturní specifika a současně poznávání kultury celé společnosti, majoritní většinu seznamuje se základními specifiky ostatních národností žijících ve společném státě, u obou skupin pak pomáhá nacházet styčné body pro vzájemné respektování, společné aktivity a spolupráci.

Multikulturní výchova se hluboce dotýká i mezilidských vztahů ve škole, vztahů mezi učiteli a žáky, mezi žáky navzájem, mezi školou a rodinou, mezi školou a místní komunitou. Škola jako prostředí, v němž se setkávají žáci z nejrozličnějšího sociálního a kulturního zázemí, by měla zabezpečit takové klima, kde se budou všichni cítit rovnoprávně, kde budou v majoritní kultuře úspěšní i žáci minorit a žáci majority budou poznávat kulturu svých spolužáků – příslušníků minorit. Tím přispívá k vzájemnému poznávání obou skupin, ke vzájemné toleranci, k odstraňování nepřátelství a předsudků vůči „nepoznanému“.

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- poskytuje žákům základní znalosti o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti
- rozvíjí dovednost orientovat se v pluralitní společnosti a využívat interkulturních kontaktů k obohacení sebe i druhých
- učí žáky komunikovat a žít ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, uplatňovat svá práva a respektovat práva druhých, chápat a tolerovat odlišné zájmy, názory i schopnosti druhých
- učí přijmout druhého jako jedince se stejnými právy, uvědomovat si, že všechny etnické skupiny a všechny kultury jsou rovnocenné a žádná není nadřazena jiné
- rozvíjí schopnost poznávat a tolerovat odlišnosti jiných národnostních, etnických, náboženských, sociálních skupin a spolupracovat s příslušníky odlišných sociokulturních skupin
- rozvíjí dovednost rozpoznat projevy rasové nesnášenlivosti a napomáhá prevenci vzniku xenofobie
- učí žáky uvědomovat si možné dopady svých verbálních i neverbálních projevů a připravenosti nést odpovědnost za své jednání,
- poskytuje znalost některých základních pojmů multikulturní terminologie: kultura, etnikum, identita, diskriminace, xenofobie, rasismus, národnost, netolerance aj.

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- pomáhá žákům prostřednictvím informací vytvářet postoje tolerance a respektu k odlišným sociokulturním skupinám, reflektovat zázemí příslušníků ostatních sociokulturních skupin a uznávat je
- napomáhá žákům uvědomit si vlastní identitu, být sám sebou, reflektovat vlastní sociokulturní zázemí
- stimuluje, ovlivňuje a koriguje jednání a hodnotový systém žáků, učí je vnímat odlišnost jako příležitost k obohacení, nikoli jako zdroj konfliktu
- pomáhá uvědomovat si neslučitelnost rasové (náboženské či jiné) intolerance s principy života v demokratické společnosti
- vede k angažovanosti při potírání projevů intolerance, xenofobie, diskriminace a rasismu
- učí vnímat sebe sama jako občana, který se aktivně spolupodílí na utváření vztahu společnosti k minoritním skupinám

3.5.5 Environmentální výchova (zkratka ENV)

Environmentální výchova vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, tj. k pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince. Umožňuje sledovat a uvědomovat si dynamicky se vyvíjející vztahy mezi člověkem a prostředím při přímém poznávání aktuálních hledisek ekologických, ekonomických, vědeckotechnických, politických a občanských, hledisek časových (vztahů k budoucnosti) i prostorových (souvislostí mezi lokálními, regionálními a globálními problémy), i možnosti různých variant řešení environmentálních problémů. Vede jedince k aktivní účasti na ochraně a utváření prostředí a ovlivňuje v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace životní styl a hodnotovou orientaci žáků.

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- rozvíjí porozumění souvislostem v biosféře, vztahům člověka a prostředí a důsledkům lidských činností na prostředí
- vede k uvědomování si podmínek života a možností jejich ohrožování
- přispívá k poznávání a chápání souvislostí mezi vývojem lidské populace a vztahy k prostředí v různých oblastech světa
- umožňuje pochopení souvislostí mezi lokálními a globálními problémy a vlastní odpovědností ve vztazích k prostředí
- poskytuje znalosti, dovednosti a pěstuje návyky nezbytné pro každodenní žádoucí jednání občana vůči prostředí
- ukazuje modelové příklady jednání z hledisek životního prostředí a udržitelného rozvoje žádoucích i nežádoucích
- napomáhá rozvíjení spolupráce v péči o životní prostředí na místní, regionální, evropské i mezinárodní úrovni
- seznamuje s principy udržitelnosti rozvoje společnosti.
- učí hodnotit objektivnost a závažnost informací týkajících se ekologických problémů
- učí komunikovat o problémech životního prostředí, vyjadřovat, racionálně obhajovat a zdůvodňovat své názory a stanoviska

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- přispívá k vnímání života jako nejvyšší hodnoty
- vede k odpovědnosti ve vztahu k biosféře, k ochraně přírody a přírodních zdrojů
- vede k pochopení významu a nezbytnosti udržitelného rozvoje jako pozitivní perspektivy dalšího vývoje lidské společnosti
- podněcuje aktivitu, tvořivost, toleranci, vstřícnost a ohleduplnost ve vztahu k prostředí
- přispívá k utváření zdravého životního stylu a k vnímání estetických hodnot prostředí
- vede k angažovanosti v řešení problémů spojených s ochranou životního prostředí
- vede k vnímavému a citlivému přístupu k přírodě a přírodnímu a kulturnímu dědictví

3.5.6 Mediální výchova (zkratka MV)

Průřezové téma Mediální výchova v základním vzdělávání nabízí elementární poznatky a dovednosti týkající se mediální komunikace a práce s médii.

Mediální výchova má vybavit žáka základní úrovní mediální gramotnosti. Ta zahrnuje jednak osvojení si některých základních poznatků o fungování a společenské roli současných médií (o jejich historii, struktuře fungování), jednak získání dovedností podporujících poučené, aktivní a nezávislé zapojení jednotlivce do mediální komunikace. Především se jedná o schopnost analyzovat nabízená sdělení, posoudit jejich věrohodnost a vyhodnotit jejich komunikační záměr, popřípadě je asociovat s jinými sděleními. Dále pak orientaci v mediálních obsazích a schopnost volby odpovídajícího média jako prostředku pro naplnění nejrůznějších potřeb – od získávání informací přes vzdělávání až po naplnění volného času.

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- přispívá ke schopnosti úspěšně a samostatně se zapojit do mediální komunikace
- umožňuje rozvíjet schopnost analytického přístupu k mediálním obsahům a kritického odstupu od nich
- učí využívat potenciál médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času
- umožňuje pochopení cílů a strategií vybraných mediálních obsahů
- vede k osvojení si základních principů vzniku významných mediálních obsahů (zvl. zpravodajských)
- umožňuje získat představy o roli médií v klíčových společenských situacích a v demokratické společnosti vůbec (včetně právního kontextu)
- vytváří představu o roli médií v každodenním životě v regionu (v lokalitě)
- vede k rozeznávání platnosti a významu argumentů ve veřejné komunikaci
- rozvíjí komunikační schopnost, zvláště při veřejném vystupování a stylizaci psaného a mluveného textu
- přispívá k využívání vlastních schopností v týmové práci i v redakčním kolektivu
- přispívá ke schopnosti přizpůsobit vlastní činnost potřebám a cílům týmu

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- rozvíjí citlivost vůči stereotypům v obsahu médií i způsobu zpracování mediálních sdělení
- vede k uvědomování si hodnoty vlastního života (zvláště volného času) a odpovědnosti za jeho naplnění
- rozvíjí citlivost vůči předsudkům a zjednodušujícím soudům o společnosti (zejména o menšinách) i jednotlivci
- napomáhá k uvědomění si možnosti svobodného vyjádření vlastních postojů a odpovědnosti za způsob jeho formulování a prezentace

Průřezové téma	Tematický okruh	Ročník a předmět, do něhož je průřezové téma začleněno				
		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Osobnostní a sociální výchova	Rozvoj schopnosti poznávání	ČJ, MA	ČJ, MA	ČJ, MA	ČJ, AJ, MA, VV, HV, TV, PČ	ČJ, AJ, MA, VV, HV, TV, PČ
	Sebepoznání a sebepojetí	PRV, TV, PČ	PRV, TV, PČ	PRV, TV, PČ	PŘ, TV, PČ	PŘ, TV, PČ
	Seberegulace a	ČJ, MA, PČ,	ČJ, MA PČ,	ČJ, MA, PČ,	ČJ, MA, PČ,	ČJ, MA, PČ,

	sebeorganizace	VV	VV	VV	VV	VV
	Psychohygiena	PRV, TV	PRV, TV	PRV, TV	PŘ, TV	PŘ, TV
	Kreativita	Ivp	Ivp	Ivp	Ivp	Ivp
	Poznávání lidí	ČJ, PRV	ČJ, PRV	ČJ, AJ, PRV	ČJ, AJ, PŘ, VL	ČJ, AJ, PŘ, VL
	Mezilidské vztahy	PRV	PRV	PRV	PŘ, VL, TV	PŘ, VL, TV
	Komunikace	Ivp	Ivp	Ivp	Ivp	Ivp
	Kooperace a kompetice	Ivp	Ivp	Ivp	Ivp	Ivp
	Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Ivp	Ivp	Ivp	Ivp	Ivp
Výchova demokratického občana	Občanská společnost a škola	ČJ, PRV	ČJ, PRV	ČJ, PRV	ČJ, VL	ČJ, VL
	Občan, občanská společnost a stát			PRV	VL	VL
	Formy participace občanů v politickém životě				VL	
	Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování				VL	VL
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	Evropa a svět nás zajímá	AJ	AJ	AJ	AJ, I, VL	AJ, I, VL
	Objevujeme Evropu a svět					VL
Multikulturní výchova	Kulturní difference	HV, TV	HV, TV	PRV, HV, TV	PŘ, VL, HV, TV	PŘ, VL, HV, TV
	Lidské vztahy	Ivp	Ivp	Ivp	Ivp	Ivp
	Etnický původ				VL, PŘ	VL, PŘ
	Multikulturalita	AJ	AJ	AJ	AJ	AJ, VL
Environmentální výchova	Ekosystémy	PRV	PRV	PRV	PŘ, VL	PŘ, VL
	Základní podmínky života	PRV	PRV	PRV	PŘ, VL	PŘ, VL
	Lidské aktivity a problémy životního prostředí	PRV	PRV	PRV	PŘ, VL	PŘ, VL
	Vztah člověka k prostředí	PRV	PRV	PRV	PŘ	PŘ
Mediální výchova	Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení					I
	Fungování a vliv médií ve společnosti					I
	Tvorba mediálního sdělení				ČJ	ČJ, I

Zkratka:

Ivp – integrováno ve všech předmětech

4. Učební plán pro 1. - 5. ročník základního vzdělávání

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník Počet hodin/počet dispon. hodin					Týdenní časová dotace	Disponibilní hodiny
		1.	2.	3.	4.	5.		
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	9/2	8/2	8/2	7/0	7/0	39	6
	Anglický jazyk	1/1	1/1	3	3	3	11	2
Matematika a její aplikace	Matematika	4/0	5/1	5/1	5/1	5/1	24	4
Informační a komunikační technologie	Informatika	-	-	-	1/1	1/0	2	1
Člověk a jeho svět	Prvouka	2/1	2/1	2	-	-	14	2
	Přírodověda	-	-	-	2/0	2/0		0
	Vlastivěda	-	-	-	2/0	2/0		0
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	13	0
	Výtvarná výchova	1	1	2/1	2	2		1
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	0
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5	0
Časová dotace		21/4	21/4	24/3	26/2	26/2	118	16

Vzdělávací obsah je realizován formou samostatných vyučovacích předmětů pojmenovaných podle vzdělávacích oblastí Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (dále RVP ZV).

Výuka jednotlivých předmětů probíhá ve vyučovacích hodinách (délka vyučovací hodiny – 45 minut). V případě potřeby jsou hodiny spojovány do celků maximálně 4 vyučovacích hodin při dodržování zásad hygieny školní práce (přestávky, relaxační chvíle).

V průběhu roku mohou být realizovány krátkodobé (jednodenní) i dlouhodobé projekty, exkurze či kurzy.

Zkratky vyučovacích předmětů:

Český jazyk a literatura – ČJ

Anglický jazyk – AJ

Matematika – MA

Informatika – I

Prvouka – PRV

Přírodověda – PŘ

Vlastivěda – VL

Hudební výchova – HV

Výtvarná výchova – VV

Tělesná výchova – TV

Pracovní činnosti - PČ

4.1 Poznámky k učebnímu plánu

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

V 1. - 3. ročníku má předmět komplexní charakter. Ve 4. - 5. ročníku je pro přehlednost členěn do tří složek:

- jazyková výchova;
- komunikační a slohová výchova;
- literární výchova.

Ve výuce se vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná. O časovém rozvržení jednotlivých složek do rozvrhu hodin rozhodují vyučující.

ANGLICKÝ JAZYK

Povinná výuka začíná ve 3. ročníku. Škola nabízí formou zájmové činnosti výuku cizího jazyka také v 1. a 2. ročníku.

MATEMATIKA

Předmět je posílen ve všech ročnících vždy o jednu hodinu z disponibilní časové dotace.

INFORMATIKA

V 1. - 3. ročníku se výuka realizuje jako součást jiných předmětů. Ve 4. ročníku je výuka posílena o jednu hodinu z disponibilní časové dotace. V 5. ročníku probíhá výuka povinně dle RVP ZV jednu hodinu týdně.

PRVOUKA

Výuka předmětu probíhá v 1.-3. ročníku.

PŘÍRODOVĚDA

Obsahově navazuje na učivo prvouky. Výuka tohoto předmětu je zařazena od 4. ročníku. V 5. ročníku je posílena o jednu hodinu z disponibilní časové dotace.

VLASTIVĚDA

Obsahově navazuje na učivo prvouky. Výuka tohoto předmětu je zařazena od 4. ročníku. V 5. ročníku je posílena o jednu hodinu z disponibilní časové dotace.

TĚLESNÁ VÝCHOVA

V rámci tohoto předmětu je na škole realizována výuka plavání ve všech ročnících povinně.

5. Učební osnovy

5.1 Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: **Český jazyk a literatura**

Zkratka: **ČJ**

Charakteristika

Obsahové vymezení:

Vzdělávání v tomto předmětu směřuje k ovládnutí základních jazykových dovedností mateřského jazyka v jeho mluvené i písemné podobě. Žáci se učí interpretovat své reakce a pocity tak, aby dovedli pochopit svoji roli v různých komunikačních situacích a aby se uměli orientovat při vnímání okolního světa i sebe sama.

V 1. - 3. ročníku má vyuč. předmět komplexní charakter. Ve 4. - 5. ročníku se člení na tři složky (shodné s RVP ZV):

- Komunikační a slohová výchova
- Jazyková výchova
- Literární výchova.

Časové vymezení:

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Časová dotace	9	8	8	7	7

Organizační vymezení:

Předmět Český jazyk a literatura je vyučován v kmenových učebnách, nejčastěji v 45 minutových hodinách. Do výuky ČJ patří i návštěvy divadel, knihovny, besedy apod.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí:

	učitel
Kompetence k učení	- vede žáky ke stálému zdokonalování čtení - umožňuje přístup k různým jazykovým a literárním pramenům - vytváří podmínky pro získávání informací a důležitých podkladů v různých podobách (listinné, ústní, elektronické) - vede žáky ke kontrole výsledků, k sebehodnocení - vede žáky k sebedůvěře při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu - využívá motivační hry a aktivizující postupy
Kompetence k řešení problémů	- podporuje různá řešení problémů - předkládá žákům dostatek vhodných textů - seznamuje žáky s různými metodami práce s textem
Kompetence komunikativní	- vede žáky k výstižnému a kultivovanému projevu s k používání spisovné češtiny - vytváří ve výuce prostor pro diskusi - vede žáky ke schopnosti prezentovat a asertivně obhájit své myšlenky a názory

Kompetence sociální a personální	- organizuje práci ve skupinách - vede žáky k objektivnímu vnímání svých výsledků a k respektu a ke schopnosti ocenit práci ostatních - vede žáky ke schopnosti porozumět ostatním, naslouchat názoru druhých a adekvátně reagovat
Kompetence občanská	- vede žáky k respektu a úctě k národním tradicím a kulturnímu bohatství - předkládá žákům přiměřený materiál k pochopení vývoje národa a jeho postavení v současnosti
Kompetence pracovní	- vede žáky k organizování a plánování učiva - požaduje dodržování stanovené kvality, postupu a termínů - vede žáky ke kontrole pracovních pomůcek a jejich správnému použití

Výstupy podle RVP ZV	Žák
Komunikační a slohová výchova	1. období • plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti • porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti • respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru • pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost • v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči • volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích • na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev • zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním • píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev • píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení • seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh 2. období • čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas • rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává • posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení • reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta • vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku • rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě • volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru • rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace • píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry • sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti
Jazyková výchova	1. období • rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky • porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná • porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost • rozlišuje slovní druhy v základním tvaru • užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves • spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy • rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky

	- odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě - mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování 2. období - porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová - rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku - určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu - rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary - vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty - odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změnění větu jednoduchou v souvětí - užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje - píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách - zvládá základní příklady syntaktického pravopisu
Literární výchova	1. období - čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku - vyjadřuje své pocity z přečteného textu - rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění - pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností 2. období - vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je - volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma - rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů - při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy

Český jazyk a literatura – 1. ročník

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby, metody, mezipředmětové vztahy
- Spisovně se vyjadřuje z hlediska slovní zásoby, gramatické správnosti a kultury mluveného projevu odpovídajících jeho individuálním možnostem. - Rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky (písmena). - Srozumitelně mluví, uvědoměle čte, vyjadřuje svoji zkušenost.	JAZYKOVÁ VÝCHOVA Věta, slovo, slabika, hláska. Písmeno malé, velké, tištěné, psané. Tečka, čárka, středník, dvojtečka, otazník, vykřičník, pomlčka, uvozovky. Hlasité a tiché čtení. Článek, nadpis, řádek, odstavec. Prosba, poděkování, omluva, blahopřání Rozlišení věty, slova, slabiky a hlásky z hlediska potřeb čtení a psaní	Průřezová témata: OSV : osobnostní a sociální výchova VMEGS: život dětí v jiných zemích; ENV: Vztah člověka k prostředí – naše obec VDO: demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole Využití poznatků a dovedností z jiných předmětů: TV: protahovací a uvolňovací cvičení VV: kreslení obrázků PČ: vystřihování, lepení, zhotovování jednoduchých pomůcek HV: melodie, rytmická cvičení

	Poznávání písmen abecedy ve vztahu jim odpovídajícím hláskám Rozvíjení znělého hlasu, artikulování, srozumitelné mluvení Uvědomělé čtení (čtení s porozuměním), plynulé spojování slabik a slova, výslovnost délky hlásek. Sdělování krátkých zpráv Krátké mluvené projevy	PRV: svátky, rodina a další témata Čtení ze slabikáře, čítanky, časopisů
• Píše správné tvary písmen a číslic ve větší velikosti a liniatuře. • Píše a spojuje písmena, slabiky a slova, interpunkci, znaménka. • Dodržuje správné pořadí písmen a úplnost slova. • Převádí slova a věty z podoby mluvené do polohy psané. • Dodržuje čitelnost a úhlednost psaného projevu při zachovávání základních hygienických a pracovních návyků.	PSANÍ Činnosti a přípravné cviky pro uvolňování ruky k psaní a kresebné cviky velkých tvarů Základní hygienické návyky: sezení, držení tužky, umístění sešitu a jeho sklon, hygiena zraku Zacházení s grafickým materiálem Psaní jednotlivých prvků písmen a číslic (čáry, oblouky, zátrhy, ovály, kličky, vlnovky) Orientace v liniatuře. Individuální použití pomocné liniatury Kvalitativní znaky písma Poznávání psaní a osvojování písmen, slabik, slov Psaní krátkých slov a jednoduchých vět Opisování podle předlohy, přepisování, diktát, autodiktát Psaní velkých počátečních písmen vlastních jmen a prvního slova věty Vytváření základů rukopisu: čitelnost, úhlednost a celková úprava písemného projevu.	
• Plynule čte jednoduchý text s porozuměním. • Recituje kratší básnický text. • Zná některá rozpočítadla, říkanky. • Orientuje se v textu Slabikáře, čítanky a jiného textu pro děti.	ČTENÍ A LITERATURA Výcvik čtení - přípravná cvičení sluchová a zraková, správné čtení slabik a uvědomělé čtení snadných slov a krátkých vět se zřetelnou spisovnou výslovností. Hlasité čtení ukázek z Živé abecedy,	

• Všímá si ilustrací literárních děl pro děti. • Zná některý dětský časopis.	ze Slabikáře, čítanky a apod. Poslech literárních textů pro děti Rozpočítadla, hádanky, říkadla, přísloví Básně pro děti a o dětech Přenes říkadel, krátkých básní Vyprávění, pohádka, dramatizace pohádky Základy literatury - učíme se porozumět pojmům a výrazům při praktické činnosti: říkadla, rozpočítadla, hádanka, pohádka, báseň, loutkové divadlo, maňáskové divadlo, spisovatel, kniha, časopis, ilustrace	
---	---	--

Český jazyk a literatura – 2. ročník

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby, metody mezipředmětové vztahy
• Pracuje s větou jako jednotkou projevu. • Používá spojky v souvětí i větě jednoduché. • Dodržuje pořádek slov ve větě. • Rozeznává věty dle postoje mluvčího. • Orientuje se v rozdělení hlásek, tvoření slabik (dělení slov jednoduchých). • Dodržuje psaní <i>i,í/y,ý</i> po tvrdých a měkkých souhláskách. • Dodržuje správnou výslovnost a psaní skupin <i>dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě</i>. • Poznává podstatná jména a slovesa. • Rozlišuje obecná a vlastní jména. • Průběžně se seznamuje s pravopisem jmen. • Učí se respektovat základní formy společenského styku. • Vypráví děj podle obrázkové osnovy.	JAZYKOVÁ VÝCHOVA Věta a souvětí Čeština - abeceda a písmo Věta - jednotka jazykového (řečového) projevu Grafická podoba věty a souvětí Pořádek vět Druhy vět podle postoje mluvčího - rozlišování a zdůvodňování druhů vět, psaní vět s náležitými znaménky Věta, slovo Třídění slov – slova citově zabarvená, hanlivá Slovní význam - slovo nadřazené, podřazené, souřadné Pořádek slov ve větě - tvoření vět ze slov. Slovo, slabika, hláska, písmeno Samohlásky, souhlásky, dvojhlásky	Průřezová témata: MKV: lidské vztahy Využití poznatků a dovedností z jiných předmětů: TV: protahovací a uvolňovací cvičení VV: kreslení obrázků PČ: vystřihování, lepení, zhotovování jednoduchých pomůcek HV: melodie, rytmická cvičení PRV: svátky, rodina a další témata

	Rozdělení hlásek - výslovnost dlouhých a krátkých samohlásek; psaní i/y po měkkých a tvrdých souhláskách Souhlásky znělé a neznělé - vyslovování a psaní souhlásek na konci a uvnitř slova Slabikotvorné r, l Písmeno ě - výslovnost a psaní slov se skupině dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě Význam slabiky pro dělení slov - dělení slov na konci řádku Slovní druhy - seznámení s názvy slovních druhů; poznávání podstatných jmen, sloves a předložek v textu Spojování a oddělování vět - procvičování v užití nejfrekventovanějších spojek Vlastní jména - rozlišování obecných a vlastních jmen; procvičování pravopisu jmen místních Základní formy společenského styku – oslovení, pozdrav, poděkování Děj - základ vypravování Vypravování děje podle obrázkové osnovy – dodržování posloupnosti děje Jednoduchý popis Krátký souvislý projev	
• Píše písmena a číslice podle normy psaní v přirozené velikosti a liniatuře a dodržovat sklon písma. • Správně spojuje písmena, slabiky, zachovávat rozestup písmen, psát jednoduchý text. • Správně užívá velká písmena ve slovech i větě a diakritická znaménka. • Dodržuje požadavky na čitelnost, úhlednost, celkovou úpravu projevu a hygienické a pracovní návyky. • Napíše adresu, přání.	PSANÍ Nácvik psaní velkých tiskacích písmen pro výuku geometrie Psaní psacích písmen podle tvarových skupin s důrazem na štíhlost písmen, zvláště oválných s oblouky a kličkami, na dodržování stejnoměrné výšky písmen tvarově si podobných (e, l, v, V, c, C, č, Č, ch, Ch, o, O, z, Z, ž, Ž) a na rozestupy písmen ve slovech. Procvičování spojování písmen o, v, b s ostatními písmeny, zvláště s	

	písmeny e, r, z, prohloubením a protažením háčku. Spojování písmen vratným tahem. Umísťování diakritických znamének. Dodržování jednotlivých tvarů písmen. Psaní adresy, dopisu.	
• Plynule čte jednoduché věty. • Užívá správný slovní přízvuk. • Uplatňuje přirozenou intonaci. • Čte potichu i nahlas s porozuměním. • Recituje báseň. • Domýšlí jednoduché příběhy. • Převypráví příběh. • Orientuje se v textu čítanky a jiném textu pro děti. • Všimá si spojitosti textu s ilustrací.	ČTENÍ A LITERATURA Čtení a poslech poezie a prózy Spojování obsahu textu s ilustrací Vyprávění pohádek a povídek o dětech Přednes básní Řešení hádanek a slovních hříček Dramatizace pohádky nebo povídky Základy literatury - poezie: báseň, verš, rým, rytmus, přízvuk, přednes (recitace); próza: vyprávění, vypravěč, příběh, děj; divadlo: jeviště, herec, divák, maňásky, loutky; výtvarný doprovod - ilustrace, ilustrátor.	

Český jazyk a literatura – 3. ročník

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby, metody, mezipředmětové vztahy
• Rozlišuje slabiky a hlásky. • Zvládá přehled i užívání vyjmenovaných slov a s tím i pravopis po obojetných souhláskách. • Rozlišuje slovní druhy. • Skloňuje podstatná jména. • Pracuje se mluvnickými kategoriemi podstatných jmen. • Správně píše obvyklá vlastní jména. • Určuje osobu, číslo a čas u sloves. • Rozlišuje slova ohebná od slov neohebných. • Odlišuje větu od souvětí, pozná základní skladební dvojice, všimá si významů slov. • Souvisle se vyjadřuje a klade otázky. • Vypravuje dle názorných pomůcek. • Popisuje jednoduché předměty i činnosti.	JAZYKOVÁ VÝCHOVA Věta, slovo, slabika, hláska – opakování učiva Abeceda – opakování učiva Psaní <i>i, í/y, ý</i> po tvrdých a měkkých souhláskách Psaní souhlásek uvnitř a na konci slov Věta jednoduchá a souvětí – stavba věty jednoduché; určování počtu vět v souvětí; spojování vět;	Průřezová témata: OSV : osobnostní a sociální rozvoj, vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; seberegulace a sebeorganizace, psychohygiena, komunikace, cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity VMEGS: rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa, život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy ENV: Vztah člověka k prostředí – naše obec, základní podmínky života VDO: demokratická atmosféra

	Nauka o slově – význam slov, slova souznačná, protikladná a příbuzná Hláskosloví a výslovnost - stavba slova, slovní přízvuk Vyjmenovaná slova – pamětné zvládnutí vyjmenovaných slov, pravopis <i>i/y</i> po obojetných souhláskách Slovní druhy – ohebné a neohebné; podstatná jména – pád, číslo, rod, životnost; slovesa – osoba, číslo, čas, infinitiv, zvrtná slovesa Vlastní jména Popis - osoby, zvířete, činnosti Vypravování – vhodný nadpis, osnova vypravování Vyprávění pohádky podle osnovy Krátké sdělení – pozdrav, přání, dopis, telefonický rozhovor ((výběr vhodných výrazů)	
• Píše podle normy psaní v přirozené velikosti a liniatuře, s dodržení sklonu písma (75°) a rozestupů písmen. • Píše čitelně, úhledně a přiměřeně hbitě. • Provádí kontrolu vlastního projevu. • Vyjadřuje se v jednoduchých formách psaného projevu. • Napíše krátký dopis	PSANÍ Upevňování správných tvarů písmen a číslic v souladu s normou psaní Odstraňování individuálních nedostatků v kvalitativních i kvantitativních znacích písma Automatizace psacího pohybu, dodržování hygienických návyků správného psaní Kontrola vlastního projevu	
• Využívá získaných čtenářských dovedností a návyků při četbě jednoduchých textů. • Recituje básnický text. • Orientuje se v textu knih určených dětem. • Rozeznává různé typy vyjadřování autorů písničích pro děti. • Domýšlí příběhy. • Vyjádří svůj postoj k přečtenému textu. • Chápe četbu jako zdroj informací o světě i o sobě.	ČTENÍ A LITERATURA Plynulé čtení souvětí a vět, členění textu a větného přízvuku Rychlé čtení tiché. Hlasité čtení, předčítání Četba uměleckých, populárních a naukových textů s důrazem na upevňování čtenářských dovedností a návyků	

	Vyprávění pohádky nebo povídky Přednes básně nebo úryvku prózy Dramatizace pohádky, povídky nebo básně s dějem Pověsti místní, regionální Knížka, kterou máme rádi Hledáme podstatu příběhu a jeho smysl Charakteristika literární postavy Práce s literárním textem Základy literatury – poezie: báseň s dějem; přirovnání, zosobnění; próza: pověst, povídka, postava, děj, prostředí; literatura umělecká a věcná postava, děj, prostředí; výtvarný doprovod: ilustrace, ilustrátor	
--	---	--

Český jazyk a literatura – 4. ročník

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby, metody, mezipředmětové vztahy
• Porovnává význam slov, všimnout si spisovné podoby slov a porovnávat ji s užívanými nespisovnými slovy, znát stavbu slov. • Uvědoměle používá <i>i/y</i> po obojetných souhláskách. • Určuje slovní druhy. • Skloňuje podstatná jména, časuje slovesa. • Respektuje shodu přísudku s podmětem. • Rozlišuje větu jednoduchou a souvětí, pracuje s holou větou. • Odlišuje řeč přímou a větu uvozovací. • Sestavuje osnovu projevu, člení text na odstavce. • Zná různé druhy popisů. • Umí výstižně a stručně telefonovat. • Napiše dopis s vhodným oslovením a správnou adresou. • Vypravuje s použitím plnovýznamových sloves a využitím vhodných spojek. • Vyjadřuje se pomocí souvětí.	JAZYKOVÁ VÝCHOVA Nauka o slově – hlásková podoba slova; význam slova – slova jednoznačná a mnohoznačná; slova spisovná a nespisovná; slova citově zabarvená Stavba slov – kořen, přípona, předpona; rozlišování předpon a předložek Vyjmenovaná slova – uvědomělé používání <i>i/y</i> po obojetných souhláskách u vyjmenovaných i příbuzných slov Určování slovních druhů Vzory podstatných jmen - skloňování Slovesa – infinitiv; určité slovesné tvary – určování osoby, čísla a času u sloves; časování sloves Věta jednoduchá a souvětí -	OSV : osobnostní, sociální a morální rozvoj VMEGS: Evropa a svět nás zajímá; činnosti: poznávání a seznamování se s jinými kulturami, lidová slovesnost - zvyky a tradice národů Evropy ENV: Základní podmínky života; MKV: Kulturní difference respektování zvláštností různých etnik MV: tvorba mediálního sdělení VDO: demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole

	rozlišování věty jednoduché a souvětí; spojování vět v souvětí spojovacími výrazy Skladba věty – podmět a přísudek; shoda přísudku s podmětem; určování podmětu a přísudku; psaní i/y v přítčestí minulém Přímá řeč – rozlišování věty přímé a věty uvozovací Stylizace a kompozice – využívání vhodných jazykových prostředků Vypravování - sestavování osnovy, tvoření nadpisu, členění textu na odstavce Popis
• Zachází s grafickými a psacími materiály a pomůckami a dodržuje základní hygienické a pracovní návyky. • Píše podle normy psaní v přirozené velikosti a liniatuře se správným sklonem písma (75°) a rozestupem. • Uplatňuje svůj osobitý rukopis při dodržení úhlednosti, čitelnosti a plynulosti písemného projevu a respektování základů kultury. • Opisuje a přepisuje text, píše diktát a autodiktát, provádí kontrolu napsaného textu. • Vyjadřuje se v jednoduchých formách společenského a styku.	PSANÍ Písemné formy společenského styku: psaní adres, pohlednic, blahopřání; psaní dopisů s jednoduchým obsahem (pozvání, oznámení) - formální úprava dopisu, úhlednost, čitelnost Písemné vyjádření vzkazu, informace
• Čte plynule a správně. • Prokáže, že textu porozuměl. • Využívá poznatků z četby v dalších školních činnostech. • Vyjádří své pocity z četby, z poslechu pořadu, z divadelního či televizního představení. • Vyhledává informace v učebnicích, dětských encyklopediích, na internetu. • Orientuje se v uspořádání knih v knihovně. • Všimá si rozdílů zpracování textu krásné literatury a literatury umělecko-naučné. • Rozumí literárním pojmům (přirovnání, zosobnění, bajka, dramatizace, próza, poezie, encyklopedie) při praktické činnosti.	ČTENÍ A LITERATURA Správné a plynulé čtení uměleckých a populárně - naučných textů (učebnice pro různé předměty) se správným přízvukem slovním i větým, s přirozenou intonací a správným frázováním Uvědomělé a dostatečně rychlé čtení tiché Poslech literárních textů - zážitkové čtení a naslouchání, tvořivé činnosti s literárním textem Recitace Reprodukce obsahu textu Odlišení verše od prózy Hodnocení postav literární-

	ho díla a určení jejich vzájemného vztahu postav literárního díla a určení jejich vzájemného vztahu Základy literatury – poezie: lyrika, epika, jednoduché pojmenování, rytmus básní; próza: pověst, povídka, hlavní a vedlejší postavy; divadlo: jednání, konflikt a jeho řešení; film: různé druhy filmů Kulturní život regionu - významní autoři	
--	--	--

Český jazyk a literatura – 5. ročník

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby, metody, mezipředmětové vztahy
- Využívá jazyka jako nástroje k ústnímu i písemnému dorozumívání jak ve škole, tak v běžném životě. - Užívá průběžně spisovnou výslovnost a pravopis. - Využívá přídavná jména při stylistickém projevu ústním i písemným. - Nezaměňuje kategorie podstatných jmen a sloves. - Pracuje s různými typy souvětí. - Zná základní pravidla interpunkce a umět jich využívat v praxi. - Pracuje s Pravidly českého pravopisu. - Orientuje se v encyklopediích určených dětem - Poradí si v běžném společenském styku, zvládne vyplnit jednoduchý tiskopis - Samostatně vypravuje, popisuje, rozšiřuje si slovní zásobu.	JAZYKOVÁ VÝCHOVA Stavba slova, tvoření slov odvozováním - určování kořene, předpon, přípon; vyznačování slovtvorných základů, jak byla slova odvozena; výcvik v pravopise – užití správných koncovek Tvoření předponami a příponami - doplňování předpon podle smyslu; odůvodňování pravopisu s přihlédnutím ke způsobu tvoření slov; přídavná jména odvozená od jmen zakončených na - s/ - ský, - ští Předpony s-, z-, vz-; význam předpon Výslovnost a pravopis souhláskových skupin – zdvojené souhlásky Skupiny bě/bje, vě/vje, pě, mě/mně (bje, vje, tam, kde se setká předpona ob - a v - s kořenem na je -) Dělení slov na konci řádku Pravopis i/y po obojetných souhláskách (mimo koncovku) Tvarosloví – slovní druhy: mluvnické kategorie podstatných jmen – skloňování jmen podle vzorů; druhy přídavných jmen - pravopis; mluvnické kategorie sloves; druhy zájmen – nahrazování podst. a příd. jmen zájmeny ; druhy číslovek – určování číslovek v textu	Průřezová témata: OSV : osobnostní, sociální a morální rozvoj VMEGS: Evropa a svět nás zajímá; činnosti: poznávání a seznamování se s jinými kulturami, lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy ENV: Základní podmínky života; vztah člověka k prostředí MKV: Kulturní diference - respektování zvláštností různých etnik MV: tvorba mediálního sdělení, interpretace vztahu mediálních sdělení a reality VDO: demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole Využití poznatků a dovedností z jiných předmětů: VV, HV, PŘ, VL, AJ

	Skladba věty – určování základních větných členů; - podmět vyjádřený a nevyjádřený; podmět rozvitý a několikanásobný; shoda přísudku s podmětem Věta jednoduchá a souvětí, spojování vět v souvětí Sestavování osnovy textů Procvičování vypravování Popis předmětu, děje, pracovního postupu Psaní dopisu - jeho částí Pozvánka – např. na oslavu narozenin Vyplňování jednoduchého tiskopisu (např. podací lístek)	
• Zachází s grafickými a psacími materiály a pomůckami a dodržovat základní hygienické a pracovní návyky. • Píše podle normy psaní v přirozené velikosti a liniatuře se správným sklonem písma (75°) a rozestupem. • Uplatňuje svůj osobitý rukopis při dodržení úhlednosti, čitelnosti a plynulosti písemného projevu a respektování základů kultury. • Opisuje a přepisuje text, píše diktát a autodiktát, provádí kontrolu napsaného textu. • Vyjadřuje se v jednoduchých formách společenského a úředního styku.	PSANÍ Písemné formy společenského styku: psaní adres, pohlednic, blahopřání Psaní dopisů s jednoduchým obsahem (pozdání, oznámení). Formální úprava dopisu, úhlednost, čitelnost. Písemné formy úředního styku: vyplňování tiskopisů Písemné vyjádření vzkazu, informace Kultura písemného vyjadřování: stručné zápisy z učebního textu - účelnost, stručnost, čitelnost Zápisy do sešitů, poznámky	
• Čte plynule a správně. • Prokáže, že textu porozuměl. • Využívá poznatků z četby v dalších školních činnostech. • Vyjádří své pocity z četby, z poslechu pořadu, z divadelního či televizního představení. • Vyhledává informace v učebnicích, dětských encyklopediích, na internetu. • Orientuje se v uspořádání knih v knihovně. • Umí si sám vybrat vhodnou knihu. • Všimá si rozdílů zpracování textu krásné literatury a literatury umělecko-naučné. • Rozumí literárním pojmům (přirovnání, zosobnění, bajka, dramatizace, próza, poezie, encyklopedie) při	ČTENÍ A LITERATURA Správné a plynulé čtení uměleckých a populárně - naučných textů (učebnice pro různé předměty) se správným přízvukem slovním i větným, s přirozenou intonací a správným frázováním Uvědomělé a dostatečně rychlé čtení tiché Poslech literárních textů - zážitkové čtení a naslouchání,	

praktické činnosti.	tvořivé činnosti s literárním textem Přednes literárních textů Reprodukce obsahu textu Odlišení verše od prózy Hodnocení postav literárního díla a určení jejich vzájemného vztahu postav literárního díla a určení jejich vzájemného vztahu Základy literatury – poezie: lyrika, epika, jednoduché pojmenování rytmus básní; próza: pověst, povídka, hlavní a vedlejší postavy; divadlo: jednání, konflikt a jeho řešení; film: různé druhy filmů Kulturní život regionu - významní autoři	
---------------------	---	--

Vyučovací předmět: **Anglický jazyk**

Zkratka: **AJ**

Charakteristika

Obsahové vymezení:

Pozornost v hodinách je zaměřena na nácvik porozumění mluvenému slovu, na osvojení zvukové podoby angličtiny a na gramatiku. Žáci jsou tak vedeni od neverbální komunikace až k jednoduchým rozhovorům, od jednotlivých slov až k celému odstavci a pracují s bohatým obrazovým materiálem v učebnici i pracovním sešitě. V kombinaci se zvukovou nahrávkou napodobují správnou výslovnost rodilých mluvčích. Bohatě jsou využívány jednoduché říkanky, písně, nacvičování dialogů a konverzace.

Povinná výuka je od 1. ročníku.

Časové vymezení:

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Časová dotace	1	1	3	3	3

Organizační vymezení:

Předmět Anglický jazyk je vyučován v kmenových učebnách, nejčastěji v 45 minutových hodinách.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí:

	učitel
--	--------

Kompetence k učení	- vede k dlouhodobé práci na osvojení si anglického jazyka - vede žáky k vyhledávání a třídění informací - vede žáky k systematickému používání naučených jazykových prostředků - posouzení a zhodnocení vlastních výsledků práce - vede žáky k práci s chybou
Kompetence k řešení problémů	- vede žáky ke zvolení vhodných postupů řešení analýzou dosavadních znalostí
Kompetence komunikativní	- vede žáky k výstižnému a kultivovanému vyjadřování slovem a písmem - k poslouchání a zapojení se do rozhovoru - k porozumění a práci s psanými texty - ke spolupráci s ostatními
Kompetence sociální a personální	- vede žáky k zapojení se do práce ve skupinách a ve dvojicích - vede žáky ke zdvořilosti, respektu a toleranci k druhým - vede žáky k efektivní spolupráci - k pozitivnímu náhledu na sebe sama
Kompetence občanské	- vede žáky k respektování tradic, kulturních hodnot - ke zdravému životnímu stylu, pohybu
Kompetence pracovní	- vede žáky k plnění svých povinností - k používání abecedně řazeného slovníku s fonetickým přepisem

Výstupy podle RVP ZV	Žák:
Řečové dovednosti	• rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně • zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal • rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu • rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu • přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení • píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy
Poslech s porozuměním	• rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností • rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu • rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu
Mluvení	• zapojí se do jednoduchých rozhovorů • sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá
Čtení s porozuměním	• vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům • rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
Psaní	• napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života • vyplní osobní údaje do formuláře

Anglický jazyk – 1. ročník

Školní výstupy	Učivo	Jazykové prostředky	Poznámky, přesahy, metody
Žák: - umí pozdravit kamaráda a dospělého, odpoví na pozdrav	1. Pozdravy	Základní fonetické znaky, základní pravidla výslovnosti slov	didaktické hry, písničky, rytmické říkanky Poslech
Žák: - odpoví na otázku „What`s your name?“ - zeptá se na jméno někoho druhého - vyjádří jedním slovem souhlas a nesouhlas	2. Představování		
Žák: - umí pojmenovat barvy - ukazuje barvy podle ústního pokynu	3. Barvy		
Žák: - s vizuální oporou vyjmenuje čísla 1-6 a 0	4. Čísla 1-6 a 0		
Žák: - pojmenuje školní potřeby <i>tužka, pero, guma, pouzdro, batoh, voskovka</i> - ukazuje na věci pomocí <i>This is/ These are..</i> - pravidelné tvoření množného čísla - vyjádří žádost o určité předměty - reaguje na žádost	5. Ve škole, prosba a poděkování		
Žák: - představí sebe a členy rodiny - odpoví na otázku <i>Who`s this?</i>	6. Moje rodina		
Žák: -pojmenuje běžné vybavení místnosti	7. Nábytek, vybavení místnosti		
Žák: - vyjádří velikost, délku	8. Přídavná jména		
Žák: - pojmenuje osoby <i>chlapec, dívka, muž, žena, učitel, děti</i>	9. Názvy osob		
Žák: - pojmenuje názvy hraček - vyjádří jejich polohu předložkami <i>v, na, vedle</i>	10. Hračky		
Žák: - pojmenuje části obličeje - vyjádří pocity <i>veselý, smutný, hodný, zlý</i>	11. Můj obličej		
Žák: - pojmenuje části svého těla - číslovkou označí počet částí těla	12. Moje tělo		
Žák: - umí pojmenovat ovoce a zeleninu <i>jablko, hruška, jahody, banány, rajče, paprika, okurka</i> - vyjádří libost a nelibost <i>I like/ I don`t like</i>	13. Ovoce a zelenina		
Žák: - reaguje na pokyny	14. Organizační pokyny ve třídě		
Žák: - zná název svátků - dozví se základní zvyky těchto svátků	15. Reálie: Halloween Vánoce Velikonoce		

Anglický jazyk – 2. ročník

Školní výstupy	Učivo	Jazykové prostředky	Poznámky, přesahy, metody
Žák: - umí pozdravit, rozloučit se formálním i neformálním způsobem - odpoví na pozdrav - seznamuje se s vizuální podobou osvojované slovní zásoby - nacvičuje pravopis s vizuální oporou	1. Pozdravy	Základní fonetické znaky, základní pravidla výslovnosti slov Přiřazování slov k obrázkům	Didaktické hry, písničky, rytmické říkanky Poslech
Žák: - zeptá se na jméno a sám se představí - zná anglické podoby některých křestních jmen - osloví osobu - vyjádří jedním slovem souhlas a nesouhlas - seznamuje se s vizuální podobou osvojované slovní zásoby - nacvičuje pravopis s vizuální oporou	2. Představování	Obtahování a přepis slov	
Žák: - umí pojmenovat barvy - seznamuje se s vizuální podobou osvojované slovní zásoby - nacvičuje pravopis s vizuální oporou	3. Barvy		
Žák: - umí z paměti počítat do dvanácti - odpoví na otázku <i>How many?</i> - odpoví na otázku <i>How old are you?</i> - seznamuje se s vizuální podobou osvojované slovní zásoby - nacvičuje pravopis s vizuální oporou	4. Čísla 1-12 a 0		
Žák: - umí pojmenovat školní potřeby, udat jejich barvu a počet - ukazuje na věci pomocí <i>This is/ These are..</i> - pravidelné tvoření množného čísla - vyjádří žádost o určité předměty - reaguje na žádost - seznamuje se s vizuální podobou osvojované slovní zásoby - nacvičuje pravopis s vizuální oporou	5. Ve škole, prosba a poděkování		
Žák: - představí členy rodiny - odpoví na otázku <i>Who's this?</i> - zájmeno <i>my a your</i> - sdělí pomocí spojení <i>I have got</i> počet sourozenců - seznamuje se s vizuální podobou osvojované slovní zásoby - nacvičuje pravopis s vizuální oporou	6. Moje rodina		
Žák: - pojmenuje běžné vybavení místnosti	7. Nábytek, vybavení místnosti		
Žák: - popíše velikost, délku, výšku pomocí věty <i>It's...</i> - seznamuje se s vizuální podobou osvojované	8. Přídavná jména		

slovní zásoby -nacvičuje pravopis s vizuální oporou			
Žák: - pojmenuje osoby <i>chlapec, dívka, muž, žena, učitel, děti</i> - seznamuje se s vizuální podobou osvojované slovní zásoby -nacvičuje pravopis s vizuální oporou	9. Názvy osob		
Žák: - pojmenuje názvy hraček - rozlišuje hračky podle množství a barvy: <i>three red cars, two blue cars,...</i> - vyjádří jejich polohu pomocí předložek <i>v, na, vedle</i> - seznamuje se s vizuální podobou osvojované slovní zásoby -nacvičuje pravopis s vizuální oporou	10. Hračky		
Žák: - pojmenuje části obličeje - vyjádří pocity <i>veselý, smutný, hodný, zlý</i> - seznamuje se s vizuální podobou osvojované slovní zásoby -nacvičuje pravopis s vizuální oporou	11. Můj obličej		
Žák: - pojmenuje části těla - pomocí slovesného tvaru <i>I have got</i> popisuje počet částí těla - seznamuje se s vizuální podobou osvojované slovní zásoby -nacvičuje pravopis s vizuální oporou	12. Moje tělo		
Žák: - umí pojmenovat běžné ovoce a zeleninu - vyjádří pocit libosti a nelibosti pomocí slovesného tvaru <i>I like/ I don't like</i> - seznamuje se s vizuální podobou osvojované slovní zásoby -nacvičuje pravopis s vizuální oporou	13. Ovoce a zelenina		
Žák: - reaguje na pokyny	14. Organizační pokyny ve třídě		
Žák: - zná zájmena <i>I, you, he, she, it, we, you, they</i>	15. Zájmena		
Žák: - umí vyslovit a napsat názvy svátků - sdělí alespoň jeden typický zvyk ke každému svátku	16. Reálie: Halloween Vánoce Velikonoce		

Anglický jazyk – 3. ročník

Školní výstupy	Učivo	Jazykové prostředky	Poznámky, přesahy, metody
Žák: - umí pozdravit a rozloučit se - umí se dotazovat a odpovídat na otázky <i>Do you speak English?</i> <i>What's your name?</i> <i>Where are you from?</i> - umí použít správný pozdrav ve správnou denní dobu - rozlišuje a vhodně používá formální a neformální pozdrav - čte a píše pozdravy - rozumí krátkým poslechovým textům	1. Pozdravy, představování	- základní fonetické znaky, základní pravidla výslovnosti slov - pravopis osvojených slov a tvarů - množné číslo podstatných jmen (pravidelné) - člen určitý a neurčitý - přídavná jména (základní a přivlastňovací) - slovosled jednoduché oznamovací věty - zájmena (osobní, přivlastňovací, tázací, ukazovací) - číslovky základní	Práce s autentickými materiály (obrazové a poslechové); Využívání jednoduchých textů s vizuální oporou Vyhledávání informací v textu Využívání PC a interaktivní tabule ve výuce
Žák: - s pomocí písničky nebo říkanky vyjmenuje abecedu	2. Abeceda	- číslovky základní	Didaktické hry, písničky, rytmické říkanky
Žák: - pojmenuje, čte a píše názvy barev - vyjmenuje, čte a píše číselnou řadu do 12 - přiřazuje slovíčka k obrázkům	3. Barvy, čísla 0-12	- slovesa <i>to be</i> a <i>to have</i> - v oznamovací větě a otázce + short answers (kladné i záporné); stažený tvar těchto sloves - otázky s „ <i>what, who, how, how</i> “ - předložky „ <i>in, on, under, next to</i> “	Doplňování psaného textu
Žák: - poznává, jmenuje a ptá se na předměty ve třídě - čte a píše názvy školních pomůcek - umí jednoduchým způsobem požádat o nějakou věc a poděkovat - rozumí základním pokynům učitele a reaguje na ně - rozumí krátkým pokynům v učebnici	4. Ve škole - osoby ve škole, školní pomůcky, pokyny, jednoduchá zdvořilá žádost + odpověď Otázka <i>What's this?</i> + odpověď Pokyny ve škole		Výtvarné techniky
Žák: - poznává, jmenuje a ptá se na věci (nábytek) ve třídě - píše - umí vyjmenovat číselnou řadu - zeptá se na věk a odpoví	5. Nábytek ve třídě, čísla 13-20 Otázka na věk + odpověď		
Žák: - umí se zeptat na údaj o čase - umí odpovědět (celé hodiny)	6. Čas, hodiny		
Žák: - poznává, jmenuje a ptá se na domácí mazlíčky - popisuje zvíře s pomocí přídavných jmen	7. Domácí mazlíčci – názvy, přídavná jména, popis zvířátka pomocí slovesa <i>to be</i>		
Žák: - zná názvy domácích zvířat a jejich mláďat	8. Domácí zvířata a jejich mláďata		
Žák: - vyjádří svou vlastní náladu (pocit) - vyjádří náladu či pocit někoho jiného	9. Nálady a pocity		
Žák: - pojmenuje, čte a píše názvy částí obličeje - zvládá popis svého obličeje	10. Obličej		

- zvládá popis obličeje někoho jiného			
Žák: - rozumí slovům k tématu rodina - čte a píše názvy rodinných příslušníků - čte krátké texty a rozumí jim - orientuje se v příbuzenských vztazích - vyjádří příbuzenský vztah ke svým nejbližším rodinným příslušníkům - zeptá se na příbuzenský vztah někoho druhého - rozumí otázce na počet (<i>How many...?</i>) a umí na otázku odpovědět	11. Rodina		
Žák: - pojmenuje, čte a píše názvy částí lidského těla - zvládá popis svého těla pomocí slovesa „ <i>to have</i> “ a přídavných jmen - zvládá popis těla a vzhledu jiné osoby - popíše tělo zvířátka - tvoří otázku se slovesem „ <i>to have</i> “ a umí odpovědět krátkými dovětky	12. Lidské tělo – části těla, popis vzhledu		
Žák: - pojmenuje, čte a píše názvy oblečení - popisuje oblečení, které nosí ostatní - vyjadřuje, komu oblečení patří pomocí přivlastňovacího pádu	13. Oblečení		
Žák: - rozumí slovům k danému tématu - přečte krátké texty a rozumí jim - umí vyjádřit, co má a nemá rád k jídlu - jednoduchým způsobem si objedná jídlo - rozumí a používá základní fráze při nakupování - ví, co je tradiční britské jídlo	14. Jídlo a nápoje, nákup – sloveso „ <i>like</i> “, objednávka jídla pomocí věty „ <i>Can I have...</i> “, jednoduchá komunikace mezi prodávacem a zákazníkem Ovoce a zelenina		
Žák: - určí a pojmenuje zvířata - tvoří krátké věty, kterými zvířata popisuje - porovnává velikost - používá vazbu <i>There is/there are</i>	15. Volně žijící zvířata, stupňování přídavných jmen, vazba <i>There is/there are</i>		
Žák: - popíše umístění věcí - užívá vazbu <i>There is/there are</i> a tvoří k ní otázku - používá krátké odpovědi na otázku - používá předložky místa	16. Moje oblíbené věci Vazba <i>There is/ there are</i> Předložky místa		
Žák: - vyjmenuje chronologicky dny v týdnu, roční období a měsíce - umí se zeptat, jaký je dnes den a odpoví na tuto otázku - vyjmenuje názvy ročních období a měsíců	17. Dny, měsíce, roční období		
Žák: - používá názvy sousedních států ČR a Velké Británie	18. Naši sousedé		
Žák: - zná zvyklosti a tradice těchto svátků ve Velké Británii - umí v rodném jazyce sdělit základní odlišnosti	19. Realie: Halloween Vánoce Velikonoce		

mezi oslavou v ČR a Vel. Británii - sdělí rozdíly mezi českou a britskou základní školou	Naše škola		
---	------------	--	--

Anglický jazyk – 4. ročník

Školní výstupy	Učivo	Jazykové prostředky	Poznámky, přesahy, metody
Žák: - umí pozdravit a rozloučit se - umí se dotazovat a odpovídat na otázku týkající se jména, věku - zvládá jednoduché seznamovací fráze - umí použít správný pozdrav ve správnou denní dobu - rozlišuje a vhodně používá formální a neformální pozdrav - zvládá jednoduché seznamovací fráze	1. Pozdravy, představování	- základní fonetické znaky, základní pravidla výslovnosti slov, pravopis osvojených slov a tvarů - množné číslo podstatných jmen - člen určitý, neurčitý - přídavná jména (základní a přivlastňovací); - zájmena (osobní, přivlastňovací, tázací, ukazovací) - číslovky (základní, řadové) - předložky místa - přivlastňovací pád - slovesa <i>to be</i> , <i>to have</i> , <i>can</i> - plnovýznamová slovesa v přítomném čase prostém - otázka s plnovýznamovým slovesem + kladná i záporná odpověď - věta jednoduchá, tvorba otázky a záporu - pořádek slov ve větě, - otázky s „who/what/where/how/when/why/whose“ - vazba <i>there is/ there are</i> - čtení textů se známou slovní zásobou - minulý čas sloves <i>to be</i> , <i>to have got</i>	Práce s autentickými materiály (obrazové a poslechové); Využívání jednoduchých textů s vizuální oporou Vyhledávání informací v textu Využívání PC a interaktivní tabule ve výuce Didaktické hry, písničky, básničky Výtvarné techniky Doplňování psaného textu Vyhledávání v dvojjazyčném slovníku Projekty
Žák: - vyjmenuje abecedu - umí hláskovat jednoduchá slova - rozumí hláskovanému slovu a umí ho zapsat	2. Abeceda		
Žák: - umí vyjmenovat číselnou řadu - umí se zeptat na datum narozenin - umí říct datum svých narozenin - umí říct, kolik let mají jeho nejbližší rodinní příslušníci	3. Číslo 0 – 100 Číslovky řadové		
Žák: - pojmenuje hudební nástroje - vyjádří svoje dovednosti - vyjádří, co umí jiné osoby - umí se zeptat na dovednosti	4. Dovednosti, sloveso „can“ - význam, oznamovací věta, tvoření otázky a krátké odpovědi (short answers)		
Žák: - pojmenuje, čte a napíše názvy věci, nábytku a místnosti v domě, - popíše a zeptá se na umístění předmětů - popíše dům a byt	5. Nábytek, věci a místnosti v bytě a domě, okolí domu Vazba <i>There is/there are</i>		
Žák: - zeptá se a odpoví na otázku o zdravotním stavu - pojmenuje běžné nemoci - zadá kladné i záporné příkazy týkající se léčby - čte jednoduchý text na téma zdravého životního stylu	6. Zdraví a nemoci Zdravé a nezdravé jídlo		
Žák: - popíše místa ve městě	7. Moje město, obchody a místa ve městě – vazba		

- zeptá se na cestu a na polohu míst a budov - popíše cestu, jak se někam dostat - postupuje podle udání směru a samo směr udá	<i>There is/there are;</i> předložky místa		
Žák: - na vybraném tématu vyjadřuje děj právě probíhajících činností - tvoří věty s přítomným časem průběhovým kladné i záporné - umí se zeptat na právě probíhající činnost pomocí „<i>what/where/who</i>“ - odpovídá formou krátkých dovětek - napíše krátký dopis kamarádovi	8. Přítomný čas průběhový, dopis kamarádovi		
Žák: - přečte krátké příběhy a porozumí jim - tvoří krátké věty o počasí - popíše, co mají lidé na sobě	9. Roční období a počasí		
Žák: - pojmenuje vyučovací předměty ve škole - vyjadřuje věty podle rozvrhu hodin - říká čas pomocí výrazů „<i>quarter, half</i>“	10. Předměty ve škole, rozvrh hodin, vyjadřování času		
Žák: - určí a pojmenuje různé druhy televizních pořadů - přečte stránku z televizního programu - vede krátký rozhovor o TV programech - vyjadřuje čas pouze pomocí číslovek - používá výrazy „<i>a.m.</i>“ a „<i>p.m.</i>“	11. TV programy Čas, hodiny		
Žák: - určí volnočasové činnosti - popíše svůj denní režim, rutinní postupy - mluví o pravidelně se opakujících činnostech v průběhu týdne - umí se zeptat někoho druhého na volnočasové aktivity	12. Volný čas – koníčky a záliby Denní režim		
Žák: - umí používat kladnou i zápornou větu oznamovací s plnovýznamovým slovesem - umí tvořit otázku s plnovýznamovým slovesem pomocí slovesa „<i>do</i>“ a tzv. <i>short answers</i> - popíše místo, ve kterém zvíře žije (světadíl, druh místa)	13. Zajímavosti ze světa zvířat		
Žák: - přečte krátké texty a rozumí jim - tvoří krátké věty v minulém čase - hovoří o pravěkých zvířatech - vyjadřuje dobu před několika lety	14. Pravěká zvířata; minulý čas slovesa „ <i>to be, to have</i> “ Minulý čas u pravidelných sloves		
Žák:	15. Realie:		

- zná svátky a zvyky a tradice ve Velké Británii - používá slovní zásobu k tématům - napíše vánoční přání - česky sdělí odlišnosti od českých škol	My a Britové: Vánoce, Nový rok Spojené království a Irsko Školy ve Velké Británii		
---	--	--	--

Anglický jazyk – 5. ročník

Školní výstupy	Učivo	Jazykové prostředky	Poznámky, přesahy, metody
Žák: - umí pozdravit a rozloučit se - umí se dotazovat a odpovídat na otázku týkající se jména, věku - zvládá jednoduché seznamovací fráze - umí použít správný pozdrav ve správnou denní dobu - rozlišuje a vhodně používá formální a neformální pozdrav - zvládá jednoduché seznamovací fráze	1. Pozdravy, představování	- základní fonetické znaky, základní pravidla výslovnosti slov, pravopis osvojených slov a tvarů - množné číslo podstatných jmen - člen určitý, neurčitý - přídavná jména (základní a přivlastňovací); - stupňování přídavných jmen – 2. stupeň	Práce s autentickými materiály (obrazové a poslechové); Využívání jednoduchých textů s vizuální oporou Vyhledávání informací v textu
Žák: - hláskuje jakékoliv slovo - zapíše hláskované slovo dle poslechu	2. Abeceda, hláskování	- zájmena (osobní, přivlastňovací, tázací, ukazovací) - číslovky (základní, řadové)	Využívání PC a interaktivní tabule ve výuce
Žák: - používá číslovky základní v oboru do 100 - umí vyjádřit datum - umí vyjádřit, kdy se narodil	3. Číslo 0 – 100 Číslovky řadové	- předložky místa - přivlastňovací pád - slovesa <i>to be, to have, can</i> - plnovýznamová slovesa v přítomném čase prostém	Didaktické hry, písničky, básničky Výtvarné techniky
Žák: - vyjádří svoje dovednosti - vyjádří, co umí nebo neumí jiné osoby - tvoří věty oznamovací i tázací	4. Dovednosti, sloveso <i>can</i> význam, oznamovací věta, tvoření otázky a krátké odpovědi (short answers)	- otázka s plnovýznamovým slovesem + kladná i záporná odpověď - věta jednoduchá, tvorba otázky a záporu	Doplnění psaného textu Vyhledávání v dvojjazyčném slovníku
Žák: - pojmenuje věci, nábytek a místnosti v domě - popíše a zeptá se na umístění předmětů - popíše dům a byt	5. Nábytek, věci a místnosti v bytě a domě, okolí domu	- pořádek slov ve větě, otázky s „who/ what/ where/how/when/why/ whose“, - vazba <i>there is/ there are</i> - minulý čas sloves <i>to be, to have got</i> - minulý čas plnovýznamových sloves - vyjádření plánované budoucnosti - vazba <i>going to</i>	Projekty
Žák: - pojmenuje některé druhy potravin a nápojů - objedná si a zaplatí jídlo a pití v restauraci - rozdělí jídlo na zdravé a nezdravé	6. Jídlo a pití Počitatelná a nepočitatelná jména	- čtení textů se známou slovní zásobou	
Žák: - popíše místa ve městě - zeptá se na cestu a na polohu míst a budov - popíše cestu, jak se někam dostat - postupuje podle udání směru a samo směr udá	7. Město, obchody a místa ve městě – vazba <i>There is/there are</i> ; předložky místa		

Žák: - vyjadřuje děj právě probíhajících činností - tvoří oznamovací větu s přítomným časem průběhovým kladné i záporné - tvoří otázku s přítomným časem průběhovým - umí se zeptat na právě probíhající činnost pomocí „<i>what/where/who</i>“ - odpovídá formou krátkých dovětek	8. Přítomný čas průběhový		
Žák: - přečte krátké příběhy a porozumí jim - tvoří krátké věty o počasí - popisuje počasí v různých částech země za použití 2. stupně přídavných jmen	9. Počasí, světové strany		
Žák: Žák: - pojmenuje vyučovací předměty ve škole - vyjadřuje věty podle rozvrhu hodin - říká čas pomocí výrazů „<i>quarter, half</i>“ - zná základní informace o školském systému	10. Předměty ve škole, rozvrh hodin, vyjadřování času Školy v Anglii a Walesu		
Žák: - určí a pojmenuje různé druhy televizních pořadů - přečte stránku z televizního programu - vede krátký rozhovor o TV programech - vyjadřuje čas pouze pomocí číslovek - používá výrazy „<i>a.m.</i>“ a „<i>p.m.</i>“	11. TV programy Čas, hodiny		
Žák: - určí volnočasové činnosti - popíše svůj denní režim, rutinní postupy - popíše denní režim jiné osoby - mluví o pravidelně se opakujících činnostech v průběhu týdne - umí se zeptat někoho druhého na volnočasové aktivity	12. Volný čas – koníčky a záliby Denní režim		
Žák: - sdělí ústně a napíše jednoduchý text o svém oblíbeném zvířeti - používá kladnou i zápornou větu oznamovací s plnovýznamovým slovesem - umí tvořit otázku s plnovýznamovým slovesem pomocí slovesa „<i>do</i>“ a tzv. <i>short answers</i>	13. Oblíbená zvířata		
Žák: - tvoří krátké věty v minulém čase - přečte krátké texty a rozumí jim	14. Minulý čas slovesa „<i>to be</i>“ Minulý čas u pravidelných sloves a slovesa „<i>to have</i>“		
Žák:	15. Realie:		

- zná svátky a zvyky a tradice ve Velké Británii - používá slovní zásobu k tématům - napíše vánoční přání - česky sdělí odlišnosti od českých škol - čte krátké texty a rozumí jim	My a Britové: Vánoce, Nový rok Spojené království a Irsko Školy ve Velké Británii		
--	--	--	--

5.2 Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: **Matematika**

Zkratka: **MA**

Charakteristika

Obsahové vymezení:

Vzdělávací obsah je rozdělen na čtyři tematické okruhy:

1. Čísla a početní operace
 - osvojení aritmetických operací
2. Závislosti, vztahy, práce s daty
 - rozpoznávání a uvědomění si určitých typů změn a závislostí, jejich analyzování z tabulek, diagramů a grafů
3. Geometrie v rovině
 - určování a znázorňování geometrických útvarů a modelování reálných situací, zkoumání tvarů a prostoru
4. Nestandardní aplikační úlohy a problémy
 - uplatňování logického myšlení, řešení problémových situací a úloh z běžného života

Časové vymezení:

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Časová dotace	4	5	5	5	5

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí:

Kompetence k učení	- učí se přesně a stručně vyjadřovat užíváním mat. jazyka včetně symboliky - provádí rozbor a zápisy při řešení úloh - zdokonaluje grafický projev - rozvíjí abstraktní, kombinatorické a logické myšlení k věcné a srozumitelné argumentaci - učitel umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků - srozumitelně jim vysvětluje, co se mají naučit - stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu - vede žáky k ověřování výsledků

Kompetence k řešení problémů	- učí se rozvíjet důvěru ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k sebekontrolě, k systematickosti, vytrvalosti a přesnosti - učí se provádět rozbor problémů a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu, vyhodnocování správnosti výsledků - učitel se zajímá o náměty, názory, zkušenosti žáků - klade otevřené otázky a vybízí žáky k pojmenování cíle činnosti - vede žáky k plánování úkolů a postupů - zařazuje metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci - umožňuje, aby žáci v hodině pracovali s odbornou literaturou - učitel podle potřeby žákům v činnostech pomáhá, pracuje s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení - dodává žákům sebedůvěru
Kompetence komunikativní	- žáci se učí přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky - učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů - vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky - vede žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu
Kompetence sociální a personální	- žáci jsou vedeni ke kritickému usuzování, srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů, ke kolegiální radě a pomoci - učí se pracovat v týmu - učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch - podněcuje žáky k argumentaci - hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
Kompetence občanské	- při zpracovávání informací jsou žáci vedeni ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení - učí se hodnotit svoji práci a práci ostatních - jsou vedeni k ohleduplnosti a taktu - učí se vnímat složitosti světa - učitel podle potřeby žákům v činnostech pomáhá - umožňuje jim, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky
Kompetence pracovní	- žáci jsou vedeni k vytváření zásoby matematických nástrojů pro řešení reálných situací v životě - učí se využívat matematické poznatky a dovednosti v praktických činnostech - pro žáky s postižením jsou k dispozici vhodně přizpůsobené pracovní materiály - učitel zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých informačních zdrojů a které vyžadují využití poznatků z různých předmětů - vede žáky ke správným způsobům užití vybavení, techniky a pomůcek - vytváří příležitosti k interpretaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů

Výstupy podle RVP ZV	Žák:
Číslo a početní operace	1. období • používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků • čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti • užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose • provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly • řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace 2. období • využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení • provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel • zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel • řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru

	přirozených čísel • modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku • porovnává, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel • přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty • porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose
Závislosti, vztahy a práce s daty	1. období • orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času • popisuje jednoduché závislosti z praktického života • doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel 2. období • vyhledává, sbírá a třídí data • čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy
Geometrie v rovině a v prostoru	1. období • rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci • porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky • rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině 2. období • narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce • sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran • sestrojí rovnoběžky a kolmice • určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu • rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru

Matematika – 1. ročník

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby, metody, mezipředmětové vztahy
Spočítá prvky daného konkrétního souboru do 20 - ti (včetně). - Vytvoří konkrétní soubor (korálky, fazolky apod.) s daným počtem prvků do 20 (včetně). - Porovnává čísla a soubory prvků s počtem prvků do 20. - Přečte a zapíše čísla 0 až 20. - Sčítá a odčítá v oboru 0 - 10, v oboru 10 - 20 bez přechodu přes desítku. - Používá sčítání a odčítání při řešení praktických situací. - Řeší slovní úlohy vedoucí k porovnávání čísel v oboru 0 – 20. - Řeší slovní úlohy vedoucí ke sčítání a odčítání čísel v oboru 0 - 20 bez přechodu desítky. - Řeší slovní úlohy vedoucí ke vztahům o n - více (méně) v probíraném oboru.	ARITMETIKA <i>Číselný obor 0 - 20</i> Číselná řada 0-20 Vztahy menší, větší, rovno - porovnávání čísel; řešení a vytváření slovních úloh na porovnávání čísel. Číslice - čtení a psaní čísel Znaménka $>$, $<$, $=$, $+$, $-$. Součet čísel (bez přechodu přes desítku) Rozdíl čísel (bez přechodu přes desítku) Řešení a vytváření slovních úloh na sčítání a odčítání Řešení slovních úloh s využitím vztahů o n - více a o n - méně.	Průřezová témata: OSV: osobnostní a sociální rozvoj ENV: ekosystémy Poznatky a dovednosti z jiných předmětů: TV: protahovací a uvolňovací cvičení VV: kreslení obrázků PČ: vystřihování, lepení, zhotovování jednoduchých pomůcek PRV: hra na obchod
- Orientuje se v prostoru (vpravo, vlevo, vpřed, za). - Rozeznává geometrické útvary: trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh, krychle, kvádr, válec.	GEOMETRIE Geometrické pojmy: vpravo; vlevo; pod; nad; před; za; hned před; hned za Rovinné obrazce: trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh Tělesa: krychle, kvádr, válec, koule Konkrétní orientace v prostoru Užití dětských skládanek a stavebnic	

Matematika – 2. ročník

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby, metody, mezipředmětové vztahy
- Sčítá a odčítá v oboru do 20 s přechodem přes desítku. - Spočítá prvky daného konkrétního souboru do 100 (včetně). - Vytvoří konkrétní soubory (na počítadle, penězi, ve čtvercové síti, apod.) s daným počtem prvků do 100. - Porovnává čísla do 100 a vztahy mezi nimi zapisuje pomocí symbolů. - Zaokrouhlí dané číslo na desítky. - Používá závorky. - Řeší slovní úlohy na vztahy n - krát více, n - krát méně. - Orientuje se na číselné ose. - Sčítá a odčítá čísla v oboru do 100 s přechodem přes desítku. - Používá sčítání a odčítání při řešení praktických úloh. - Řeší slovní úlohy vedoucí k porovnávání čísel v oboru do 100. - Řeší slovní úlohy vedoucí ke sčítání a odčítání čísel v oboru do 100. - Řeší slovní úlohy s užitím vztahů o n - více (méně) v oboru do 100. - Umí pamětně spoje násobek 2, 3, 4, 5. - Dělí v oboru násobek 2, 3, 4, 5. - Užívá násobení a dělení v praktických situacích. - Řeší slovní úlohy na násobení. - Řeší slovní úlohy na dělení. - Řeší slovní úlohy vedoucí ke dvěma početním výkonům (např. sčítání, násobení). - Čte údaje na hodinách včetně digitálních. - Zná jednotky času.	ARITMETIKA <i>Číselný obor 0 – 100</i> Číselná řada Porovnávání čísel Číselná osa – orientace na číselné ose; značení čísel Zaokrouhlování čísel na desítky Sčítání více sčítanců Použití závorek Sčítání a odčítání čísel do 20 s přechodem přes desítku Sčítání a odčítání násobků deseti; po jedné (v oboru do 100) Sčítání a odčítání čísel do 100 s přechodem přes desítku Řešení a vytváření slovních úloh na sčítání a odčítání Orientace v čase - den - 24 hodin; hodina - 60 minut; minuta - 60 sekund; čtení údajů na hodinách včetně digitálních; sledování jednoduchých závislostí na čase např. změna teploty během dne; příchod a odchod do školy; délka vyučovací hodiny; délka přestávky; doba snídání, oběda, večeře; délka spánku. Jednotky délky – metr, centimetr, milimetr Násobení a dělení – názorné zavedení násobení a dělení na souboru různých předmětů Násobilky 2, 3, 4, 5 – řady násobků; automatizace v násobení i dělení Vztahy mezi násobením a dělením v oboru těchto násobek Řešení a vytváření slovních úloh na násobení a dělení v oboru násobek	Průřezová témata: OSV: osobnostní a sociální rozvoj ENV: ekosystémy VDO: Občanská společnost a škola Poznatky a dovednosti z jiných předmětů: TV: protahovací a uvolňovací cvičení VV: kreslení obrázků PČ: vystřihování, lepení, zhotovování jednoduchých pomůcek PRV: obchod, lidé a čas

	Řešení a vytváření slovních úloh s využitím vztahů n - krát více, n - krát méně	
• Umí vyznačit bod v rovině a na čáře. • Kreslí křivé a rovné čáry. • Rýsuje přímé čáry. • Narýsuje a označí přímku a úsečku. • Měří délku úsečky v centimetrech. • Poznává geometrická tělesa v praxi. • Vymodeluje tělesa.	GEOMETRIE Bod - označení bodu v rovině na čáře, spojování bodů Křivá a přímá čára – kreslení a rýsování Lomená čára – uzavřená, otevřená Přímka – rýsování a označení přímky Úsečka – rýsování, označení a měření délky v centimetrech Geometrické útvary a tělesa – rozlišování; modelování těles - krychle, kvádr, válec, koule, kužel, jehlan Osová souměrnost – jednoduché osově souměrné obrázky	

Matematika – 3. ročník

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby, metody, mezipředmětové vztahy
• Automaticky užívá spoje všech násobílek. • Násobí pamětně dvojciferné číslo jednociferným v jednoduchých případech. • Dělí dvojciferné číslo jednociferným mimo obor násobílek. • Určuje neúplný podíl a zbytek v jednoduchých případech. • Užívá násobení a dělení při řešení praktických úloh. • Řeší a vytváří slovní úlohy vedoucí k násobení dvojciferného čísla jednociferným a dělení dvojciferného čísla jednociferným. • Provádí odhad výsledku. • Řeší slovní úlohy vedoucí k užítí vztahů n - krát více, n - krát méně. • Písemně sčítá a odčítá dvě dvojciferná čísla • Provádí kontrolu svého výpočtu.	ARITMETIKA <i>Číselný obor 0 – 100</i> Násobilky 6, 7, 8, 9, 10 – řady násobků; automatizace násobení a dělení Sudá a lichá čísla Pamětné sčítání a odčítání dvojciferných čísel v oboru do 100 Písemné sčítání dvou sčítanců, kontrola záměnou sčítanců Písemné odčítání, kontrola výsledku sčítáním	Průřezová témata: OSV: osobnostní, sociální a morální rozvoj ENV: ekosystémy, vztah člověka k prostředí VDO: Občanská společnost a škola VMEGS: objevujeme Evropu a svět Poznatky a dovednosti z jiných předmětů: TV: protahovací a uvolňovací cvičení VV: kreslení obrázků PČ: vystřihování, lepení, zhotovování jednoduchých pomůcek PRV: obchod, lidé a čas, statistické údaje

		ČJ: přesné vyjadřování
• Čte a píše trojčiferná čísla. • Vytvoří konkrétní soubor (penězi, milimetrovým papírem apod.) s daným počtem prvků do 1 000. • Vyznačí obraz daného čísla na číselné ose. • Porovnává čísla do 1 000. • Používá sčítání a odčítání v daném oboru při řešení praktických úloh. • Řeší slovní úlohy na porovnávání dvou trojčiferných čísel, sčítání a odčítání dvou trojčiferných čísel, na vztahy o n - více (méně). • Provádí předběžný odhad výsledku řešení. • Zaokrouhluje čísla na stovky a desítky.	Číselný obor 0 – 1000 Číselná řada - počítání po stovkách, desítkách a jednotkách; čtení a zápis čísel Číselná osa - znázornění trojčiferných čísel na číselné ose; porovnávání čísel pomocí číselné osy Řešení úloh na porovnávání trojčiferných čísel Zaokrouhlování čísel na stovky a desítky Rozklad čísla v desítkové soustavě Sčítání a odčítání násobků sta Sčítání a odčítání čísel bez přechodu násobků sta Sčítání a odčítání čísel s přechodem násobků sta Řešení a vytváření slovních úloh na porovnávání trojčiferných čísel Zaokrouhlování čísel na stovky a desítky Rozklad čísla v desítkové soustavě Sčítání a odčítání násobků sta Sčítání a odčítání čísel bez přechodu násobků sta Sčítání a odčítání čísel s přechodem násobků sta Řešení a vytváření slovních úloh na sčítání a odčítání Dělení se zbytkem – neúplný podíl, zbytek; kontrola výsledku Násobení a dělení dvojčiferných čísel jednociferným	
• Převádí jednotky délky s užitím měnitele 1 000, 100, 10.	Převod jednotek času a délky	
• Označí bod, krajní body úsečky, průsečík dvou přímek.	GEOMETRIE	

• Měří délku úsečky s přesností na milimetry. • Pojmenuje vzájemnou polohu dvou přímek. • Sestrojí úsečku dané délky s užitím jednotky milimetr. • Provádí odhad délky, vzdálenosti. • Narýsuje kružnici o daném středu a poloměru. • Narýsuje trojúhelník, jsou-li zadány délky všech tří stran • Vypočítá obvod jednoduchého obrazce (trojúhelník, čtverec, obdélník) sečtením délek jeho stran.	Přímka, úsečka – rýsování a označování přímky a úsečky Měření délky úsečky, rýsování úsečky o dané délce v centimetrech a milimetrech Základní rovinné útvary – čtverec, obdélník, trojúhelník, čtyřúhelník; pojmy: vrchol, strana, úhel, strany protější a vedlejší Osová souměrnost – osa souměrnosti; určování os souměrnosti překládáním papíru na názorných obrázcích - hvězda, motýl, apod.; kreslení jednoduchých souměrných útvarů ve čtvercové síti Rýsování geom. útvarů do čtvercové sítě (čtverec, obdélník, trojúhelník) Mnohoúhelníky – vrcholy a strany Vzájemná poloha dvou přímek – rovnoběžky, různoběžky, kolmice; průsečík dvou různoběžek Polopřímka – vyznačování polopřímek; polopřímky opačné Tělesa – pojmy vrchol, hrana, strana; měření délky hrany Kruh a kružnice – střed a poloměr kružnice; rýsování kružnice s daným středem a poloměrem Trojúhelník – rýsování trojúhelníku při znalosti délek všech tří stran Obvod - výpočet obvodu jednoduchého obrazce (trojúhelník, čtverec, obdélník) sečtením délek jeho stran	
--	--	--

Matematika – 4. ročník

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby, metody, mezipředmětové vztahy
- Počítá do 1 000 000 po statisících, desetitisících, tisících. - Čte, píše a zobrazuje čísla na číselné ose. - Porovnává čísla do 1 000 000 a řeší příslušné nerovnice. - Zaokrouhluje čísla na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta, desítky. - Rozkládá čísla v desítkové soustavě. - Pamětně sčítá a odčítá čísla, která mají nejvýše dvě číslice různé od nuly. - Pamětně sčítá a odčítá (sčítat alespoň tři čísla, odčítat od jednoho čísla dvě čísla, od součtu dvou čísel jedno číslo). - Pamětně násobí a dělí čísla do 1 000 000 nejvýše se dvěma různými číslicemi) jednociferným číslem. - Písemně násobí jedno- a dvojciferným činitelem. - Písemně dělí jednociferným dělitelem. - Provádí odhad a kontrolu svého výpočtu. - Řeší slovní úlohy vedoucí k porovnávání čísel. - Provádí početní výkony s čísly v daném oboru a na vztahy o n - více (méně), n - krát více (méně). - Řeší slovní úlohy na dva až tři početní výkony. - Názorně vyznačí polovinu, čtvrtinu celku. - Zapíše vyznačenou část celku pomocí zlomku. - Řeší jednoduché slovní úlohy na určení poloviny, třetiny, čtvrtiny, pětiny, desetiny daného počtu. - Sčítá zlomky se stejným jmenovatelem např. $\frac{1}{2} + \frac{1}{2}$; $\frac{2}{3} + \frac{1}{3}$.	ARITMETIKA <i>Číselný obor 0 – 1 000 000</i> Posloupnost přirozených čísel do 1 000 000 Čtení a zápis čísel v desítkové soustavě Řešení jednoduchých nerovnic Porovnávání čísel do 1 000 000 Číselná osa – znázorňování čísel na číselné ose; řešení jednoduchých nerovnic s užitím číselné osy Zaokrouhlování čísel na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta, desítky Rozklad čísel v desítkové soustavě Pamětní sčítání a odčítání přirozených čísel (sčítání nebo odčítání čísel majících nejvýše tři číslice různé od nuly např. 500 200 - 300 198 apod.) Pamětné násobení a dělení jednociferným číslem Písemné násobení jedno- a dvojciferným činitelem; odhad výsledku; kontrola výpočtu Řešení slovních úloh na porovnávání čísel, na početní výkony, na vztahy o n - více (méně), n - krát více (méně). Užívání závorek Jednotky délky a obsahu - převody Zlomky – celek, část, zlomek; využití názorných obrázků k určování $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{3}$, $\frac{1}{5}$, $\frac{1}{10}$ celku Čitatel, jmenovatel, zlomková čára Polovina, čtvrtina, třetina, pětina, desetina - vyjádření celku z jeho dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny	Průřezová témata: OSV: osobnostní rozvoj, sociální rozvoj, morální rozvoj VDO: Občanská společnost a škola VMEGS: Evropa a svět nás zajímá ENV: lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí, MV: pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě MKV: Lidské vztahy, Využití poznatků a dovedností z jiných předmětů: PČ: zhotovování pomůcek ČJ: přesné vyjadřování, vyhledávání informací v encyklopediích I: vyhledávání informací na internetu VL: statistické údaje

	Sčítání zlomků se stejným jmenovatelem v jednoduchých případech např. $1/2 + 1/2$; $2/5 + 3/5$ Nestandardní úlohy a problémy: slovní úlohy; číselné a obrázkové řady; magické čtverce; úlohy na prostorovou představivost aj.	
• Určí vzájemnou polohu dvou přímek. • Sestrojí rovnoběžku s danou přímkou. • Sestrojí kolmici (pomocí trojúhelníku s ryskou) k dané přímce. • Narýsuje čtverec a obdélník. • Narýsuje trojúhelník. • Provádí převody jednotek obsahu. • Pozná souměrný útvar. • Určí osu souměrnosti modelováním, překládáním apod. • Nakreslí souměrný útvar. • Určuje obsah rovinných obrazců pomocí čtvercové sítě. • Řeší jednoduché slovní úlohy na výpočty obsahu obdélníku a čtverce. • Vymodeluje síť kváдру, krychle. • Vymodeluje kvádr, krychli z dané sítě.	GEOMETRIE Vzájemná poloha dvou přímek – různoběžky, rovnoběžky, kolmice; průsečík rovnoběžek Rýsování rovnoběžek a kolmic Rýsování čtverce a obdélníku pomocí trojúhelníku s ryskou Rýsování trojúhelníku při znalosti délky všech tří stran; trojúhelník rovnoramenný, rovnostranný Osová souměrnost – osa souměrnosti; určování os souměrnosti překládáním papíru na názorných obrázcích - hvězda, motýl, apod.; kreslení jednoduchých souměrných útvarů ve čtvercové síti Obsah čtverce a obdélníku – určování obsahu pomocí čtvercové sítě Jednotky obsahu cm^2, m^2, mm^2 Řešení jednoduchých slovních úloh na výpočty obsahů obdélníků a čtverců Různé pohledy na tělesa (shora, zepředu, z boku). Síť kváдру a krychle – modelování Povrch kváдру a krychle – určení povrchu součtem obsahů stran	

Matematika – 5. ročník

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby, metody, mezipředmětové vztahy
• Porovnává přirozená čísla a zobrazuje je na číselné ose. • Zaokrouhluje přirozená čísla s požadovanou přesností. • Zapiše dané přirozené číslo v požadovaném tvaru v desítkové soustavě. • Sčítá a odčítá přirozená čísla z paměti (sčítaná nebo odčítaná čísla mají nejvýše dvě číslice různé od nuly). • Písemně sčítá tři až čtyři přirozená čísla. • Písemně odčítá dvě přirozená čísla. • Pamětně násobí a dělí přirozená čísla v jednoduchých případech. • Písemně násobí až čtyřciferným činitelem. • Písemně dělí jedno a dvojciferným dělitelem. • Řeší jednoduché a složené slovní úlohy vedoucí k jednomu nebo dvěma výpočtům s přirozenými čísly.	Přirozená čísla do 1 000 000 a přes milión Posloupnost přirozených čísel - čtení a zápis čísel větších než milión Porovnávání přirozených čísel Číselná osa – čtení a zobrazování přirozených čísel na číselné ose Řešení jednoduchých nerovnic Zápis přirozeného čísla v desítkové soustavě Zaokrouhlování přirozených čísel na milióny, statisíce, tisíce, sta, desítky Pamětné sčítání a odčítání přirozených čísel Písemné sčítání a odčítání přirozených čísel Pamětné násobení a dělení přirozených čísel Písemné násobení (až čtyřciferní činitelé), dělení jedno- a dvojciferným dělitelem. Řešení slovních úloh na jeden až dva početní výkony Užití vlastností početních výkonů (komutativnost, asociativnost, distributivnost) Provádění odhadů a kontroly výpočtů Užití kapesního kalkulátoru při provádění početních výkonů s přirozenými čísly Nestandardní úlohy a problémy: slovní úlohy; číselné a obrázkové řady; magické čtverce; prostorová představivost aj.	Průřezová témata: OSV: osobnostní rozvoj, sociální rozvoj, morální rozvoj VDO: Občanská společnost a škola VMEGS: Evropa a svět nás zajímá ENV: lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí MV: pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě MKV: Lidské vztahy Využití poznatků a dovedností z jiných předmětů: PČ: zhotovování pomůcek ČJ: přesné vyjadřování, vyhledávání informací v encyklopediích I: vyhledávání informací na internetu VL: statistické údaje PŘ: statistické údaje

• Zapiše a přečte dané desetinné číslo řádu desetin a setin, příp. tisícín. • Zobrazí dané desetinné číslo řádu desetin na číselné ose. • Zaokrouhlí dané desetinné číslo řádu desetin na celky. • Sčítá a odčítá desetinná čísla řádu desetin a setin. • Násobí a dělí desetinné číslo deseti. • Užívá desetinné číslo v praktických situacích. • Řeší jednoduché slovní úlohy na užití desetinných čísel	Desetinná čísla Zlomky se jmenovatelem 10, 100 a jejich zápis desetinným číslem Desetinná čárka; desetina, setina, tisícina –psaní a čtení desetinných čísel Zobrazování desetinných čísel řádu desetin a setin na číselné ose Porovnávání těchto desetinných čísel Násobení a dělení desetinných čísel řádu desetin a setin deseti a stem Násobení a dělení desetinných čísel řádu desetin a setin přirozeným číslem menším než deset Řešení a vytváření slovních úloh vedoucích k užití desetinných čísel v jednoduchých případech	
• Doplnuje řady čísel, doplňuje tabulky. • Čte a sestavuje sloupcový diagram. • Sestrojí a čte jednoduché grafy v soustavě souřadnic. • Orientuje se v jízdním řádu.	Tabulky, grafy, diagramy Proměnná, nezávisle proměnná, závisle proměnná; grafy; soustava souřadnic; jízdní řád Dosazování za proměnou Čtení a sestavování tabulek různých závislostí Čtení a sestavování sloupcových diagramů Zakreslování jednoduchých grafů závislostí např. průběh jízdy autem, změna teploty během dne apod.	
• Narýsuje obdélník, čtverec, trojúhelník. • Vypočítá obvod a obsah obdélníku a čtverce. • Zná a umí převádět jednotky obsahu cm², mm², m², ha. • Řeší slovní úlohy na výpočty obsahů obdélníku a čtverce. • Vypočítá povrch kvádru a krychle sečtením obsahů jejich podstav a stěn. • Řeší úlohy z praxe na výpočty obsahů obdélníku a čtverce, povrchu kvádru a krychle.	GEOMETRIE Rýsování obdélníku, čtverce Další jednotky obsahu (a, ha, km², mm²) Povrch kvádru a krychle Propedeutika pojmu objem tělesa pomocí různých stavebnic (jednotková krychle) Rýsování rovnostranného, rovnoramenného a pravoúhlého trojúhelníku Výpočty obvodu a obsahu obdélníka	

	a čtverce Odhady obvodu a obsahu Užití a převody jednotek obsahu - řešení úloh z praxe Výpočty povrchů kvádrů a krychle sečtením obsahu jejich podstav a stěn – řešení úloh z praxe Modelování těles - určování spotřeby jednotkových krychlí Propedeutika pojmu objem Sítě kvádrů a krychle Stavby z krychlí	
--	--	--

5.3 Informační a komunikační technologie

Vyučovací předmět: **Informatika**

Zkratka: **I**

Charakteristika

Obsahové vymezení:

V hodinách jsou žáci seznámeni s počítačem a jeho jednotlivými částmi, jsou vedeni k chápání a správnému užívání pojmů pojmů z oblasti hardware, software a práce v síti. Dále jsou vedeni k praktickému zvládnutí práce s dostupným grafickým programem a programem textovým, které jim mají usnadnit vlastní práci. Všechny tyto nástroje se žáci učí používat také pro zpracování informací, které se učí vyhledávat na internetu. Pro vzájemnou komunikaci a předávání souborů se učí používat elektronickou poštu. Žáci zde získávají také potřebné informace k jejich vlastní bezpečnosti práce s počítačem a k ochraně osobních dat. Získají povědomí o kladném i záporném přínosu práce s internetem, zejména v oblasti vyhledávání informací a komunikace.

Časové vymezení:

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Časová dotace	-	-	-	1	1

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí:

Kompetence k učení	- zadávanými úkoly jsou žáci vedeni k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě, pro toto poznávání využívají zkušeností s jiným SW, spolupráci s ostatními žáky, nápovědu (help)
---------------------------	---

	u jednotlivých programů, literaturu apod. - tím, že žáci mohou využívat svých poznámek při praktických úkolech, učí se pořizovat si takové poznámky, které jim pak pomohou při praktické práci s technikou
Kompetence k řešení problémů	- žáci jsou vedeni zadáváním úloh a projektů k tvořivému přístupu při jejich řešení, učí se chápat, že v životě se při práci s informačními a komunikačními technologiemi budou často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více - vyučující v roli konzultanta - žáci jsou vedeni nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dotažení do konce
Kompetence komunikativní	- žáci se také učí pro komunikaci na dálku využívat vhodné technologie – některé práce odevzdávají prostřednictvím elektronické pošty - při komunikaci se učí dodržovat vžitá konvence a pravidla (forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.)
Kompetence sociální a personální	- při práci jsou žáci vedeni ke kolegiální radě či pomoci, případně se při projektech učí pracovat v týmu, rozdělit a naplánovat si práci, hlídat časový harmonogram apod. - žáci jsou přizváni k hodnocení prací - žák se učí hodnotit svoji práci i práci ostatních, při vzájemné komunikaci jsou žáci vedeni k ohleduplnosti a taktu
Kompetence občanské	-žáci jsou seznamováni s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla apod) tím, že je musí dodržovat (citace použitého pramene, ve škole není žádný nelegální SW, žáci si chrání své heslo, ...) - při zpracovávání informací, ke kterým se žáci mohou dostat prostřednictvím internetu nebo jinými cestami, jsou žáci vedeni ke kritickému myšlení
Kompetence pracovní	- žáci dodržují bezpečnostní a hygienická pravidla pro práci s výpočetní technikou - žáci mohou využít ICT pro hledání informací důležitých pro svůj další profesní růst

Výstupy podle RVP ZV	Žák:
Základy práce s počítačem	1. a 2. období • využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie • respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady • chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím
Vyhledávání informací a komunikace	1. a 2. období • při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty • vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích • komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení
Zpracování a využití informací	1. a 2. období • pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru

Informatika – 4. ročník

Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby, metody, mezipředmětové vztahy
• Je seznámen se základními pojmy informační činnosti • Umí zapnout a vypnout počítač, přihlásit se a odhlásit ze sítě. • Zná základní počítačové pojmy a umí je odlišit – hardware a software • Umí vyjmenovat části PC a zná základní přídavná zařízení k PC, zná jejich základní funkci a využití • Ovládá základní operace s myší • Seznámí se s monitorem (pracovní plocha, hlavní panel, tlačítko start) • S pomocí učitele spustí aplikaci, přepíná mezi aplikacemi • Provádí základní činnosti s okny • Ovládá základní funkce klávesnice, umí opravit chyby při psaní • Je seznámen s operačním systémem Windows, ví, že existují různé verze • S pomocí učitele ukládá a načítá svou práci, vytvoří složku, pojmenuje ji, dovede ji odstranit, změnit její název, umí kopírovat • Ovládá základy bezpečné práce na PC, zná prevenci před zdravotními riziky spojenými s prací na PC • Respektuje pravidla bezpečného a správného zacházení s hardware i software, postupuje poučeně v případě závady • Seznámí se se základními aplikacemi z programu Windows (Malování, Poznámkový blok, Kalkulačka) • Pracuje v grafickém editoru, umí vytvořit jednoduchý obrázek • Umí vytisknout dokument • Umí vytvořit textový dokument, jednoduchými formami ho upravuje a stylizuje • Pracuje s WordArtem, Klipartem • Umí vkládat obrázek do textového souboru • Ovládá základní práci v síti Internet a s www adresami • Aktivně vyhledává informace • Pokusí se formulovat požadavek při vyhledávání na internetu • Učí se základům komunikace v rámci internetu (e-mail) • Uvědomuje si ochranu osobních dat na internetu • Založí si vlastní e-mailovou adresu	Základní pojmy informační činnosti – informace, informační zdroje, informační instituce Struktura, funkce a popis počítače a přídavných zařízení Myš – práce s myší Pracovní prostředí, plocha obrazovky – struktura a popis nejdůležitějších částí (panely, ikony, tlačítka, lišty) Okna – jejich základní struktura a rozdělení, práce s okny Klávesnice – její rozdělení a funkce nejdůležitějších kláves Operační systémy a jejich základní funkce Práce se soubory, složkami – ukládání, kopírování (schránka), odstraňování, změna názvu, , vytváření vlastních složek Hygiena na počítači, zásady bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik Jednoduchá údržba PC a příslušenství, postupy při běžných problémech s PC Základní funkce textového a grafického editoru Příslušenství OS Windows: Malování – využití některých možností panelu kreslicích nástrojů Textové editory – MS Word (psaní, Editace textu, panel nástrojů, základní práce s textem, označení textu do bloku a úpravy bloku, formát textu, formát odstavce Internet – společenský tok informací: webové stránky, internetové adresy Vyhledávače – seznam, google Vyhledávání informací na internetu, správná formulace požadavku Komunikace na internetu – základní způsoby komunikace Pravidla pro bezpečné využívání	ČJ, MA, PŘ, VL – výukový software, procvičování učiva Využití poznatků a dovedností z jiných předmětů: TV: protahovací a uvolňovací cviky při sedavé práci AJ: rozšiřování slovní zásoby VV: tvorba jednoduchých obrázků, rozvoj kreativity ČJ: zásady písemné i ústní komunikace PŘ, VL, MA – vyhledávání informací na internetu v rámci procvičování učiva, získávání nových poznatků, zajímavostí apod. Průřezová témata: OSV: osobnostní rozvoj, sociální rozvoj, morální rozvoj VMEGS: život dětí v jiných zemích ENV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí MV: kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, tvorba mediálního sdělení MKV: naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin

	internetu	
	Ochrana před kyberšikanou	
	E-mail – zakládání vlastní e-mailové schránky, práce s mailem	

Informatika – 5. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, metody, mezipředmětové vztahy
• Zná základní pojmy informační činnosti • Zná základní počítačové pojmy a umí je odlišit – hardware a software • Umí popsat části PC a zná základní přídavná zařízení k PC, jejich základní funkci a využití • Spustí aplikaci, přepíná mezi aplikacemi • Pracuje s okny, složkami, soubory • ovládá základní aplikace ze sady Windows a aktivně je využívá (Malování, Poznámkový blok, Kalkulačka) • Ovládá základní funkce klávesnice, umí opravit chyby při psaní, zná některé klávesové zkratky, snaží se o zvýšení rychlosti psaní • Seznámí se s tvorbou prezentací • Ovládá základy bezpečné práce na PC, zná prevenci před zdravotními riziky spojenými s prací na PC • Respektuje pravidla bezpečného a správného zacházení s hardware i software, postupuje poučeně v případě závady • Pracuje se základními aplikacemi ze sady Windows (Malování, Poznámkový blok, Kalkulačka) • Umí nastavit tisk, je poučen o ekonomických zásadách při tisku • Umí vytvořit textový dokument, upravuje jej a stylizuje jednoduchým způsobem • Seznámí se s tvorbou v tabulkovém editoru • Na praktických úkolech získává, ověřuje a upevňuje své editační znalosti a dovednosti • Aktivně vyhledává informace, třídí je, pokusí se posoudit jejich závažnost • Umí formulovat požadavek při vyhledávání na internetu • Zdokonaluje se v komunikaci v rámci internetu (e-mail, chat, telefonování) • Chat – zásady komunikace, ochrana osobních dat, komunikace v rámci kolektivu třídy, komunikace s věkově stejnou skupinou • Je poučen o bezpečném využívání internetu • Aktivně využívá e-mail, vytvořené dokumenty přikládá jako přílohy • Uvědomuje si důležitost ochrany osobních dat na internetu	Základní pojmy informační činnosti – informace, informační zdroje, informační instituce Struktura, funkce a popis počítače a přídavných zařízení Multimediální využití počítače Hygiena práce s počítačem, zásady bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik Jednoduchá údržba PC a příslušenství, postupy při běžných problémech s PC Malování – využití všech možností panelu kreslicích nástrojů Kalkulačka, Poznámkový blok Tisk – nastavení, druhy tisku Textové editory – psaní, editace textu, panel nástrojů, základní práce s textem, označení textu do bloku a úpravy bloku, formát textu, formát odstavce Tabulkový editor - základní práce s řádky, sloupci, editace textu, orámování tabulek Společenský tok informací (vznik, přenos, transformace, zpracování, distribuce informací) Základní způsoby komunikace (e-mail, chat, telefonování) Metody a nástroje vyhledávání informací Formulace požadavku při vyhledávání na internetu, Komunikace na internetu – základní	ČJ, MA, PŘ, VL – výukový software, procvičování učiva Využití poznatků a dovedností z jiných předmětů: TV: protahovací a uvolňovací cviky při sedavé práci AJ: rozšiřování slovní zásoby, procvičování učiva na stránkách AJ VV: tvorba jednoduchých obrázků, rozvoj kreativity ČJ: zdokonalování písemné i ústní komunikace PŘ, VL, MA – vyhledávání informací na internetu v rámci procvičování učiva, získávání nových poznatků, zajímavostí apod. Průřezová témata: OSV: osobnostní rozvoj, sociální rozvoj, morální rozvoj VMEGS: život dětí v jiných zemích ENV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí MV: kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, tvorba mediálního sdělení MKV: naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin

	způsoby komunikace Pravidla pro bezpečné využívání internetu	
--	---	--

5.4 Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: **Prvouka**

Zkratka: **PRV**

Charakteristika

Obsahové vymezení:

Předmět obsahuje všechna témata vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět:

Místo, kde žijeme – místo bydliště a školy, obec a kraj, nebezpečí
 Lidé kolem nás – vztahy v rodině a společnosti, odlišnosti, význam práce
 Lidé a čas – režim dne, roku, minulost a současnost, pověsti
 Rozmanitost přírody – změny v ročních obdobích, živočichové, rostliny, ochrana přírody
 Člověk a jeho zdraví – hygienické návyky, silniční provoz, stavy ohrožení

Časové vymezení:

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Časová dotace	2	2	2	-	-

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí:

Kompetence k učení	- objevovat, poznávat a zkoumat - orientace a třídění informací (důležitost pro život) - propojení minulosti pro budoucnost jedince a lidstva
Kompetence k řešení problémů	- vedení k účelnému rozhodování v bezpečnostně-krizových situacích - využití všech možných materiálů (encyklopedie, internet ...)
Kompetence komunikativní	- vedení k rozšiřování slovní zásoby v probíraných tématech - vedení k samostatnému vystupování a vyjadřování v konfliktních situacích - slušná prezentace vlastních názorů
Kompetence sociální a personální	- efektivnost práce ve skupinách – odlišnost názorů, význam diskuse - respektování ostatních spolužáků a dospělých - vedení žáků k slušnému obhajování svých názorů
Kompetence občanské	- nejsme na světě sami - i maličkostí můžeme pomoci
Kompetence pracovní	- utváří se pracovní i bezpečnostní návyky v samostatné i skupinové činnosti - využití různých dostupných materiálů, nástrojů, náradí... - sledování pokroků v technice

Výstupy podle RVP ZV	Žák:
Místo, kde žijeme	1. období • vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí • začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě) • rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost 2. období • určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu • určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě • rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli • vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického • zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích • rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam
Lidé kolem nás	1. období • rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům • odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností 2. období • vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě) • rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu a řešení • rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy • orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy • poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města)
Lidé a čas	1. období • využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti • pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije • uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost 2. období • pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy • využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i

	movitých kulturních památek • rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik • srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik • objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů
Rozmanitost přírody	1. období • pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích • roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě • provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů 2. období • objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka • vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období • zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí • porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy • zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat • stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit • založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu
Člověk a jeho zdraví	1. období Žák • uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví • rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných • chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek • reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech 2. období • využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života • rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození • účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob • uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista • předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek

	• uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou • rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc • uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního
--	--

Prvouka – 1. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, metody, mezipředmětové vztahy
• Orientuje se ve školní budově. • Zná cestu na oběd. • Seznámí se s organizací práce ve škole a pracovními návyky ve vyučovací hodině. • Seznamuje se s vhodnými formami chování ke spolužákům, k dospělým, ke kamarádům, cizím lidem. • Určí vhodná místa pro hru a trávení volného času. • Dodržuje hygienické návyky o přestávce, dokáže se připravit na vyučování, snaží se správně sedět a stát, nosit aktovku. • Bezpečně se pohybuje v budově školy. • Spolehlivě se pohybuje v blízkém okolí školy. • Pojmenuje obec, ve které žije. • Zná místa kulturního a společenského života v obci. • Zná významná místa v obci.	MÍSTO, KDE ŽIJEME Domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště, riziková místa a situace témata: – Blízké okolí školy (vycházka) Škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy; chování ve vyučování a o přestávce; pracovní a odpočinkové návyky; osvojování forem vhodného chování témata: – Naše škola – Chování ve třídě v hodině a o přestávce – Pracovní návyky	Využití poznatků a dovedností z jiných předmětů: TV: protahovací a uvolňovací cviky ČJ: rozšiřování slovní zásoby VV: tvorba jednoduchých obrázků, rozvoj kreativity Průřezová témata: OSV: osobnostní rozvoj, sociální rozvoj, morální rozvoj VDO: Občanská společnost a škola VMEGS: – rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa ENV: Základní podmínky života, vztah člověka k prostředí MV: pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě MKV: Lidské vztahy
• Zná svoji adresu. • Ví, že není vhodné sdělovat tuto informaci cizím lidem. • Pojmenuje nejbližší rodinné příslušníky, chápe pojmy starší, mladší, nejstarší, nejmladší. • Popřeje k svátku, narozeninám. • Vypráví o rozdělení rolí v rodině, vyjmenuje zařízení v jednotlivých částech bytu. • Poznává některé elektrické spotřebiče a je seznámen s bezpečností při práci s nimi. • Popíše svůj pokoj (případně pracovní kout). • Napodobuje běžné práce a činnosti. • Zná názvy povolání svých rodičů. • Vypráví o práci rodičů. • Doplní k obrázkům názvy povolání a řekne, co která osoba dělá. • Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům.	LIDÉ KOLEM NÁS Rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, práce fyzická a duševní, zaměstnání; svátek v rodině témata: – Moje rodina – Svátky a narozeniny – Život v rodině – Můj pokojíček – Povolání a volný čas Soužití lidí, chování lidí – ohleduplnost, etické zásady, rizikové chování, předcházení konfliktům	
• Orientuje se v čase podle pravidelných denních činností. • Pojmenuje dny volna a dny pracovní. • Seznámí se s kalendářem.	LIDÉ A ČAS Orientace v čase a časový řád – určování času, kalendáře, letopočet, generace, denní režim, roční období	

• Vyjmenuje kalendářní měsíce a roční období. • Pojmenuje nejdůležitější svátky v roce. • Poznává hodiny – celé hodiny a půl hodiny. • Vnímá časovou posloupnost při určování příbuzenských vztahů.	témata: – Kalendář – Dny v týdnu – Režim dne – Roční období – Čas a hodiny	
PODZIM • Popíše proměny přírody na podzim. • Všimá si délky dne a noci na podzim. • Všimá si životních projevů rostlin a živočichů v různých ročních obdobích, rozezná konkrétní stromy v okolí školy. • Seznamuje se s pojmy strom keře a jejich plody. • Pozoruje a popíše podzimní práce na zahradě a v sadu. • Třídí plody na ovoce a zeleninu, pojmenuje jednotlivé druhy. • Poznává nářadí, které používáme na zahradě, a základní zemědělské plodiny. ZIMA • Popíše proměny přírody v zimě. • Zná hry v zimě a zná i možná rizika spojená s nimi. • Umí se vhodně obléknout. • Pozoruje a porovnává, jak tráví zimu někteří živočichové. • Vybere vhodnou potravu pro některou lesní zvěř a ptáky u lidských obydlí. • Vyprávění o vánočních zvycích. • Zná novoroční přání. JARO • Pozoruje změny v přírodě, porovnává s přírodou v zimě. • Zná názvy tří typických jarních květin, pojmenuje je na obrázku. • Seznamuje se s pojmy bylina, keř, strom. • Pojmenuje základní části rostlin. • Zná význam včel pro přírodu. • Seznámí se s pojmy samice, samec, mládě, savec, hospodářské zvíře. • Třídí obrázky dospělých zvířat a mláďat a jejich názvy. • Vypravuje o domácích zvířatech z vlastní zkušenosti. • Popíše stavbu těla savce. • Vypravuje o jarních pracích na zahradě, řadí je podle posloupnosti. • Jmenuje názvy zahradnického nářadí. • Zná význam Velikonoc – svátky jara, duchovní hledisko. LÉTO • Pozoruje změny v přírodě, porovnává s přírodou na jaře. • Vypráví o letní přírodě a činnostech lidí. • Zná význam lesa pro člověka.	ROZMANITOST PŘÍRODY - pozorování a porovnávání proměn přírody v jednotlivých ročních PODZIM – Příroda na podzim – Podzimní zahrada – Ovoce a zelenina – Rostliny a živočichové v lese ZIMA – Přichází zima – Zimní svátky, hry v zimě – Živočichové v zimě – Vánoce, Nový rok JARO – Květiny na jaře – Zahrada na jaře – Stromy a keře – Velikonoce – zvyky a tradice – Domácí a hospodářská zvířata – Domácí mazlíčci LÉTO – Les v létě – Prázdniny Vztah člověka a přírody	

• Zná pravidla správného chování v lese. • Třídí dopravní prostředky na osobní a nákladní, řekne, k čemu slouží. • Seznámí se s pojmy letecká, pozemní, lodní doprava.		
Lidské tělo • Pojmenuje jednotlivé části těla člověka podle obrázku a skutečnosti, přiřazuje k obrázku. • Seznámí se s pojmy lékař, zdravotní sestra, pacient, očkování, pojmenuje některé zdravotnické potřeby. • Jmenuje běžné nemoci a popíše jejich příznaky. Péče o zdraví • Dodržuje základní hygienické návyky. • Popíše činnosti mytí, čištění zubů, česání včetně pomůcek. • Chápe, že dostatečný spánek, odpočinek a aktivní pohyb má velký význam pro zdraví člověka. • Seznámí se s pojmem otužování. • Seznámí se s denním stravovacím a pitným režimem, jeho významem pro zdraví • Drží správně jídelní příbor. • Třídí některé základní potraviny na zdravé a nezdravé. • Sestaví jednoduchý jídelníček. • Pamatuje si důležitá telefonní čísla (150, 155, 158) • Ví, že některé látky jsou pro lidský organismus škodlivé. Osobní bezpečí • Chová se obezřetně při kontaktu s cizími lidmi. • Odmítne komunikaci, která je mu nepřijemná. • Dodržuje pokyny učitele při pohybu po komunikacích, v neznámých místech apod. • Zná význam nejčastějších dopravních značek. • Zná základní dopravní předpisy účastníka silničního provozu. • V modelových situacích ohrožení bezpečí (neznámá místa, setkání s neznámými lidmi, kontakt se zvířaty) označí možná nebezpečí. • Zná vhodná a nevhodná místa pro hru. • Přivolá pomoc (některým z osvojených způsobů). • Umí vyhledat pomoc v případě mimořádné situace (šikana, projevy fyzického nebo duševního násilí apod.) • Chápe konkrétní nebezpečí spojená s riziky běžného života (doprava, chemické látky v domácnosti, elektrický proud, sport, zájmová činnost). Požáry • Zná příčiny a prevence vzniku požáru v domácnosti.	ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ Lidské tělo – životní potřeby a projevy, základní stavba a funkce, poznáváme své tělo témata: – Lidské tělo, obličej – Ruce, hygiena – Nemoc, úraz, u lékaře Péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, pitný režim, pohybový režim, zdravá strava; první pomoc, přivolání pomoci témata: – Péče o zdraví – Osobní hygiena – Škodlivé látky a jejich následky Osobní bezpečí – bezpečné chování v rizikovém prostředí, bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty, krizové situace témata: – Dopravní značky, semafor Požáry – prevence vzniku požáru doma, příčiny vzniku požáru a přivolání pomoci pravidlo: zastav se – lehni si – kutálej	

Prvouka – 2. ročník

Školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, metody, mezipředmětové vztahy
- Žák vyjadřuje, co pro něho znamená domov a vztah ke známým lidem a věcem. - Pojmenuje vyučovací předměty, osoby ve škole, učební pomůcky. - Bezpečně se pohybuje po budově školy. - Spolehlivě se pohybuje v blízkém okolí školy. - Ví, jak se má chovat ve vyučování i o přestávce. - Zhodnotí vhodnost míst pro hru a trávení volného času. - Uvede možná nebezpečí i způsoby, jak jim čelit. - Jmenuje důležité budovy a místa v obci. - Popíše svými slovy okolí obce. - Seznámí se s pojmy vlast, státní hymna, státní vlajka a státní znak - Zná název Česká republika. - Zná název hlavního města České republiky.	MÍSTO, KDE ŽIJEME Domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště Škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy; riziková místa a situace Obec – její části, poloha v krajině, význačné budovy, orientace v obci	Využití poznatků a dovedností z jiných předmětů ČJ: rozšiřování slovní zásoby, zdokonalování komunikace VV: tvorba jednoduchých obrázků, rozvoj kreativity PČ: péče o pokojové rostliny, pomoc v domácnosti HV: zpěv písní s různou tematikou Průřezová témata: OSV: osobnostní rozvoj, sociální rozvoj, morální rozvoj VDO: Občanská společnost a škola
- Zná přesně svoji adresu. - Rozlišuje pojmy dům, byt - Jmenuje jednotlivé místnosti domu, bytu. - Pojmenuje nejbližší členy rodiny. - Vypráví o přípravě rodinné oslavy. - Poblahopřeje a poděkuje za dárky. - Vypráví o pomoci v domácnosti. - Třídí nádobí, náradí a elektrické spotřebiče. - Seznámí se s nebezpečím úrazu při práci v domácnosti. - Vypráví o domácím mazlíčkovi a péči o něho. - Seznámí se s pojmy rostliny okrasné a užitkové. - Zná názvy povolání svých rodičů.	LIDÉ KOLEM NÁS Rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, práce fyzická a duševní, zaměstnání Soužití a chování lidí – ohleduplnost, etické zásady, rizikové chování, předcházení konfliktům	
- Určí čas na ciferníku – s přesností na minuty. - Čte časové údaje na displeji digitálních hodin. - Seznámí se s pojmy minuta, sekunda - Srovnává časové údaje podle délky trvání. - Jmenuje roční období, zná datum začátku jednotlivých ročních období. - Vyjmenuje roční období a měsíce. - Vyhledá významná data v kalendáři - Chápe rozdíl mezi dějem v minulosti, současnosti a budoucnosti. - Třídí obrázky na současné, minulé a příp. budoucí - Je seznámen s pojmem letopočet. - Hovoří o svém denním režimu. - Hovoří o vhodně a nevhodně tráveném volném čase.	LIDÉ A ČAS Orientace v čase a časový řád – určování času, kalendáře, letopočet, generace, denní režim, roční období témata: - Kalendářní rok - Práce a volný čas - Režim dne - Roční období - Čas a hodiny	

PODZIM • Pozoruje proměny přírody a vypráví o nich. • Vysvětlí pojem jarní a podzimní rovnodennost. • Seznamuje se se značkami z kalendáře přírody a zaznamenává je. • Pozoruje život živočichů. • Třídí živočichy na savce, ptáky a hmyz. • Popíše části těla savců a ptáků. • Jmenuje některé ptáky stěhovavé a stálé. • Pozná základní zemědělské plodiny a vysvětlí jejich význam. • Užívá pojmy při činnostech na poli, řadí je podle posloupnosti. • Pojmenuje známé a snadno dostupné druhy zeleniny, seznámí se s jejich druhy. • Popíše stavbu těla rostlin, zná funkce jednotlivých částí. • Jmenuje některé ovocné stromy a jejich plody • Plody třídí na peckovice, malvice a bobule. • Jmenuje zemědělské plodiny a popisuje je, zná jejich význam. ZIMA • Pozoruje a zapisuje proměny přírody • Seznamuje se s pojmem zimní slunovrat. • Dodržuje pravidla bezpečnosti chodců v zimě. • Jmenuje zimní sporty. • Seznámí se se zásadami pobytu na horách. • Popisuje životní projevy různých živočichů v přírodě. • Vypráví o pomoci lidí zvěři a ptákům. • Vyprávění o vánočních zvycích. JARO • Pozoruje a zapisuje proměny přírody na jaře. • Seznamuje se s pojmem jarní rovnodennost. • Pozná nejběžnější jarní květiny. • Pojmenuje části rostlin. • Pojmenuje části stromu. • Hovoří o vývoji plodu a zná posloupnost. • Přirazuje obrázky plodů k ovocným stromům. • Vlastními slovy vypráví o včelách a jejich významu. • Popíše stavbu těla ptáků. • Pozná nejznámější stěhovavé, volně žijící a domácí ptáky a popíše jednoduše jejich způsob života. • Zná pojmy samice, samec, mládě, savec, užitkové zvíře. • Jmenuje názvy dospělých zvířat a mláďat. • Popíše stavbu těla savců. • Vypravuje o domácích zvířatech z vlastní zkušenosti, zná jejich užitek. • Jmenuje a rozlišuje nejznámější luční byliny a živočichy. • Seznámí se s pojmy polní plevel, škůdci. LÉTO • Seznamuje se s pojmem letní slunovrat. • Třídí stromy na jehličnaté a listnaté, zná význam stromů pro životní prostředí. • Pozná nejznámější lesní byliny (včetně jedovatých),	ROZMANITOST PŘÍRODY - pozorování a porovnávání proměn přírody v jednotlivých ročních PODZIM – Živočichové ve volné přírodě – Zelenina a ovoce – Zemědělské plodiny ZIMA – Přichází zima – Zimní svátky, hry v zimě – Živočichové v zimě – Vánoce, Nový rok JARO – Rostliny na jaře – Ptáci na jaře – Domácí zvířata – Na louce – Na poli LÉTO – V lese a u lesa – U vody a ve vodě	
---	---	--

plody a houby. • Je seznámen s nebezpečím při sběru hub a zásadami správného chování v lese. • Poznává běžné lesní živočichy a hovoří o jejich způsobu života. • Poznává běžné živočichy, kteří žijí ve vodě a u vody, určuje jejich typické znaky. • Pozoruje a zapisuje proměny přírody v létě.		
• Určuje podle obrázků části lidského těla. • Jmenuje lidské smysly. • Třídí pojmy běžných dětských nemocí a jejich příznaků. • Hovoří o úrazech, které si mohou děti způsobit, a jak jim lze předcházet. • Umí přivolat pomoc. • Orientuje se v základních lidských potřebách, popíše hygienické návyky od rána do večera. • Je seznámen s následky nedostatečné hygieny. • Je seznámen s pojmem kultura stolování a snaží se ji dodržovat. Posuzuje potraviny, zda jsou zdravé, či nikoliv. • Vyjádří vlastními slovy pojmy přejídání, hladovění, alkohol. • Chová se obezřetně při kontaktu s cizími lidmi. • Odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná. • Dodržuje pokyny učitele při pohybu po komunikacích, v neznámých místech apod. • Zná význam nejčastějších dopravních značek. • Zná základní dopravní předpisy účastníka silničního provozu. • Třídí nejčastější dopravní značky na zákazové, příkazové a informativní, správně je vymaluje. • Vyjmenuje důležitá telefonní čísla (150, 155, 158) • Chápe konkrétní nebezpečí spojená s riziky běžného života s ohněm.	ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ Lidské tělo – životní potřeby a projevy, základní stavba a funkce, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou - naše tělo - nemoc a úraz - hygiena a čistota - potraviny, výživa Osobní bezpečí – bezpečné chování v rizikovém prostředí, bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty, krizové situace témata: - Dopravní značky Požáry – správné chování při požáru; přivolání pomoci	

Prvouka – 3. ročník

Školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, metody, mezipředmětové vztahy
- Žák vyjadřuje, co pro něho znamená domov a vztah ke známým lidem a věcem. - Orientuje se v členění domu a bytu. - Bezpečně se orientuje v nejbližším okolí bydliště - Pozná nevhodné chování ve škole a dovede na ně poukázat. - Procvičuje pravidla slušného chování v různých situacích, snaží se je dodržovat. - Jednoduše označí rozdíly mezi městským a venkovským prostředím. - Pojmenuje nejdůležitější části a místa obce a umístění významných budov a objektů. - Nakreslí jednoduchý plánec obce. - Pojmenuje hlavní i vedlejší světové strany. - Seznámí se s buzolou. - Hovoří o některém způsobu určování světových stran podle přírodních úkazů. - Vyhledá v okolní krajině dominanty - Rozlišuje krajinu podle výškové členitosti. - Seznámí se se způsoby využití krajiny člověkem. - Vyhledá na mapě přítomnost vody v krajině. - Žák zná název kraje, do kterého patří jeho bydliště. - Orientuje se na vlastivědné mapce ČR a jmenuje státy, se kterými sousedíme. - Ví, kdo je současným prezidentem. - Rozlišuje některé státní symboly naší vlasti a vhodně se chová v situacích spojených s jejich používáním. (užitkové, okrasné, planě rostoucí, léčivé, jedovaté, chráněné) - Popíše rozdíl mezi dřevinami a bylinami - Pozná a pojmenuje plody běžných druhů ovoce a zeleniny - Pozná nejznámější jedovaté houby a vysvětlí nebezpečí záměny s houbami jedlými	MÍSTO, KDE ŽIJEME Domov - prostředí domova, orientace v místě bydliště Škola - prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy Obec - její poloha v krajině, význačné budovy, význačná místa, orientace v obci Okolní krajina – orientace v krajině - orientační body a světové strany, povrch krajiny v okolí domova, využití krajiny, voda v krajině, Naše vlast – sousední státy ČR, územní členění, hlavní město, státní symboly	Průřezová témata: OSV: osobnostní rozvoj, sociální rozvoj, morální rozvoj VDO: Občanská společnost a škola, Občan, občanská společnost a stát VMEGS: – rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa ENV: Základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí MV: pěstování kritického přístupu k informacím a reklamě Využití poznatků a dovedností z jiných předmětů: TV: protahovací a uvolňovací cviky ČJ: rozšiřování slovní zásoby, zdokonalování komunikace, zdokonalování čtení, dramatizace VV: tvorba jednoduchých obrázků, rozvoj kreativity PČ: péče o pokojové rostliny, pomoc v domácnosti, obalování knih apod. MA: měření času, nakupování HV: zpěv písní s různou tematikou
- Pojmenuje základní povinnosti a práva členů rodiny - Orientuje se v rodokmenu. - Seznámí se některými problémy dětí, které žijí v dětských domovech a dětských vesničkách. - Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům. - Hovoří o nejrozšířenějších činnostech lidí. - Jmenuje lidské výtvořky, které nás obklopují. - Pozná různé materiály. - Seznámí se s pojmy práce duševní a fyzická - Snaží se pracovat podle slovního návodu nebo předlohy.	LIDÉ KOLEM NÁS Rodina - postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, práce, zaměstnání rodičů Soužití lidí - mezilidské vztahy, komunikace, pozitivní lidské vlastnosti, pravidla slušného chování témata: Lidská činnost a tvořivost	

• Dbá na pořádek a čistotu při práci • Pojmenuje profesi svých rodičů. • Učí se chránit výsledky práce. • Hovoří o nejvhodnějších způsobech trávení volného času a snaží se je využívat. • Jmenuje pozitivní lidské vlastnosti.	– Práce a volný čas – Lidé a výrobky	
• Určí čas podle hodin, pozná základní časové jednotky. • Používá kalendář, určí měsíce, týdny, dny, vyhledá, kdy slaví narozeniny a svátek. • Ví, kde se může dovědět něco víc o životě v dávných dobách. • Uvede některé příklady rozdílů života našich předků a nás.	LIDÉ A ČAS Orientace v čase a časový řád – určování času, kalendáře, letopočet, generace, denní režim, roční období Současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny - Jak žili lidé dříve	
Neživá příroda • Žák jmenuje přírodniny a lidské výrobky. • Hovoří o známých látkách a jejich vlastnostech. • Seznámí se s pojmem skupenství, uvede na příkladu vody. • Vysvětlí základní význam vzduchu pro živé organismy. • Seznámí se se složením vzduchu. • Vysvětlí základní význam vody pro živé organismy. • Jednoduše popíše koloběh vody v přírodě. • Vysvětlí základní význam půdy pro živé organismy. • Seznámí se se složením půdy • Zná význam Slunce pro život na Zemi. • Seznámí se s postavením Země ve sluneční soustavě. • Rozliší nejznámější rostliny ze svého okolí a určí je podle některých částí těla, zařadí je do skupin – užitkové, okrasné, léčivé, jedovaté, chráněné. • Popíše rozdíl mezi dřevinami a bylinami. • Pozná a pojmenuje plody běžných druhů ovoce a zeleniny. • Pozná nejznámější jedovaté houby a vysvětlí nebezpečí záměny s houbami jedlými. • Pokusí se vysvětlit základní rozdíl mezi výživou rostlin a živočichů. • Pojmenuje některá volně žijící i domácí zvířata a rozlišuje způsoby jejich existence. • Určí některé typické znaky nejznámějších živočichů ze svého okolí. • Pozoruje viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích, pozorované jevy ztvární např. výtvarně. • Uvede příklady výskytu běžně známých organismů v určitém prostředí, především z okolí školy. • Seznámí se s některými možnými nebezpečími ohrožení přírody současným rozvojem civilizace.	ROZMANITOST PŘÍRODY Neživá příroda – Látky a jejich vlastnosti – Vzduch – Voda – Půda – Slunce a Země Živá příroda – Rostliny – Houby – Živočichové – Zkoumáme přírodu Rozmanitost přírody a její ochrana – Rozmanitost života v přírodě – Rovnováha v přírodě – Chráníme přírodu	

• Snaží se chovat ohleduplně k přírodě • Uvede příklad ochrany rostlin a živočichů • Seznámí se s nutností chránit vodu, půdu a vzduch • Zná barevné značení nádob pro třídění odpadu. • Zní místa umístění odpadových kontejnerů v obci.		
• Umí použít telefon, zná spojení na rodiče a důležitá telefonní čísla (150, 155, 158) • Ovládá základní pravidla provozu na pozemních komunikacích z pohledu chodce a cyklisty a snaží se je dodržovat • Seznámí se s členěním dopravních značek do skupin • Pojmenuje základní části lidského těla včetně nejdůležitějších vnitřních ústrojí. • Popíše změny lidského těla v průběhu života. • Chápe základní způsoby vyjadřování lásky v rodině, mezi kamarády. • V případě potřeby uplatní právo odmítnout doteky, které ho uvádějí do rozpaků nebo obtěžují. • Snaží se jíst zdravě a dodržovat pitný režim. • Umí se chovat u jídelního stolu. • Zvládá a uplatňuje základní návyky osobní hygieny. • Ošetří drobné poranění. • Chrání se před stykem s cizí krví. • Rozpozná význam aktivního pohybu pro zdraví. • Zvládá pravidla efektivní telefonické komunikace při přivolání pomoci. • Zná důležitá telefonní čísla (150, 155, 158). • Ovládá základní pravidla provozu na pozemních komunikacích z pohledu chodce a cyklisty a snaží se je dodržovat. • Zná členění dopravních značek do skupin. • V modelových situacích ohrožení bezpečí (např. neznámá místa, setkání s neznámými lidmi, kontakt se zvířaty, práce s elektronickými médii atd.) označí možná nebezpečí a diskutuje o účinných způsobech ochrany – umí vyhledat pomoc v případě mimořádné situace (šikana, projevy fyzického či duševního násilí). • Učí se odmítnout návrhy a lákání cizích osob. • Rozezná nebezpečná místa ve svém okolí. • Seznámí se se situacemi hromadného ohrožení.	ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ Lidské tělo - životní potřeby a projevy, základní stavba a funkce, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou Péče o zdraví, zdravá výživa – osobní hygiena, denní režim, pitný režim, pohybový režim, zdravá strava; nemoc, drobné úrazy a poranění, první pomoc, prevence úrazů Osobní bezpečí – bezpečné chování v rizikovém prostředí, bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty Situace hromadného ohrožení	

Charakteristika:

Obsahové vymezení

Předmět je součástí vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět. Učivo přírodovědy je obsahově vymezeno tématem Rozmanitost přírody.

Témata učiva:

- Látky a jejich vlastnosti
- Voda a vzduch
- Nerosty a horniny, půda
- Vesmír a Země
- Rostliny, houby, živočichové
- Životní podmínky - rozmanitost podmínek života na Zemi
- Rovnováha v přírodě
- Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody
- Rizika v přírodě
- Dopravní výchova
- Péče o zdraví

Součástí výuky budou návštěvy planetária, muzea a výstav dle aktuálních nabídek.

Časové vymezení:

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Časová dotace	-	-	-	2	2

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí:

Kompetence k učení	- žákům se umožňuje používat vhodné učební pomůcky, encyklopedie, odbornou literaturu - žáci získávají informace o přírodě, učí se ji pozorovat, zaznamenávat a hodnotit výsledky svých pozorování
Kompetence k řešení problémů	- zařazování metod a pokusů, při kterých mohou žáci sami docházet k objevům, řešení a závěrům - žáci se učí správně rozhodovat v různých situacích, řešit zadané úkoly a vyhledávat si k řešení informace
Kompetence komunikativní	- vést žáky ke správné terminologii - v osvojovaných tématech si žáci rozšiřují slovní zásobu a užívají ji ve vlastních projevech
Kompetence sociální a personální	- zadávat úkoly pro společnou práci - při práci ve skupině se žáci učí spolupracovat, respektovat a hodnotit názory a zkušenosti ostatních
Kompetence občanské	- budovat u žáků ohleduplnost k přírodě - vyžadovat dodržování pravidel slušného chování

	- učit poznávat a chápat rozdíly mezi lidmi, k toleranci a bezproblémovému jednání - učit zachování rozvahy v situacích ohrožení - umožnit žákovi zažít úspěch
Kompetence pracovní	- umožnit žákům pozorovat, manipulovat a experimentovat - vést žáky ke správnému užití pomůcek, vybavení, techniky - vést k dodržování pravidel bezpečnosti v samostatné i týmové činnosti

Přírodověda – 4. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, metody, mezipředmětové vztahy
• Žák dělí přírodu na živou a neživou. • Uvede, ze kterých složek se skládá živá a neživá příroda. • Objasní pojem <i>ekosystém</i>. • Definuje pojem <i>ekologie</i>.	Příroda živá a neživá	Průřezová témata: OSV: osobnostní rozvoj, sociální rozvoj, morální rozvoj VMEGS: – rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa ENV: Základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí, ekosystémy MV: pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě Využití poznatků a dovedností z jiných předmětů: MA: měření, porovnávání ČJ: přesné vyjadřování, popis VV: kreslení obrázků
• Žák definuje houby jako nezelené organizmy. • Dělí houby na tři základní skupiny. • Popíše základní stavbu těla houby. • Uvede rozdíl mezi výživou zelených rostlin a hub. • Uvede základní pravidla při sběru hub.	Živé organismy- houby	
• Žák vysvětlí postavení rostlin. • Definuje fotosyntézu. • Charakterizuje hlavní znaky rostlin. • Rozlišuje základní části těla rostlin - kořen, stonek, list), zná jejich funkce. • Dělí rostliny podle rozmnožování na výtrusné a semenné. • Objasní význam a funkce kořene, stonku a listu pro rostlinu. • Rozdělí rostliny podle typu stonku. • Vysvětlí význam a funkci květu. • Objasní pojmy <i>oppylení</i> a <i>oplození</i>. • Uvede, co je plod a semeno, plody dělí na dužnaté a suché a uvede příklady. • Dělí rostliny podle místa růstu a užitku.	Živé organismy - rostliny	
• Žák vyjmenuje základní znaky živočichů. • Rozdělí živočichy podle vnitřní stavby těla. • Charakterizuje hlavní znaky ryb, obojživelníků, plazů, ptáků a savců. • Definuje hlavní znaky bezobratlých živočichů. • Objasní pojem <i>potravní vazba</i> a vysvětlí na příkladu. • Chápe dvouslovné pojmenování živých organismů.	Živé organismy - živočichové	
1. • Žák rozpozná základní rostliny a živočichy v lese. 2. • Žák rozliší lesní patra. • Charakterizuje typy lesů.	Živá příroda od podzimu do zimy 1. Ekosystém les 2. Rostliny našich lesů 3. Živočichové našich lesů 4. Příroda v zimě	

• Vyjmenuje nejčastější druhy listnatých a jehličnatých stromů. • Vysvětlí význam lesů v krajině. 3. • Žák uvede zástupce bezobratlých živočichů, plazů, ptáků a savců žijících v lese. • Rozdělí živočichy podle způsobu obživy. 4. • Žák dělí živočichy podle teploty jejich těla. • Chápe nutnost pomoci živočichům v zimním období. • Rozlišuje lesní živočichy podle stop.		
• Žák definuje pojmy <i>vzduch, voda, minerály (nerosty), horniny, půda a slunce</i>. • Vlastními slovy popíše koloběh vody v přírodě. • Definuje vodu oceánskou a pevninskou.	Neživá příroda – součásti neživé přírody	
• Žák definuje pojem <i>ložiska nerostných surovin</i>. • Uvede a popíše nejrozšířenější minerály v ČR. • Rozdělí horniny na vyvřelé, usazené a přeměněné. • Vysvětlí pojem <i>energetické suroviny</i>. • Pozná nerosty: sůl kamenná, křemen. • Pozná horniny: žula, pískovec.	Minerály (nerosty) a horniny	
• Žák vyjmenuje různé měřicí přístroje. • Zná základní jednotku délky, hmotnosti, teploty a času. • Uvede i další jednotky délky, hmotnosti a času. • Objasní pojmy <i>bod mrazu</i> a <i>bod varu</i>. • Změří hmotnost tělesa na vahách (v g, kg). • Změří objem odměrným válcem (v ml, l), teplotu teploměrem (ve °C), čas hodinkami a stopkami. • Zná praktické využití magnetu v praxi – umí zacházet s buzolou.	Vlastnosti látek Magnet, magnetická síla, buzola	
1. • Žák vyjmenuje typické zástupce živočichů našich polí. 2. • Žák charakterizuje pojem <i>pole</i>. • Vyjmenuje základní zástupce obilnin, okopanin, luskovin, olejnin, píce a textilních plodin. • Objasní pojem <i>plevel</i>, pozná některé zástupce plevelů. 3. • Žák vyjmenuje typické zástupce živočichů našich polí. • Vysvětlí pojmy <i>tažní</i> a <i>stálí ptáci</i>. • Rozdělí živočichy podle způsobu obživy. • Uvede příklady potravního řetězce. 4. • Žák rozlišuje základní rostliny a živočichy žijící na louce.	Živá příroda od jara do léta 1. Ekosystém pole 2. Rostliny našich polí 3. Živočichové našich polí 4. Ekosystém louka 5. Rostliny na loukách 6. Živočichové na loukách 7. Ekosystém park 8. Ekosystém lidských obydlí 9. Rostliny v okolí lidských obydlí 10. Živočichové v okolí lidských obydlí 11. Ekosystém rybník 12. Rostliny a živočichové rybníků 13. Ekosystém potok a řeka	

5. • Žák definuje pojem <i>louka</i>. • Charakterizuje typické znaky lučních trav. • Uvede základní byliny na louce. • Objasní pojmy <i>léčivé</i> a <i>jedovaté byliny</i> a uvede příklady. 6. • Žák dělí živočichy žijící na louce podle stavby těla. • Vyjmenuje zástupce bezobratlých živočichů žijících na louce. 7. • Žák charakterizuje pojem <i>park</i>. • Vyjmenuje typické zástupce rostlin a živočichů. • Vysvětlí význam parků. 8. • Žák vyjmenuje typické zástupce živočichů žijících v okolí lidských obydlí. 9. • Žák uvede příklady ovocných stromů a keřů. • Dělí zeleninu podle částí těla rostliny, kterou člověk konzumuje. 10. • Žák rozlišuje domácí zvířata hospodářská a chovaná pro radost. • Vysvětlí pojmy <i>drůbež</i>, <i>kur domácí</i>, <i>tur domácí</i>, <i>skot</i>. • Uvede názvy hospodářských zvířat pro samce, samici a mládě. • Objasní důvody chovu hospodářských zvířat • Vyjmenuje zvířata chovaná pro radost a popíše jejich obydlí. • Charakterizuje základní znaky psa domácího a kočky domácí. • Vyjmenuje typické živočichy žijící volně v blízkosti lidského obydlí a popíše způsob jejich života. 11. - 14. • Žák rozeznává vodní toky a vodní nádrže. • Rozlišuje základní znaky řek, potoků, jezer, rybníků a přehrad. • Vyjmenuje základní rostliny našich vod a jejich okolí. • Rozeznává dva druhy sladkovodních ryb: všežravé a masožravé. • Vyjmenuje obojživelníky a plazy našich vod. • Rozeznává základní druhy ptáků a savců u našich vod. 15. • Rozeznává některé z vybraných živočichů, jarních rostlin a hub.	14. Rostliny a živočichové potoků a řek 15. Práce s atlasy rostlin, živočichů a hub.	
• Žák vysvětlí význam přírody pro člověka. • Uvede příklady znečišťování přírody (ovzduší, vody, půdy) člověkem. • Vlastními slovy uvede možnosti, jak chránit přírodu. • Dokáže třídit odpady, je si vědom důsledků	Člověk a příroda	

nadměrného nakupování a plýtvání elektrickou energií. • Chápe pojem <i>národní park</i> a pojem <i>zvláště chráněný druh</i>, je si vědom důležitosti ochrany zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů v jejich přirozeném prostředí.		
• Žák stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí. • V modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit. • Vysvětlí význam integrovaného záchranného systému. • Uvede čísla tísňového volání a prakticky předvede správný způsob volání na tísňovou linku. • Umí používat čísla tísňového volání v konkrétní situaci.	Mimořádné události v přírodě	
• V modelových situacích (např. vycházka, výlet) vyhodnotí nebezpečná místa v silničním provozu a uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu v roli chodce. • Prokazuje v situaci dopravního hřiště bezpečné způsoby chování a jednání v roli cyklisty. • Charakterizuje bezpečné a ohleduplné jednání prostředcích hromadné přepravy a při akcích školy je uplatňuje v modelových situacích (např. vycházka, výlet) vyhodnotí nebezpečná místa v silničním provozu a uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu v roli chodce. • Prokazuje v situaci dopravního hřiště bezpečné způsoby chování a jednání v roli cyklisty.	Dopravní výchova – chodec a cyklista na silnici; výbava jízdního kola a cyklisty; cyklista na křižovatce (návštěva dopravního hřiště)	
Žák: • Poskytne základní první pomoc (dezinfikuje a ošetří drobná poranění, ošetří opařeniny a popáleniny, zastaví krvácení, zafixuje zlomenou končetinu). • Zná pravidla bezpečného chování u vody.	Péče o zdraví – první pomoc (modelové situace)	

Přírodověda – 5. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, metody, mezipředmětové vztahy
• Žák dělí přírodu na živou a neživou. • Uvede, ze kterých složek se skládá živá a neživá příroda. • Definuje a třídí přírodniny a lidské výtvořiny, hovoří o tom, jak člověk přetváří přírodu. • Uvede základní podmínky pro život na Zemi.	Člověk a neživá příroda	Průřezová témata: OSV: osobnostní rozvoj, sociální rozvoj, morální rozvoj VMEGS: – rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa, objevujeme Evropu a

1. • Žák třídí nerostné suroviny na nerudní suroviny, rudy a energetické suroviny. • Pozná pískovec, žulu a vápenec, zná jejich hospodářské využití, všimá si lidských výtvorů ve svém okolí. 2. • Seznámí se se zpracováním železných rud, jmenuje výrobky ze železa. • Zná význam drahých kovů. 3. • Třídí energetické suroviny na pevné, kapalné a plynné. • Zná jejich hospodářský význam. • Seznámí se s riziky při jejich používání. • Ukazuje na mapě nejdůležitější naleziště nerostných surovin u nás. • Ví, kde se vyrábí elektrická energie, jmenuje druhy elektráren. • Zná některé alternativní zdroje elektrické energie. • Hovoří o elektrických spotřebičích v domácnosti. • Vysvětlí pojem recyklace. • Uvede konkrétní výrobky, které se mohlo recyklovat. • Jmenuje některé neobnovitelné a obnovitelné přírodní zdroje, zná nutnost šetření nerostnými surovinami, vysvětlí důvody.	Nerosty a horniny 1. Nerudní suroviny - pískovec, písek, žula 2. Rudy - železo, magnetit, zlato, stříbro 3. Energetické suroviny (paliva) - uhlí, ropa, zemní plyn - člověk a energie - elektrická energie - neobnovitelné a obnovitelné přírodní zdroje	svět ENV: Základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí, ekosystémy MV: pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě MKV: lidské vztahy, kulturní odlišnosti, etnický původ, multikulturalita Využití poznatků a dovedností z jiných předmětů: PČ: zhotovování pomůcek, jednoduchý pěstitelský pokus, zlepšování svého okolí MA: měření, porovnávání ČJ: přesné vyjadřování, popis, literární díla, encyklopedie VV: kreslení obrázků, plakáty, fotografie I: vyhledávání informací na internetu VL: podnebné pásy, průmysl ČR
• Žák vysvětlí vznik půdy. • Vyjmenuje, z čeho se půda skládá. • Popíše její význam v přírodě a pro člověka.	Půda	
• Žák vysvětlí význam Slunce pro život na Zemi. • Pozná na obrázku souhvězdí Velký vůz a Malý vůz. • Vysvětlí pojem galaxie. • Seznámí se s pojmem galaxie. • Vyjmenuje, z čeho se skládá sluneční soustava. • Jmenuje planety sluneční soustavy podle vzdálenosti od Slunce. • Vysvětlí, jak dochází ke střídání dne a noci na Zemi • Vysvětlí, jak dochází ke střídání ročních období na Zemi, popíše změny, které při tom pozorujeme. • Popíše, jak vidíme Měsíc při jeho oběhu kolem Země • Vysvětlí pohyby Země na globusu.	Člověk a vesmír 1. Slunce 2. Souhvězdí 3. Galaxie 4. Sluneční soustava 5. Planety 6. Země 7. Měsíce planet	
• Žák vysvětlí, proč jsou v různých místech naší planety různé podmínky pro život. • S pomocí globusu řekne, jak se mění teplota od rovníku na sever a na jih. • Popíše charakteristické podnebí podnebných pásů. • Zná názvy podnebných pásů. • Jmenuje typické zástupce rostlin a živočichů, kteří zde žijí. • Na konkrétních případech popíše, jak se organismy přizpůsobily okolnímu prostředí. • Vysvětlí odlišnosti mezi jednotlivými podnebnými pásy v oceánech.	Člověk a živá příroda 1. Podnebné pásy – život v různých podnebných pásích 2. Tropický pás 3. Subtropický pás 4. Mírný pás 5. Polární pás 6. Život v oceánech a mořích oceánů	

• Vypráví o návštěvě zoologické nebo botanické zahrady, připraví si reportáž o vybraném živočichovi nebo rostlině. • Hovoří o podnebí v ČR. • Jmenuje společenstva rostlin a živočichů a jejich hlavní zástupce v ČR. • Vytvoří potravní řetězec mezi živými organismy z naší oblasti. • Zná čtyři základní skupiny třídění živých organismů (bakterie a sinice, houby, rostliny, živočichové). • Ví, čím se od sebe odlišují. • Třídí rostliny na kvetoucí a nekvetoucí, uvede zástupce ze svého okolí, zná význam rostlin • Vysvětlí průběh fotosyntézy.	7. Přizpůsobivost rostlin a živočichů 8. Česká republika – oblast mírného podnebného pásu 9. Třídění živých organismů	
• Žák vyjmenuje společné znaky s ostatními živočichy. • Chápe odlišnosti lidského těla podle věku, pohlaví, národnosti. • Zná význam a základní stavbu kostry. • Ví, co může kostře škodit. • Zná význam svalů, jednoduše popíše jejich činnost. • Ví, co napomáhá správnému vývoji svalů. • Pomocí obrázku popíše dýchací soustavu. • Na konkrétních příkladech uvede, jak předcházíme onemocněním dýchacích cest. • Popíše důležitost krve pro lidský organismus. • Zná základy první pomoci při krvácení. • Pomocí obrázku popíše trávicí soustavu. • Zná důležitost zdravé výživy, snaží se o správný pitný režim, je seznámen s riziky nevhodného hubnutí. • Racionálně posoudí pravdivost některé reklamy na potravinářský výrobek. • Ví, jak správně pečovat o chrup. • Pomocí obrázku popíše vylučovací soustavu, hovoří o předcházení onemocnění ledvin. • Zná význam kůže a jak o ni pečujeme. • Ošetří drobné poranění. • Zná rizika nadměrného opalování. • Ví, která ústrojí lidského těla umožňují vnímat a poznávat okolí. • Popíše, co vnímáme jednotlivými ústrojími. • Snaží se o dodržování zásad ochrany smyslových orgánů. • Jednoduše popíše funkci nervové soustavy. • Popíše jednoduše rozmnožovací soustavu. • Zná základní rozdíly ve stavbě těla muže a ženy, včetně pohlavních orgánů. • Uvědomuje si změny probíhající v těle dívek a chlapců v období puberty a chápe změny v jejich chování. • Orientuje se v otázkách vývoje dítěte před narozením a při jeho příchodu na svět. • Chápe základní způsoby vyjadřování lásky v rodině, mezi kamarády. • V případě potřeby uplatní právo odmítnout doteky, které ho uvádějí do rozpaků nebo obtěžují.	Člověk jako součást přírody 1. Společné znaky s ostatními živočichy 2. Lidské tělo - kostra - svalová soustava - dýchací soustava - oběhová soustava - trávicí soustava - vylučovací soustava - kožní soustava - smyslová soustava - nervová soustava - rozmnožovací soustava 3. Ochrana zdraví	
• Žák zná základní způsoby zpracování surovin. • Ví, jak vznikají výrobky – vysvětlí pojem průmysl.	Odlišujeme se od ostatních živočichů – Lidské výtvořky a výrobky	

• Zná význam IT technologií a elektroniky pro život člověka. • Zná možná rizika komunikace na internetu. • Podle obrázku vysvětlí podstatu některých jednoduchých strojů a zařízení.	– Průmysl – Člověk a přijímání informací – Jednoduché stroje a zařízení	
• Žák vyjmenuje konkrétní způsoby ochrany přírody. • Uvede příklady nešetrného chování člověka k přírodě.	Chráníme přírodu Vztah člověka k životnímu prostředí	

Vyučovací předmět: **Vlastivěda**

Zkratka: **VL**

Charakteristika:

Obsahové vymezení

Předmět je součástí vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět, členěného do těchto tematických okruhů. Učivo vlastivědy je obsahově vymezeno tématy Místo, kde žijeme; Lidé kolem nás a Lidé a čas.

Místo, kde žijeme

- organizace života v obci, státě, světě
- poznávání místních, regionálních skutečností, důraz se klade na dopravní výchovu
- uvědomování si vztahu k vlasti, národu, rasám, ostatním státům

Lidé kolem nás

- základy vhodného chování a jednání mezi lidmi (pomoc, solidarita, úcta, snášenlivost)
- seznámení se základními právy a povinnostmi občana ve společnosti i ve světě
- demokracie, monarchie, diktatura
- výchova k občanské zodpovědnosti

Lidé a čas

- orientace v čase, utváření historie
- historie jako nezbytná součást národního kulturního dědictví
- historie jako inspirace pro současnost
- zkoumání a porovnávání historie se současností

Časové vymezení

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Časová dotace	-	-	-	2	2

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí:

Kompetence k učení	- vyznačit v jednoduchém plánu místo školy, obce, zajímavých míst - vést k užívání správné terminologie, srozumitelně vysvětlit, co má žák znát
---------------------------	--

	- vysvětlit orientaci na mapách
Kompetence k řešení problémů	- práce s encyklopediemi, odbornou literaturou a internetem - umožnit zažít úspěch při samostatných i skupinových pracích
Kompetence komunikativní	- snaží se vyjádřit různými způsoby různost krajiny, charakteristiky - národností... - rozlišuje minulost, přítomnost, budoucnost - podněcovat k argumentaci a ověřování výsledků
Kompetence sociální a personální	- vztahy mezi lidmi i národy - význam různých povolání - práce v heterogenních skupinách - sebehodnocení - prezentace vlastních vyhledaných zajímavých informací a materiálů
Kompetence občanská	- poznávání významných rodáků, památek v regionu, ČR i Evropě - tolerance odlišnosti v lidské společnosti - konstruktivní hodnocení činnosti své i ostatních, spravedlnost, možnosti pomáhání ostatním
Kompetence pracovní	- dovednost plánování vlastní práce, schopnost týmové práce - zájem o názory a zkušenosti žáků - porovnávání poznatků o společnosti, soužití a práci

Vlastivěda – 4. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, metody, mezipředmětové vztahy
- Žák zná rozdělení státní moci v ČR. - Uvede státní symboly. - Uvede nejvýznamnější státní svátky. - Zná památná historická místa naší vlasti.	MÍSTO, KDE ŽIJEME 1. Česká republika – rozdělení státní moci, státní symboly, svátky, památná místa	Průřezová témata: OSV: osobnostní rozvoj, sociální rozvoj, morální rozvoj VDO: Občanská společnost a škola, Občan, občanská společnost a stát; Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování VMEGS: Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané ENV: lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí, MV: pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě MKV: Lidské vztahy Využití poznatků a dovedností z jiných předmětů:
- Žák zná hlavní i vedlejší světové strany. - Orientuje se podle nich na mapě. - Objasní vysvětlivky a grafiku mapy.	2. Práce s mapou	
- Žák určí na mapě polohu ČR. - Vyjmenuje historické země. - Jmenuje sousední státy ČR.	3. Poloha ČR – historické země, sousední státy	
- Žák se orientuje na mapě. - Vyhledá na mapě pohoří, hory a nížiny.	4. Pohoří, hory a nížiny	
- Žák se orientuje na mapě. - Vyhledá na mapě řeky, jezera, vodní nádrže.	5. Vodstvo	
- Žák vyhledá na mapě významná města naší vlasti. - Vyjmenuje, které hlavní státní instituce sídlí v hlavním městě. - Jmenuje největší město v blízkosti své obce. - Vypráví o něm zajímavost.	6. Města	
- Žák charakterizuje podnebí v ČR. - Přečte z mapy, která města leží v teplé oblasti, mírně teplé oblasti a v chladné oblasti.	7. Počasí a podnebí	

• Žák vyjmenuje typy půdy podle složení. • Na mapě ukáže, kde je půda více a méně úrodná.	8. Půdy a zemědělství	MA - měření a porovnávání; tvoření rodinného rozpočtu, odhady při nákupu; modelové situace ČJ - přesné vyjadřování, popis osoby, dopis kamarádovi, literární a filmová díla, práce s encyklopedií VV - kreslení obrázků, galerie panovníků apod. PŘ - regionální přírodní zajímavosti
• Žák na mapě ukáže těžbu nerostných surovin. • Na mapě vyhledá města s výskytem průmyslu.	9. Nerostné suroviny a průmysl	
• Žák uvede způsoby nešetrného chování člověka k přírodě. • Vyhledá na mapě chráněné krajinné oblasti a národní parky.	10. Životní prostředí	
• Žák uvede nejvýznamnější regionální památky. • Žák zná alespoň jednu regionální pověst.	11. Regionální památky – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost; regionální pověsti	
• Žák charakterizuje život pravěkých lidí – způsob bydlení, lovu, obživy, chovu zvířat, výroby nástrojů.	LIDÉ A ČAS 1. České země v pravěku	
• Žák zná původ pojmenování naší země. • Vypráví o životě Slovanů a Sámovi. • Seznámí se s pojmem pohanské náboženství. • Vysvětlí rozdíl mezi křesťanstvím a pohanstvím. • Vyjádří rozdíl mezi pověstí a historickou skutečností. • Události zaznamenává na časové přímce. • Určí na mapě přibližně území Velkomoravské říše. • Vlastními slovy vyjádří historický význam Konstantina a Metoděje.	2. Dávní Slované – kupec Sámou – Velkomoravská říše – Konstantin a Metoděj – Staré pověsti české	
• Žák charakterizuje hlavní fakta ze života svatého Václava. • Popíše život prostých lidí. • Vypráví o šíření vzdělanosti. • Uvede typické znaky románských staveb. • Uvede, jakým jazykem byla napsána první kronika českých dějin, kdo byl autorem a odkud čerpal podklady. • Chápe rozdíl mezi knížectvím a královstvím.	3. Přemyslovská knížata – Kniže Václav a Boleslav – Slavníkovci a svatý Vojtěch – Kniže Oldřich a Božena – Břetislav a Jitka – Kosmova kronika česká	
• Žák zná název listiny, který zaručoval dědičnost českého královského titulu. • Charakterizuje rozdíl mezi knížectvím a královstvím. • Seznámí se se základními fakty ze života přemyslovských králů. • Přiřadí jména panovníků k událostem. • Události a období vlády panovníků zaznamenává na časové přímce. • Vypráví o okolnostech ukončení vlády Přemyslovců.	4. Přemyslovci – králové – dědičný královský titul – Anežka česká – král železný a zlatý – poslední Přemyslovci	
• Žák vlastními slovy charakterizuje nástup Lucemburků. • Vypráví stručný životopis Karla IV., zná jeho významné činy. • Události a období vlády panovníků zaznamenává na časové přímce. • Vypráví o životě ve středověku – postavení šlechty, církve, prostých lidí. • Zná typické znaky gotického slohu.	5. Lucemburkové – král Jan a Eliška Přemyslovna – Karel IV. – Život ve středověku – Jan Hus a jeho doba	

• Vypráví o Janu Husovi podle osnovy.		
• Žák charakterizuje období husitských válek. • Uvede, kdo byli husité, jaký byl jejich symbol, kde měli hlavní sídlo. • Popíše, jaké používali zbraně a válečnou taktiku. • Jmenuje významné osobnosti této doby. • Ví, která bitva ukončila boje husitů v Čechách.	6. Husitské války – bitva u Sudoměře – křížácké výpravy – bitva u Domažlic a u Lipan	
• Žák charakterizuje situaci v českém království po husitských válkách. • Uvede, jak se rozdělili obyvatelé podle víry. • Uvede, proč byl Jiří z Poděbrad zvolen králem. • Uvede hlavní plány, které chtěl uskutečnit v českém království.	7. Po husitských válkách – král Jiří z Poděbrad	
• Žák uvede jméno prvního Jagellonce na českém trůnu. • Popíše období jeho vlády. • Uvede nejznámější stavební památky z této doby.	8. Jagellonci – Vladislav II. Jagellonský	
• Žák charakterizuje nástup Habsburků na český trůn. • Vypráví o rozvoji vzdělanosti, obchodu, řemesel, zemědělství a rybníkářství v této době. • Určí typické znaky renesančních staveb. • Vysvětlí, proč došlo za vlády Rudolfa II. k rozkvětu Prahy.	9. Habsburkové – české země součástí velké říše – císař Rudolf II.	
• Žák popíše situaci v českých zemích za vlády prvních Habsburků. • Vysvětlí význam bitvy na Bílé hoře pro české dějiny, zná přesný letopočet. • Uvede důsledky porážky českých pánů. • Charakterizuje život v českých zemích po bitvě na Bílé hoře a období začátků Třicetileté války. • Vypráví o J. A. Komenském a jeho myšlenkách. • Popíše situaci v českých zemích po skončení třicetileté války. • Vypráví o životě ve městě a na vesnici. • Jmenuje charakteristické znaky baroka, ukáže je na obrázku. • Uvede hlavní změny, které provedla Marie Terezie. • Vysvětlí pojem osvícenství. • Uvede reformy za vlády Josefa II.	10. Doba pobělohorská – bitva na Bílé hoře – Třicetiletá válka – baroko – Jan Amos Komenský – Marie Terezie a Josef II.	
• Pojmenuje základní vztahy mezi lidmi. • Jmenuje některé základní lidské vlastnosti a vysvětlí je na příkladech • Dodržuje pravidla slušného chování. • Jmenuje některé zájmové spolky v obci, vypráví o činnosti alespoň jednoho z nich • Je seznámen se základními lidskými právy, právy dítěte, právy a povinnostmi žáků školy a dodržuje je. • Na příkladu uvede protiprávní jednání. • Seznámí se s pojmy vlastnictví soukromé, veřejné,	LIDÉ KOLEM NÁS Soužití lidí a chování lidí - vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, principy demokracie Právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, protiprávní jednání - korupce Vlastnictví - soukromé, veřejné,	

[illegible]

Vlastivěda – 5. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, metody, mezipředmětové vztahy
• Žák pojmenuje značení na globusu. • Ukáže na globusu poledníky a rovnoběžky. • Zná význam barevného značení. • Ukáže a vyjmenuje všechny světadíly. • Uvede podnebné pásy.	MÍSTO, KDE ŽIJEME 1. Planeta Země, mapa, glóbus	Průřezová témata: OSV: osobnostní rozvoj, sociální rozvoj, morální rozvoj VDO: Občanská společnost a škola, Občan, občanská společnost a stát, Formy participace občanů v politickém životě, Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
2. - 6. • Žák určí polohu Evropy na mapě světa. • Vyhledá na mapě největší ostrovy, poloostrovy a sousední světadíly (určí také na slepé mapě). • Na mapě ukáže zeměpisnou hranici mezi Evropou a Asií. • Popíše u mapy povrch Evropy – největší nížiny, nejvyšší pohoří a hory. • Charakterizuje podnebí v Evropě. • Vysvětlí rozdíl mezi počasím a podnebím. • Popíše u mapy vodstvo Evropy – největší řeky, jezera, moře. • Popíše specifická pásma podle zeměpisných šířek.	2. Evropa – poloha na Zemi 3. Nížiny a hory v Evropě 4. Podnebí v Evropě 5. Vodstvo v Evropě 6. Rostlinstvo a živočišstvo v Evropě	VMEGS: Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané ENV: lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí,
• Žák se orientuje na mapách střední Evropy a Evropy. • Určí na mapě sousední státy České republiky. • Vyhledá na mapě významné evropské státy a jejich hlavní města.	7. Evropské státy a jejich hlavní města	MV: pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě
• Žák uvede význam členství v EU. • Uvede některá práva občanů EU a název měny.	8. Evropská unie	MKV: Lidské vztahy, etnický

• Žák uvede název státu a jeho hlavního města. • Na mapě určí polohu státu, ukáže hlavní město a další významná města. • S pomocí mapy charakterizuje povrch, vodstvo, výskyt průmyslu a zemědělství.	9. Státy Evropy – Německo – Rakousko – Slovensko – Polsko	původ, Princip sociálního smíru a solidarity, multikulturalita, Využití poznatků a dovedností z jiných předmětů:
• Žák popíše polohu hlavního města. • Zná základní historické souvislosti při vzniku a rozvoji města. • Uvede, které hlavní státní instituce sídlí ve městě. • Jmenuje nejvýznamnější historické památky. • Jmenuje nejvýznamnější kulturní památky a významné stavby. • Popíše dopravu ve městě. • Uvede významná místa v nejbližším okolí města.	10. Praha a její okolí	PČ: zhotovování pomůcek, MA: měření, porovnávání ČJ: přesné vyjadřování, charakteristika kraje, popis osoby, dopis kamarádovi, popis událostí, literární díla
• Žák vyhledá zeměpisné oblasti na mapě. • S pomocí mapy charakterizuje povrch, vodstvo, výskyt obyvatelstva, významná města a hospodářství. • Ukáže na mapě střediska cestovního ruchu. • Ukáže na mapě chráněné krajinné oblasti, národní parky, historicky významná místa či jiné charakteristické zajímavosti.	11. Zeměpisné oblasti ČR – Střední Čechy – Východní Čechy – Severní Čechy – Západní Čechy – Jižní Čechy – Českomoravská vrchovina – Severní Morava a Hornomoravský úval – Brno – Střední a jižní Morava	AJ: poznatky o anglicky mluvících zemích, názvy míst VV: kreslení obrázků, plakát cestovní kanceláře I: vyhledávání informací na internetu PŘ: regionální přírodní zajímavosti, ochrana přírody, živočišstvo a rostlinstvo v jednotlivých podnebných pásích
• Žák vyjmenuje názvy jednotlivých krajů a na mapě ukáže krajská města.	12. Kraje ČR	
• Žák charakterizuje život v českých zemích v první polovině 18. století. • Žák popíše život venkovského obyvatelstva - jejich povinnosti vůči vrchnosti. • Žák vysvětlí hlavní myšlenky osvícenství. • Uvede hlavní reformy za vlády Marie Terezie a Josefa II.	LIDÉ A ČAS ČESKÉ ZEMĚ – SOUČÁST RAKOUSKA 1. Život poddaných	
• Žák charakterizuje dobu národního obrození. • Popíše, o co usilovali národní buditelé. • Jmenuje některé významné osobnosti této doby a oblasti, v níž působili.	2. Obrození českého jazyka 3. Buditelé českého národa	
• Žák popíše význam vědy a techniky pro rozvoj výroby. • Vysvětlí, jak se lišila práce v manufaktuře od práce v řemeslnické dílně. • Uvede názvy některých významných vynálezů 19. století.	4. Vynálezy mění svět	

• Žák uvede odraz doby národního obrození a vynálezů v kultuře a umění. • Charakterizuje romantismus – jeho hlavní rysy. • Jmenuje K. H. Máchu jako typického představitele romantismu a jeho dílo Máj.	5. Rozkvět kultury a umění	
• Žák vysvětlí důvod nespokojenosti českého národa ve 2. polovině 19. století. • Charakterizuje tuto dobu. • Zná význam revolučních událostí roku 1848 a jejich dopad na obyvatelstvo.	6. Politické probuzení	
• Žák charakterizuje společenský, politický a kulturní život českých zemí koncem 19. a počátkem 20. století • Vysvětlí pojem <i>absolutismus</i>.	RAKOUSKO – UHERSKO 1. Národ sobě	
• Žák charakterizuje hospodářský růst ve druhé polovině 19. století.	2. Hospodářský růst českých zemí	
• Žák uvede, co umožnilo prudký rozvoj průmyslu v této době. • Zná jméno Františka Křižíka a čím se proslavil. • Žák popíše vrstvy obyvatelstva – vysvětlí, proč některé vrstvy obyvatelstva bohatly, jak se žilo dělníkům. • Vysvětlí, proč se lidé, kteří neměli půdu, začali stěhovat do měst.	3. Nové uspořádání společnosti	
• Žák uvede, co bylo bezprostředním podnětem vypuknutí 1. světové války. • Uvede, které velmoci proti sobě bojovaly. • Popíše, jaké důsledky měla válka pro civilní obyvatelstvo. • Vysvětlí, jaké politické důsledky měla porážka Rakousko-Uherska.	PRVNÍ SVĚTOVÁ VÁLKA	
• Žák objasní vznik Československé republiky a posoudí s porozuměním demokratické principy budování státu, uvede nejvýznamnější osobnosti (Masaryk, Beneš).	SAMOSTATNÉ ČESKOSLOVENSKO 1. Tvář nového státu	
• Žák jmenuje T. G. Masaryka jako prvního prezidenta samostatného Československa. • Uvede hlavní historický význam T. G. Masaryka. • Uvede zajímavost ze života T. G. Masaryka.	2. První prezident	
• Žák charakterizuje dobu hospodářského rozmachu a následné hospodářské krize. • Popíše život nejchudších vrstev obyvatelstva. • Popíše v hlavních rysech život obyvatel, čím se lidé bavili a hodnoty, které lidé v této době ctili.	3. Jak se žilo v první republice	
• Žák popíše nebezpečí, které se objevilo ve 30. letech v sousedním Německu. • Charakterizuje nástup nacistů k moci v Československu a zánik první republiky. • Zná název <i>protektorát Čechy – Morava</i>. • Vysvětlí život za okupace. • Uvede příklady nacistického násilí a teroru. • Uvede, která skupin obyvatelstva byla nejvíce pronásledována a vyhlazována v koncentračních	DRUHÁ SVĚTOVÁ VÁLKA	

táborech. • Charakterizuje konec druhé světové války. • Uvede přesné datum konce druhé světové války a jak si toto datum připomínáme dnes.		
• Žák charakterizuje život v poválečném období. • Zná význam února 1948. • Uvede název velmoci, pod jejímž vlivem "se Československo po únoru dostalo. • Zná jméno prvního komunistického prezidenta. • Vysvětlí, jakými metodami upevňovali komunisté svoji moc. • Vysvětlí pojem <i>totalita</i>.	OBNOVENÁ ČESKOSLOVENSKÁ REPUBLIKA 1. Zrod nového Československa 2. Období komunistické vlády	
• Žák charakterizuje období šedesátých let 20. století. • Vysvětlí vlastními slovy důvod nespokojenosti ve společnosti. • Zná význam 21. srpna 1968 – vysvětlí události a jejich důvod. • Popíše život v 70. letech – období normalizace. • Charakterizuje život za komunismu – konec 80. let. • Popíše historické souvislosti roku 1989. • Uvede datum 17. listopad 1989 a co se v tento den událo, důsledek pro komunistickou moc; jak si toto datum připomínáme dnes. • Zná jméno prvního prezidenta svobodné a demokratické republiky – Václav Havel. • Popíše, jak se projevila nastalá svoboda a demokracie.	3. Od totality k demokracii	
• Žák uvede přesné datum vzniku České republiky. • Vysvětlí pojem <i>demokracie</i>. • Uvede, od kterého roku je ČR členem Evropské unie.	VZNIK ČESKÉ REPUBLIKY	
• Pojmenuje základní vztahy mezi lidmi. • Jmenuje některé základní lidské vlastnosti a vysvětlí je na příkladech. • Dodržuje pravidla slušného chování. • Jmenuje některé zájmové spolky v obci, vypráví o činnosti alespoň jednoho z nich. • Je seznámen se základními lidskými právy, právy dítěte, právy a povinnostmi žáků školy a dodržuje je. • Na příkladu uvede protiprávní jednání. • Seznámí se s pojmy vlastnictví soukromé, veřejné, osobní, společné a uvede příklady. • Seznámí se s pojmy hmotný a nehmotný majetek, uvede příklady. • Dovede používat peníze v běžných situacích. • Odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze. • Vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy.	LIDÉ KOLEM NÁS Soužití lidí –mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie Chování lidí - vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, politické strany, církve, pomoc nemocným a sociálně slabým Právo a spravedlnost - základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, protiprávní jednání - korupce Vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek; hospodárné a zodpovědné zacházení s penězi Kultura - podoby a projevy kultury, kulturní instituce	

• Je seznámen se základními globálními problémy, rozumí výrazům sociální problém, konzumní společnost, nesnášenlivost. • Žák projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům.	Základní globální problémy – významné sociální problémy, problémy konzumní společnosti, nesnášenlivost mezi lidmi	
--	---	--

5.5 Umění a kultura

Vyučovací předmět: **Hudební výchova**

Zkratka: **HV**

Charakteristika

Obsahové vymezení

Nejdůležitějším úkolem je seznámit žáky s hudebním uměním našich i světových skladatelů a s jeho historickým vývojem. Umět rozpoznat jednotlivé prvky děl a také se na hudebním umění podílet a získávat tak zkušenosti např. s hrou na hudební nástroj, zpěvem, apod.

V tomto předmětu se na prvním stupni žáci seznamují se základními pravidly správného zpěvu, hlasovou hygienou, správnou prací s hlasem, správným držením těla, učí se rozlišovat zvuk a tón, doprovázet písničky na hudební nástroje a vnímat rytmus. Všímají si, že písničky jsou zapsány jinou abecedou, než se používá při psaní textů, snaží se o její zápis a při poslechu určité melodie se učí tancem a pohybem ztvárnit slyšené tóny. Rozeznají hudbu vážnou i moderní a začínají zjišťovat svoje sympatie pro určité styly a žánry.

Vzdělávací obsah je rozdělen do čtyř oblastí:

1. **Vokální činnost** – práce s hlasem, kultivace pěveckého i mluveného projevu, osvojení správných pěveckých návyků
2. **Instrumentální činnost** – hra na hudební nástroje a jejich využití při reprodukci a produkci
3. **Hudebně pohybová činnost** – ztvárnění hudby pohybem, tancem, gesty
4. **Poslechová činnost** – aktivní vnímání hudby, poznávání žánrů, stylů a podob

Časové vymezení

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Časová dotace	1	1	1	1	1

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení	- žák zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase
--------------------	--

	- učitel vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky - učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch
Kompetence k řešení problémů	- rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby, rozpozná je v proudu - žák rozpozná znějící hudby některých hudebních nástrojů, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální - učitel sleduje při hodině pokrok všech žáků - učitel vede žáky k vzájemnému naslouchání
Kompetence komunikativní	- žák rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem - reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie - učitel se zajímá o náměty, názory, zkušenosti žáků - učitel vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky
Kompetence sociální a personální	- žáci jsou vedeni ke kritickému usuzování a posuzování žánrů a stylů hudby - učitel vede žáky k vzájemnému naslouchání - učitel vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
Kompetence občanská	- žák je veden ke kritickému myšlení nad obsahy hudebních děl - učitel umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků
Kompetence pracovní	- využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře, tanečním pohybem vyjadřuje hudební náladu - učitel sleduje při hodině pokrok všech žáků a vede je k užívání různých nástrojů a vybavení - učitel vede žáky k používání obecně známých termínů, znaků a symbolů

Výstupy podle RVP ZV	Žák
	1. období • zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase • rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem • využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře • reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie • rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby • rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální 2. období • zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlasu v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti • realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not • využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní • rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby • vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace • rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metrrytmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace

--	--

Hudební výchova – 1. ročník

Školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, metody, mezipředmětové vztahy
• Zpívá na základě svých dispozic • Vytleskává rytmus • Poznává nástroje z Orffova instrumentáře • Jednoduchými pohyby reaguje na hudbu • Rozliší krátký, dlouhý, hluboký a vysoký tón. • Pozná změny tempa • Rozlišuje u instrumentální hudby druhy nástrojů. • Poznává mužský a ženský hlas při zpěvu.	Zvuk – tón Řeč – zpěv (hlasová hygiena, dýchání, výslovnost) Hlavový tón Sjednocování hlasového rozsahu c¹-a¹ Tón dlouhý – krátký Tón hluboký – vysoký Tempo písně – pomalu x rychle Dynamika – silně x slabě Charakter písně – smutně x vesele Píseň lidová – nejméně 10 písní Hra na ozvěnu Vytleskávání rytmu, hra na tělo Orffovy nástroje Pohyb podle hudby – na místě Jednoduché tanečky k písním Pojmy notová osnova, noty, houslový klíč 4 poslechové skladby Nástroje symfonického orchestru Poslech státní hymny	Průřezová témata: OSV: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity MKV: jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti. Využití poznatků a dovedností z jiných předmětů: TV: vyjádření hudby pohybem ČJ: čtení o hudebních skladatelích VV: ilustrace k písním

Hudební výchova – 2. ročník

Školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, metody, mezipředmětové vztahy
- Rozlišuje zvuk a tón - Zpívá na základě svých dispozic - Rozlišuje zvuky a tóny – jejich vlastnosti - Vytleskává rytmus, seznamuje se písněmi ve 2/4 a 3/4 taktu, rozlišuje rytmus pomalý a rychlý - Využívá Orffovy nástroje pro doprovod písní - Reaguje pohybem na danou hudbu vyjadřuje tempo a směr melodie - Poznává stoupající a klesající melodii - Rozlišuje u instrumentální hudby některé nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální	Hlasová hygiena, správné dýchání, výslovnost Rozvoj hlavového tónu; sjednocování hlasového rozsahu c¹ – h¹ Volný nástup 1. a 5. stupně Melodie stoupá – klesá (sledování obrysu melodie v notovém zápisu) Lidová píseň a píseň umělá (píseň J. Uhlíře nebo Petra Skoumala) Hudba k tanci Dynamika písně: piano- mezzoforte - forte p - mf – f Zesilování - zeslabování Zrychlování - zpomalování Takt 2/4 a 3/4. Nota čtvrtěová, osminová a půlová, pomlka čtvrtěová a osminová Kanon Doprovod písně Orffovými nástroji Pohybové hry 4 poslechové skladby	Průřezová témata: OSV: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity MKV: jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti Využití poznatků a dovedností z jiných předmětů: TV: vyjádření hudby pohybem ČJ: čtení o hudebních skladatelích VV: ilustrace k písním

Hudební výchova – 3. ročník

Školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, metody, mezipředmětové vztahy
• Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase • Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem • Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře • Pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie • Rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby • Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	Dýchání (v pauze, mezi frázemi pěvecké dělení slov) Sjednocování hlasového rozsahu (c¹ – c²) Volný nástup 3. stupně v dur Počátky jednoduchého dvojhlasu - jednoduchý kánon. Rozvážně - živě Melodie postupující v krocích a skocích, melodie lomená. Předvětí – závětí (čtyřtaktová) Hudba k slavnostním příležitostem Orchestr - sólo Noty c¹, d¹, e¹, f¹, g¹, a¹. Notová osnova, taktová čára Nota celá, půlová pomlka 4/4 takt Menuet Nácvik nejméně 10 písní Písňe lidové a umělé Doprovod písní Orffovými nástroji Hudební nástroje – dělení, rozpoznávání podle vzhledu a zvuku Pohybové hry 4 poslechové skladby	Průřezová témata: OSV: osobnostní, sociální a morální VDO: Občanská společnost a škola MKV: jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti VMEGS: život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy Využití poznatků a dovedností z jiných předmětů: TV: vyjádření hudby pohybem ČJ: čtení o hudebních skladatelích, popis hudebního nástroje VV: ilustrace k písním PRV: regionální osobnosti, hudební činnost regionu

Hudební výchova – 4. ročník

Školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, metody, mezipředmětové vztahy
• Zpívá na základě svých dispozic v durových i mollových tóninách, dbá správného dýchání • Určuje noty podle výšky a délky • Používá Orffovy nástroje k doprovodu skladeb • Vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přehry, mezihry a dohry • Rozpoznává pohyb melodie, rytmus, kontrast a gradaci • Ztvárňuje hudbu pohybem • Využívá základní taneční kroky	Prodlužování výdechu, vázání tónů Sjednocování hlasového rozsahu (c¹ – d²) Přenášení slyšených vysokých a hlubokých tónů do hlasové polohy žáků Průprava dvojhlasu Písňe lidové a umělé – nejméně 10 písní Odlišování durového a mollového tónorođu Kánon Stupnice dur. Tónika Osminová nota s tečkou, čtvrt'ová s tečkou. G klíč Noty h¹, c², d² Doprovod písní na Orffovy nástroje Poslech písně lyrické, žertovné a hymnické Pochod Polka a valčík (od B. Smetany a A. Dvořáka) Kroky se zhoupnutím ve 3/4 taktu (např. sousedská). Předvětí - závětí a celá perioda, realizované "hrou na tělo". Vyjádření charakteru poslouchané hudby a emocionálního zážitku pohybem	Průřezová témata: OSV: osobnostní, sociální a morální VDO: Občanská společnost a škola MKV: jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti VMEGS: život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy Využití poznatků a dovedností z jiných předmětů TV: vyjádření hudby pohybem ČJ: čtení o hudebních skladatelích, reprodukce textu (zajímavosti ze života skladatelů), popis hudebního nástroje VV: ilustrace k písním, portrét VL: státní hymna, hudební festivaly v blízkém okolí

	Taktování na dvě a tři doby Pohybové hry	
--	---	--

Hudební výchova – 5. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, metody, mezipředmětové vztahy
• Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase, či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti • Orientuje se v zápisu jednoduché písně či skladby a podle svých možností a podle svých individuálních schopností a dovedností je realizuje • Využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní • Rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby • Vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace • Rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých výrazových prostředků, upozorní na metrytmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny • Ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	Upevňování vokálních dovedností osvojených v nižších ročnících Sjednocování hlasového rozsahu (h – d²) Počátky dvojhlasu (lidový dvojhlas) Zpěv české státní hymny (a okolnosti vzniku, autoři textu a hudby) Písně v durových i mollových tóninách Písně lidové a umělé – nejméně 10 písní Doprovod písní na Orffovy nástroje Hra na zvonkohru Celý tón a půltón Zápis a čtení not - noty h, e² Vyjádření charakteru poslouchané hudby pohybem Pohybové prvky menuetu Taktování na čtyři doby Hudební žánry Význam hudebního díla W. A. Mozarta, L. Janáčka a dalších hudebních skladatelů – dle uvážení vyučujícího)	Využití poznatků a dovedností z jiných předmětů: TV: vyjádření hudby pohybem ČJ: čtení o hudebních skladatelích, reprodukce textu (zajímavosti ze života skladatelů), popis hudebního nástroje

Charakteristika

Obsahové vymezení

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu výtvarná výchova

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o výtvarné umění
- vede k porozumění základním pojmům ve výtvarné výchově
- seznamuje se základními zákonitostmi při používání různých výtvarných technik
- učí chápat umělecký proces jako způsob poznání a komunikace
- učí užívat různorodé umělecké vyjadřovací prostře.

Časové vymezení

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Časová dotace	1	1	2	2	2

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení	- žáci jsou vedeni k samostatnému pozorování a vnímání reality a řešení výtvarných problémů - učitel vede žáky k aktivnímu vizuálně obraznému vyjádření - žáci využívají poznatky v dalších výtvarných činnostech - žáci zaujímají a vyjadřují svůj postoj k vizuálně obraznému vyjádření
Kompetence k řešení problémů	- učitel vede žáky k tvořivému přístupu při řešení výtvarných úkolů - žáci samostatně kombinují vizuálně obrazné elementy k dosažení obrazných vyjádření - žáci přemýšlí o různorodosti interpretací téhož vizuálně obrazného vyjádření a zaujímají k nim svůj postoj - žáci využívají získaná poznání při vlastní tvorbě
Kompetence komunikativní	- žáci se zapojují do diskuse - respektují názory jiných - žáci pojmenovávají vizuálně obrazné elementy, porovnávají je, umí ocenit vizuálně obrazná vyjádření - učitel vede žáky k obohacování slovní zásoby o odborné termíny z výtvarné oblasti
Kompetence sociální a personální	- žáci umí tvořivě pracovat ve skupině - učitel vede žáky ke kolegiální pomoci - žáci respektují různorodost téhož vizuálně obrazného vyjádření, možnost alternativního přístupu
Kompetence pracovní	- žáci užívají samostatně vizuálně obrazné techniky

	- žáci dodržují hygienická a bezpečnostní pravidla - učitel vede žáky k využívání návyků a znalostí v další praxi
Kompetence občanské	- žáci chápou a respektují estetické požadavky na životní prostředí

Výstupy podle RVP ZV	Žák
	1. období • rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ • v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace • vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky • interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností • na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil 2. období • při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné) • užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a sochařské postupy; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model • při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy • nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě • osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění) • porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace • nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil

Výtvarná výchova – 1. ročník

Školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, metody, mezipředmětové vztahy
- Používá základní barvy - Rozezná druhy základních barev z vlastností kresebných materiálů - Porovnává základní rozdíly v různých druzích výtvarného vyjádření. - Rozvíjí svůj smysl pro estetickou stránku života - Řeší přiměřené úkoly v plošných i prostorových pracích - Rozvíjí cit pro prostor a výtvarný rytmus - Zachází uvědoměle s jednoduchými materiály - Sleduje a srovnává jednoduché předměty stejného charakteru	Barvy základní a podvojně; barevný kontrast a harmonie Otiskování, zapouštění barev Kresba tuší, křídou Kolorovaná kresba Malba temperou, vodovými barvami, voskovými pastely Kombinovaná technika Ilustrace (J. Lada, A. Born, Z. Smetana) Jednoduchá grafika Výtvarné zachycení událostí každodenního života Práce s šablonami Modelování, kreslení, skládání, lepení, stříhání, malování Pozorování a zobrazování předmětů.	Průřezová témata: OSV: osobnostní, sociální a morální rozvoj VMEGS: rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa MKV: jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti ENV: ekosystémy, vztah člověka k prostředí Využití poznatků a dovedností z jiných předmětů: PRV: ilustrace k tématu zdraví ČJ: ilustrace k básním a pohádkám HV: ilustrace lidových písní

Výtvarná výchova – 2. ročník

Školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, metody, mezipředmětové vztahy
- Používá základní barvy, rozezná druhy linií, základních barev, základ. - Vlastnosti plastických materiálů - Poznává základní rozdíly ve výtvarném vyjadřování. - Rozvíjí smysl pro krásu přírody, vztah k životnímu prostředí, k lidem. - Řeší přiměřené úkoly v plošných i prostorových pracích, používá jejich	Barvy základní a podvojně; barevný kontrast a harmonie Otiskování a zapouštění barev Kresba tuší, křídou Kolorovaná kresba	Průřezová témata: OSV: osobnostní, sociální a morální rozvoj VMEGS: rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa, život dětí v jiných zemích MKV: jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti, lidské

jednoduché kombinace • Rozvíjí cit pro prostor, výtvarný rytmus, grafický záznam pohybu. • Zachází uvědoměle s některými prostředky, materiály, ovládá základní technické dovednosti • Sleduje a srovnává předměty stejného charakteru. • Dotváří přírodniny a suroviny na základě vlastních představ	Malba temperou, vodovými barvami, voskovými pastely Kombinovaná technika Ilustrace Jednoduchá grafika Výtvarné zachycení událostí každodenního života Práce s šablonami Modelování, kreslení, skládání, lepení, stříhání, malování Pozorování a zobrazování předmětů. Práce s tematikou zabývající se každodenním životem	vztahy ENV: ekosystémy, vztah člověka k prostředí Využití poznatků a dovedností z jiných předmětů: PRV: ilustrace k tématu zdraví, plánec obce, krajina kolem nás ČJ: ilustrace k básním a pohádkám HV: ilustrace lidových písní, kresba hudebních nástrojů
---	--	---

Výtvarná výchova – 3. ročník

Školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, metody, mezipředmětové vztahy
• Používá základní a podvojně barvy • Rozezná druhy linií, základních barev, zákl. vlastnosti plast. materiálů • Poznává základní rozdíly ve vyjadřování umělců • Rozvíjí smysl pro krásu přírody, vztah k životnímu prostředí, kultuře bydlení k lidem • Řeší přiměřené úkoly plošných a prostorových prací, chápe souvislosti zobrazeného • Rozvíjí cit pro prostor, výtvarný rytmus, kompozici a grafický pohyb • Zachází uvědoměle s některými prostředky a materiály, ovládá technické dovednosti, interpretuje svá vyjádření	Barvy základní a podvojně; barevný kontrast a harmonie Otiskování a zapouštění barev Kresba tuší, křídou, uhlem nebo rudkou Kresba postavy Kolorovaná kresba Malba temperou, vodovými barvami, voskovými pastely Kombinovaná technika Jednoduchá grafika Výtvarné zachycení událostí každodenního života Práce s šablonami Modelování, kreslení, skládání, lepení, stříhání, malování Pozorování a zobrazování	Průřezová témata: OSV: osobnostní, sociální a morální rozvoj VMEGS: rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa, život dětí v jiných zemích MKV: jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti, lidské vztahy ENV: ekosystémy, vztah člověka k prostředí Využití poznatků a dovedností z jiných předmětů: PRV: ilustrace k tématům živé i neživé přírody, ilustrace regionálních pověstí PČ: práce s přírodninami ČJ: komiksový příběh HV: malované písničky

	předmětů. Práce s přírodninami Práce s tematikou zabývající se každodenním životem	
--	---	--

Výtvarná výchova – 4. ročník

Školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, metody, mezipředmětové vztahy
• Uplatňuje ve vlastní výtvarné činnosti teoretické a praktické poznatky a dovednosti s výtvarnými výrazovými prostředky: s kresbou, různými grafickými materiály a technikami, malbou temperovými a krycími vodovými barvami, pastelem, křídou, koláží apod. • Uplatňuje výrazové vlastnosti linie, experimentuje s různými druhy linie; orientuje se v prostorových a barevných vztazích • Seznámí se s proporcími lidského těla a hlavy • Orientuje se v řazení prvků v tvarové a barevné kompozici, řešit úlohy dekorativního charakteru v ploše (symetrická, asymetrická, řešení) • Projevuje smysl a cit pro prostorové formy a pro jejich výtvarné kvality; různé způsoby výtvarného zobrazování prostorových jevů a vztahů (hmoty, tvaru, struktury, světla, barvy); modelace • Orientuje se ve výtvarných principech užití některých materiálů včetně netradičních a běžných nástrojů • Rozlišuje užitek, materiální, technickou a estetickou stránku předmětů a chápe vzájemný vztah mezi nimi	Kresba tuší, křídou, uhlem nebo rudkou Kresba postavy Malba temperou, vodovými barvami, voskovými pastely Kresba a malba podle názorného vzoru – portrét, krajina, zátiší Návrh reklamního plakátu Kreslený příběh Výtvarná vyjádření vlastních přání a zážitků Ilustrace Koláž Kombinované techniky Prostorová tvorba Modelování Jednoduchá grafika	Průřezová témata: OSV: osobnostní, sociální a morální rozvoj VMEGS: rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa, život dětí v jiných zemích MKV: jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti, lidské vztahy ENV: ekosystémy, vztah člověka k prostředí MV: kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, tvorba mediálního sdělení Využití poznatků a dovedností z jiných předmětů: PČ: práce s přírodninami VL: ilustrace starých pověstí českých PŘ: výtvarné ztvárnění přírodnin HV: ztvárnění pocitů z hudby ČJ: výtvarné ztvárnění popisované bytosti, předmětu

Výtvarná výchova – 5. ročník

Školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, metody, mezipředmětové vztahy
• Uplatňuje ve vlastní výtvarné činnosti teoretické a praktické poznatky a dovednosti s výtvarnými výrazovými prostředky: s kresbou, různými grafickými materiály a technikami, malbou temperovými a krycími vodovými barvami, pastelem, křídou, koláží apod. • Uplatňuje výrazové vlastnosti linie, experimentuje s různými druhy linie; orientuje se v prostorových a barevných vztazích • Seznámí se s proporcemi lidského těla a hlavy • Orientuje se v řazení prvků v tvarové a barevné kompozici, řešit úlohy dekorativního charakteru v ploše (symetrická, asymetrická, řešení) • Projevuje smysl a cit pro prostorové formy a pro jejich výtvarné kvality; různé způsoby výtvarného zobrazování prostorových jevů a vztahů (hmoty, tvaru, struktury, světla, barvy); modelace • Orientuje se ve výtvarných principech užití některých materiálů včetně netradičních a běžných nástrojů • Rozlišuje užitek, materiální, technickou a estetickou stránku předmětů a chápe vzájemný vztah mezi nimi	Kresba tuší, křídou, uhlem nebo rudkou Kresba postavy Malba temperou, vodovými barvami, voskovými pastely Kresba a malba podle názorného vzoru – portrét, krajina, zátiší Návrh reklamního plakátu Kreslený příběh Výtvarná vyjádření vlastních přání a zážitků Ilustrace Koláž Kombinované techniky Prostorová tvorba Modelování Jednoduchá grafika	Průřezová témata: OSV: osobnostní, sociální a morální rozvoj VMEGS: místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu, život Evropanů a styl života v evropských rodinách MKV: jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti, lidské vztahy ENV: ekosystémy, vztah člověka k prostředí, kulturní krajina MV: kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, tvorba mediálního sdělení Poznatky a dovednosti z jiných předmětů: PČ: práce s přírodními ČJ: výtvarné ztvárnění popisované události PŘ: výtvarné ztvárnění přírodnin HV: ztvárnění pocitů z hudby VL: obrazy ze života významných osobností českých dějin nebo události českých dějin

5.6 Člověk a zdraví

Vyučovací předmět: **Tělesná výchova**

Zkratka: **TV**

Charakteristika

Obsahové vymezení

Vzdělávací obsah je rozčleněn na čtyři tematické okruhy:

- Činnosti ovlivňující zdraví:** význam pohybu pro zdraví – pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu; příprava organismu – příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení; zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití; rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu; hygiena při TV – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity; bezpečnost při pohybových činnostech – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatně a umyvárnách, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek, první pomoc v TV
- Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností:** pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost; základy gymnastiky – průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na náradí odpovídající velikosti a hmotnosti; rytmické a kondiční formy cvičení – kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance; průpravné úpoly – přetahy a přetlaky; základy atletiky – rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem; základy sportovních her – manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry; turistika a pobyt v přírodě – přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, ochrana přírody; plavání – hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika); ostatní pohybové činnosti
- Činnosti podporující pohybové učení:** komunikace v TV – základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály; organizace při TV – základní organizace prostoru a činností ve známém prostředí; zásady jednání a chování – fair play; pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží; měření a posuzování pohybových dovedností – měření výkonů

Časové vymezení

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Časová dotace	2	2	2	2	2

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení	- žáci užívají znalostí z mezipředmětových vztahů, zejména v oblasti měření, porovnávání výkonů - snaží se hodnotit výkony své i ostatních podle dohodnutých pravidel; ví, kde získat informace
Kompetence k řešení problémů	- žáci si uvědomují pravidla her a soutěží - při problémech jsou vedeni ke klidné diskusi, které se účastní i učitel - s žáky se hovoří o nesportovním chování a jeho důsledky - učitel dodává žákům zdravou sebedůvěru
Kompetence komunikativní	- žáci reagují na smluvené povely a signály, tvoří si vlastní při týmových soutěžích - snaží se o vlastní zorganizování sportovních činností

Kompetence sociální a personální	- žáci si uvědomují rozdílnost výkonů spolužáků a respektují je - uvědomují si rozdílnost pohlaví ve výkonnosti i výběru sportů - jsou vedeni ke spolupráci ve skupině - spolužáci i učitel kladně hodnotí každé zlepšení jedince i týmu
Kompetence občanská	- žáci si uvědomují význam sportu a zdravé životosprávy pro sebe a tým i pro své okolí - ví o nebezpečí zneužívání návykových látek, jsou vedeni k ohleduplnosti k ostatním i mimo sport
Kompetence pracovní	- žáci ve spolupráci s učitelem upravují sportoviště, náradí i náčiní - snaží se posuzovat bezpečnost

Výstupy podle RVP ZV	1. období Žák • spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti • zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení • spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích • uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy • reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci • adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti • zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti
	2. období Žák • podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti • zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her • uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka • jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti • jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví • užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení • zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy • změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky • orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace • upevňuje si získané hygienické návyky, uvědomuje si zdravotní význam otužování a plavání, jeho význam pro regeneraci a rehabilitaci a pro zvyšování fyzické zdatnosti, zná smluvené signály v prostředí bazénů a reaguje na ně, dodržuje zásady bezpečnosti při plavání a při pobytu v areálu bazénu a ve volné přírodě. Zvládne plavecký způsob prsa, skočí do vody, seznámí se s dalšími plaveckými způsoby (znak, kraul, delfin), seznámí se s dovednostmi branného a záchranného plavání a s prvky sebezáchrany

Tělesná výchova – 1. ročník

Školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, metody, mezipředmětové vztahy
• Ví, že pohyb je vhodný pro zdraví • Ví, že by měl do svého denního režimu zařazovat pravidelně pohyb • Reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele • Seznámí se se zásadami fair play chování i chování v přírodě a snaží se je naplňovat • Snaží se o správné napodobení cviků pod vedením učitele a s jeho dopomocí • Zná několik základních cviků na správné držení těla • Zná základní nevhodné činnosti, které ohrožují jeho zdraví • Používá vhodné oblečení a obuv na sport, obleče se s dopomocí • Dodržuje pokyny pro bezpečnost při pohybových činnostech (za pomoci učitele) • Zná některé pohybové hry a je schopen je hrát se spolužáky • Je seznámen s možným nebezpečím při hrách a snaží se mu za pomoci učitele zabránit • Uvědomuje si, že lze pohyb spojovat s hudbou rytmem příběhem (slovem), s hudbou, rytmem, příběhem (slovem), představou, zkušeností • Umí k pohybové hře využít i hračky a jiné předměty než tělocvičné náčiní • Osvojuje si alespoň pasivně základní pojmy osvojovaných cviků a dovede pojmenovat základní gymnastické nářadí a náčiní • Snaží se předvést v souladu se svými individuálními schopnostmi kotoul vpřed, chůzi po lavičce, prosté skoky snožmo z lavičky • Ví, že cvičení s hudebním a rytmickým doprovodem či zpěvem přináší radost • Snaží se o základní estetické držení těla • Pokusí se vyjádřit jednoduchou melodii, rytmus a hlasitost doprovodu pohybem • Předvede jednoduchý taneční krok s hudbou • Zná základní pravidla bezpečnosti při atletických činnostech a za pomoci učitele je dodržuje • Osvojuje si správnou základní techniku běhu, skoku do dálky z místa a hodů míčkem • Usiluje o zlepšení svých výkonů • Snaží se zvládnout základní způsoby házení a chytání míče odpovídající velikosti a hmotnosti • Seznamuje se se základními pravidly vybíjené • Snaží se o spolupráci s ostatními hráči • Zvládá základní techniku chůze	Význam pohybu pro zdraví – pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu Příprava organismu – příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení Hygiena při TV – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity Bezpečnost při pohybových činnostech – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatně Základní pojmy spojené s osvojovanými činnostmi, cvičebními prostory a vybavením Komunikace při TV - smluvené povely, signály, znamení, gesta aj. Zdravotně zaměřené činnosti – protahovací a strečinková cvičení, vytrvalostní cvičení, cvičení pro rozvoj kloubní pohyblivosti a pohybové obratnosti, dechová a kompenzační cvičení, napodobivá cvičení, cviky pro správné držení těla, psychomotorická cvičení Základy atletiky – rychlý běh (30 – 50 m), motivovaný vytrvalý běh (do 600 m – běh prokládaný chůzí), základy nízkého a polovysokého startu, skok do dálky z rozběhu, hod míčkem Pohybové hry a netradiční pohybové činnosti – s různým zaměřením Základy gymnastiky – průpravná cvičení pro kotoul, kotoul vpřed, cvičení na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti žáků	Průřezová témata: MKV: mezilidské vztahy OSV: osobnostní rozvoj, sociální rozvoj, morální rozvoj ENV: vztah člověka k prostředí Využití poznatků a dovedností z jiných předmětů: PRV: význam cvičení pro zdraví, správné držení těla HV: melodie, rytmus

• Seznamuje se s možným nebezpečím při pobytu v přírodě • Dodržuje pravidla slušného chování v dopravních prostředcích • Ví, že je nebezpečné vstupovat na zamrzlou přírodní plochu bez dozoru dospělých osob • Zná hygienické návyky před vstupem do bazénu. • Zná pravidla bezpečnosti při pohybu na bazénu. • Reaguje smluvené signály pro dorozumívání v prostředí bazénu. • Zvládá přirozený pohyb ve vodě – chůze, lezení, poskoky, běh. • Zvládá jeden plavecký způsob – prsa. Uplave 25m. • Zná bezpečnostní zásady plavání ve volné přírodě.	Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – kondiční cvičení s hudbou nebo rytmičtým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance Sportovní hry – manipulace s míčem odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře Rytmické a kondiční gymnastické činnosti s hudbou – rytmičtý pohyby, nápodoba pohybem, jednoduchý taneček založený na taneční chůzi nebo běhu Turistika a pobyt v přírodě – přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, ochrana přírody Předplavecká výuka – hygiena plavání; adaptace na vodní prostředí; základní plavecké dovednosti: orientace ve vodě spojená s ponořením a potápěním, splývání, plavecké dýchání, skoky a pády do vody; zvládnout jeden plavecký způsob	
---	--	--

Tělesná výchova – 2. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, metody, mezipředmětové vztahy
• Ví, že pohyb je vhodný pro zdraví • Ví, že by měl do svého denního režimu zařazovat pravidelně pohyb • Reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele • Zná zásady fair play chování i chování v přírodě a snaží se je naplňovat • Dokáže jednoduše vysvětlit, proč se rozcvičuje • Snaží se o správné napodobení cviků s dopomocí učitele • Zná několik základních cviků z každé osvojované oblasti • Zná základní nevhodné činnosti, které ohrožují jeho zdraví • Dovede se samostatně převléct do cvičebního úboru • Zná základní pravidla chování při TV a sportu a řídí se jimi (za pomoci učitele) • Zná některé pohybové hry a je schopen je hrát se	Význam pohybu pro zdraví – pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu Příprava organismu – příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení Hygiena při TV – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity Bezpečnost při pohybových činnostech – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatně Základní pojmy spojené s	Průřezová témata: MKV: mezilidské vztahy OSV: osobnostní rozvoj, sociální rozvoj, morální rozvoj ENV: vztah člověka k prostředí Využití poznatků a dovedností z jiných předmětů: PRV: význam cvičení pro zdraví, správné držení těla HV: melodie, rytmus

spolužáky i mimo tělesnou výchovu • Je seznámen s možným nebezpečím při hrách a snaží se mu za pomoci učitele • Uvědomuje si, že lze pohyb spojovat s hudbou, rytmem, příběhem (slovem), představou, zkušeností • Umí k pohybové hře využít i hračky a jiné předměty než tělocvičné náčiní • Osvojuje si alespoň pasivně základní pojmy osvojovaných cviků a dovede pojmenovat základní gymnastické nářadí a náčiní • Snaží se správně předvést kotoul vpřed, prosté skoky snožmo z lavičky a snaží se o správný gymnastický odraz • Ví, že cvičení s hudebním a rytmickým doprovodem či zpěvem přináší radost • Zvládá základní estetické držení těla (snaží se o to) • Umí vyjádřit jednoduchou melodii, rytmus a hlasitost doprovodu pohybem • Umí 1 základní taneček založený na taneční chůzi nebo běhu • Dovede pojmenovat základní atletické disciplíny • Zná základní pravidla bezpečnosti při atletických činnostech a za pomoci učitele je dodržuje • Usiluje o správnou základní techniku běhu, skoku do dálky z místa a hodu míčkem • Zvládá základní způsoby házení a chytání míče odpovídající velikosti a hmotnosti • Seznamuje se se základními pravidly vybíjené • Snaží se o spolupráci s ostatními hráči • Zvládá základní techniku chůze • Dovede se orientovat v přírodě podle značek a výrazných dominant • Uvědomuje si možná nebezpečí při přepravě, při pobytu v přírodě • Dodržuje pravidla slušného chování v dopravních prostředcích • Dbá základních pravidel chování v přírodě • Ví, že je nebezpečné vstupovat na zamrzlou přírodní plochu bez dozoru dospělých osob dodržovat • Zná hygienické návyky před vstupem do bazénu. • Zná pravidla bezpečnosti při pohybu na bazénu. • Reaguje smluvené signály pro dorozumívání v prostředí bazénu. • Zvládá přirozený pohyb ve vodě – chůze, lezení, poskoky, běh. • Zvládá jeden plavecký způsob – prsa. Uplave s pomůckami nebo bez pomůcek 25m. • Zná bezpečnostní zásady plavání ve volné přírodě.	osvojovanými činnostmi, cvičebními prostory a vybavením Komunikace při TV - smluvené povely, signály, znamení, gesta aj. Zdravotně zaměřené činnosti – protahovací a strečinková cvičení, vytrvalostní cvičení, cvičení pro rozvoj kloubní pohyblivosti a pohybové obratnosti, dechová a kompenzační cvičení, napodobivá cvičení, cviky pro správné držení těla, psychomotorická cvičení Základy atletiky – rychlý běh (30 – 50 m), motivovaný vytrvalý běh (do 600 m – běh prokládaný chůzí), základy nízkého a polovysokého startu, skok do dálky z rozběhu, hod míčkem Pohybové hry a netradiční pohybové činnosti – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity Základy gymnastiky – průpravná cvičení pro kotoul, kotoul vpřed a vzad, cvičení na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti žáků Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduchý taneček založený na taneční chůzi nebo běhu Sportovní hry – manipulace s míčem odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře Rytmické a kondiční gymnastické činnosti s hudbou – rytmizovaný pohyb, nápodoba pohybem, jednoduchý taneček založený na taneční chůzi nebo běhu Turistika a pobyt v přírodě – přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, ochrana přírody Předplavecká výuka – osobní hygiena; sprchování, otužování, sušení; smluvené signály pro komunikaci v bazénu; základní plavecké dovednosti: orientace ve
---	---

	vodě spojená s ponořením a potápěním, splývání na břiše spomůckou a bez pomůcky, plavecké dýchání, skoky a pády do vody; zvládnout jeden plavecký způsob	
Tělesná výchova – 3. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, metody, mezipředmětové vztahy
• Ví, že pohyb je vhodný pro zdraví • Ví, že by měl do svého denního režimu zařazovat pravidelně pohyb • Reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele • Zná zásady fair play chování i chování v přírodě a snaží se je naplňovat • Chápe, že různá cvičení mají různé účinky • Snaží se o správné napodobení cviků podle učitele • Ví o svých pohybových přednostech a nedostacích a s pomocí učitele a rodičů se je snaží ovlivňovat • Zná zásady správného sezení, držení těla ve stoji, dýchání • Zná několik základních cviků z každé osvojované oblasti a dovede je s pomocí učitele seřadit do krátké sestavy • Zná základní nevhodné činnosti, které ohrožují jeho zdraví • Zná základní pravidla chování při TV a sportu a řídí se jimi • Umí přivolat pomoc při úrazu • Zná některé pohybové hry a je schopen je hrát se spolužáky i mimo tělesnou výchovu • Uvědomuje si možná nebezpečí při hrách a snaží se jim za pomoci učitele zabránit • Uvědomuje si, že lze pohyb spojovat s hudbou, rytmem, příběhem (slovem), představou, zkušeností • Umí k pohybové hře využít i hračky a jiné předměty než tělocvičné náčiní • Zná alespoň pasivně základní pojmy osvojovaných cviků a dovede pojmenovat základní gymnastické nářadí a náčiní • Snaží se správně předvést kotoul vpřed a vzad, zvládá základy gymnastického odrazu na odrazovém můstku • Umí pojmenovat základní postoje, pohyby, kroky, konkrétní osvojované tance • Zvládá základní estetické držení těla (snaží se o to) • Umí vyjádřit jednoduchou melodii, rytmus a hlasitost doprovodu pohybem • Umí 2 základní tanečky založené na taneční chůzi a běhu • Zná základní pojmy související s během, skokem do dálky a hodem, dovede pojmenovat základní	Význam pohybu pro zdraví – pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu Příprava organismu – příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení Hygiena při TV – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity Bezpečnost při pohybových činnostech – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatně Základní pojmy spojené s osvojovanými činnostmi, cvičebními prostory a vybavením Komunikace při TV - smluvené povely, signály, znamení, gesta aj. Zdravotně zaměřené činnosti – protahovací a strečinková cvičení, vytrvalostní cvičení, cvičení pro rozvoj kloubní pohyblivosti a pohybové obratnosti, dechová a kompenzační cvičení, napodobivá cvičení, cviky pro správné držení těla, psychomotorická cvičení Základy atletiky – rychlý běh (30 – 50 m), motivovaný vytrvalý běh (do 600 m – běh prokládaný chůzí), nízký a polovysoký start, skok do dálky z rozběhu, hod míčkem, spojení rozběhu s odhodem Pohybové hry a netradiční pohybové činnosti – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity Základy gymnastiky - kotoul vpřed a jeho modifikace, kotoul vzad,	růrezová témata: MKV: mezilidské vztahy OSV: osobnostní rozvoj, sociální rozvoj, morální rozvoj ENV: ochrana přírody při masových sportovních akcích Využití poznatků a dovedností z jiných předmětů: MA – měření délky, bodové hodnocení ČJ – přesné vyjadřování HV – melodie, rytmus PRV - zdraví, držení těla

atletické disciplíny • Zná základní pravidla bezpečnosti při atletických činnostech a dodržuje je • Zvládá základní techniku běhu, skoku do dálky z místa a hodu míčkem • Zná základní pojmy označující používané náčiní, osvojované dovednosti, části hřiště a nejznámější sportovní hry • Zvládá základní způsoby házení a chytání míče odpovídající velikosti a hmotnosti • Chápe základní role a hráčské funkce v družstvu • Ví, že turistika a pobyt v přírodě patří k nejzdravějším pohybovým aktivitám • Zvládá základní techniku chůze (i se zátěží) • Umí se připravit na turistickou akci (obléct, sbalit batoh) - za pomoci dospělých • Dovede se orientovat v přírodě podle značek a výrazných přírodních úkazů • Uvědomuje si možná nebezpečí při přepravě, putování, táboření a chová se podle toho • Dodržuje pravidla slušného chování v dopravních prostředcích • Dbá základních pravidel správného chování v přírodě • Ví, že je nebezpečné vstupovat na zamrzlou přírodní plochu bez dozoru dospělých osob • Zná hygienické návyky před vstupem do bazénu. • Zná pravidla bezpečnosti při pohybu na bazénu. • Reaguje smluvené signály pro dorozumívání v prostředí bazénu. • Zvládá přirozený pohyb ve vodě – chůze, lezení, poskoky, běh. • Zvládá jeden plavecký způsob – prsa. Uplave 100 m. • Zná prvky pomoci unavenému plavci a pomoci tonoucím.	cvičení na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti žáků Rytmičné a kondiční formy cvičení pro děti – kondiční cvičení s hudbou nebo rytmičným doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance Sportovní hry – manipulace s míčem odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře Rytmičné a kondiční gymnastické činnosti s hudbou – rytmizovaný pohyb, nápodoba pohybem, 1 lidový tanec, valčíkový a polkový krok Turistika a pobyt v přírodě – přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, ochrana přírody Základní plavecká výuka - osobní hygiena; sprchování, otužování, sušení; smluvené signály pro komunikaci v bazénu; základní plavecké dovednosti: orientace ve vodě spojená s ponořením a potápěním, splývání na břiše a na zádech bez pomůcky, plavecké dýchání, skoky a pády do vody; zvládnout jeden plavecký způsob; dovednosti branného plavání	
---	---	--

Tělesná výchova – 4. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, metody, mezipředmětové vztahy
• Ví, že vhodný pohyb pomáhá ke zdravému růstu lidského těla • Ví, že by měl do svého denního režimu zařazovat pravidelně pohyb • Reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele • Zná zásady fair play chování i chování v přírodě a snaží se je naplňovat • Zná základní nevhodné činnosti, které ohrožují jeho zdraví • Zná důležitost přípravy před pohybovou činností • Ví o svých pohybových přednostech a	Význam pohybu pro zdraví – pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu Příprava organismu – příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení Hygiena při TV – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity	Průřezová témata: OSV: osobnostní rozvoj, sociální rozvoj, morální rozvoj MKV: mezilidské vztahy ENV: ochrana přírody při masových sportovních akcích MV: pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě Využití poznatků a dovedností z jiných předmětů:

nedostatků a s pomocí učitele a rodičů se je snaží ovlivňovat • Zná zásady správného sezení, držení těla ve stoji, dýchání • Ví, jak odstranit cvičením únavu při výuce • Zná několik základních cviků z každé osvojované oblasti a dovede je s pomocí učitele seřadit do ucelené sestavy • Dovede prožívat cvičení a soustředit se na správné a přesné provedení pohybu • Zná základní způsoby rozvoje kondičních a koordinačních předpokladů a snaží se o zvyšování jejich úrovně • Umí ošetřit běžné poranění a přivolat pomoc • Bezpečně se pohybuje a chová i v méně známých prostorech např. na bazéně apod. • Dodržuje zásady bezpečnosti při přípravě a ukládání náradí, náčiní a pomůcek • Chápe, že jsou pohybové hry s různým zaměřením a účelem • Zná alespoň 8 různých pohybových her a ví jaké je jejich zaměření • Umí pohybově vyjádřit bytost, zvíře • Umí použít netradiční náčiní, případně si vyrobit nové • Nacvičuje poskytnutí základní dopomoci a záchrany při cvičení • Ví, že gymnastika je založena na přesném provádění pohybů • Zvládá kotoul vřed a vzad i ve vazbách • Ví, že cvičení s hudbou má své zdravotní a relaxační účinky na organismus • Zná názvy některých základních lidových a umělých tanců • Snaží se samostatně o estetické držení těla • Umí poznat hezký a nevládnutý pohyb • Dovede pohybem vyjadřovat výrazně rytmický a melodický doprovod • Po předvedení opakuje krok přísunný, poskočný, přeměnný, cval, polkový • Chápe význam vytrvalostního běhu pro rozvoj zdatnosti • Po předvedení opakuje běžeckou abecedu • Na povel odstartuje z polovysokého a nízkého startu • Dovede vydat povel pro start • Snaží se o co nejlepší výkon v běhu na 60 m i ve vytrvalém běhu do 1000 m • Odhodí míček z rozběhu ze správného odhodového postavení • Zvládá konkrétní hry se zjednodušenými pravidly a dovede je využívat (za pomoci učitele) • Zvládá elementární herní činnosti jednotlivce a umí je využít v základních kombinacích i v utkání podle zjednodušených pravidel • Chápe základní role a hráčské funkce v družstvu a snaží se je dodržovat v utkání (za pomoci učitele), uplatňuje zásady fair play • Umí se převážně samostatně připravit na	Bezpečnost při pohybových činnostech – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatně Základní pojmy spojené s osvojovanými činnostmi, cvičebními prostory a vybavením Komunikace při TV - smluvené povel, signály, znamení, gesta aj. Zdravotně zaměřené činnosti – protahovací a strečinková cvičení, vytrvalostní cvičení, cvičení pro rozvoj kloubní pohyblivosti a pohybové obratnosti, dechová a kompenzační cvičení, napodobivá cvičení, cviky pro správné držení těla, psychomotorická cvičení Základy atletiky – rychlý běh (60 m), vytrvalý běh (do 1000 m), nízký a polovysoký start, skok do dálky z rozběhu, hod míčkem z rozběhu, spojení rozběhu s odhodem Pohybové hry a netradiční pohybové činnosti – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity Základy gymnastiky - kotoul vpřed a jeho modifikace, cvičení na náradí odpovídající velikosti a hmotnosti žáků Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance Sportovní hry – manipulace s míčem odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře Rytmické a kondiční gymnastické činnosti s hudbou – rytmizovaný pohyb, nápodoba pohybem, 1 lidový tanec, valčíkový a polkový krok Turistika a pobyt v přírodě – přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, ochrana přírody Zdokonalovací plavecká výuka –	MA – měření délky, bodové hodnocení ČJ – přesné vyjadřování PŘ – péče o zdraví, výživa HV – melodie, rytmus
--	--	---

turistickou akci, naplánovat jednoduchou pochodo­vou trasu, volit oblečení • Umí se vhodně chovat v dopravních prostředcích • Zvládá základní pohyb v mírně náročném terénu (v různém období roku) • Umí se chovat ohleduplně k přírodě • Rozpozná vhodné a nevhodné prostředí pro TV a sport • Seznámí se s olympijskými ideály a symboly • Učí se respektovat opačné pohlaví • Umí zaznamenat základní údaje o pohybu, výkonech a porovná je s předchozími výsledky • Zná hygienické návyky před vstupem do bazénu. • Zná pravidla bezpečnosti při pohybu na bazénu. • Reaguje smluvené signály pro dorozumívání v prostředí bazénu. • Uvědomuje si zdravotní význam otužování a plavání, jeho význam pro regeneraci a rehabilitaci a pro zvyšování fyzické zdatnosti. • Zvládá přirozený pohyb ve vodě – chůze, lezení, poskoky, běh. • Plaveckým způsobem prsa uplave 200 m. • Plaveckým způsobem kraul uplave 25 m. • Zná záchranné skoky do vody, způsoby zanořování, plavání ve ztížených podmínkách.	zdokonalení plaveckého způsobu prsa, prso­vá obrázka, další plavecký způsob; rozvoj plavecké vytrvalosti dovednosti: dohmat a obrátka u jednotlivých plaveckých způsobů, skoky a pády do vody, startovní skok, lovení předmětů pod hladinou; rozvoj plavecké vytrvalosti; záchranný kraul; plavání pod vodou a lovení předmětů; pomoc unavenému plavci	
---	---	--

Tělesná výchova – 5. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, metody, mezipředmětové vztahy
• Ví, že vhodný pohyb pomáhá ke zdravému růstu lidského těla • Ví, že by měl do svého denního režimu zařazovat pravidelně pohyb • Reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele • Zná zásady fair play chování i chování v přírodě a snaží se je naplňovat • Zná základní nevhodné činnosti, které ohrožují jeho zdraví • Zná důležitost přípravy před pohybovou činností • Ví o svých pohybových přednostech a nedostatcích a s pomocí učitele a rodičů se je snaží ovlivňovat • Zná zásady správného sezení, držení těla ve stoji, dýchání • Ví, jak odstranit cvičením únavu při výuce • Zná několik základních cviků z každé osvojované oblasti a dovede je s pomocí učitele seřadit do	Význam pohybu pro zdraví – pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu Příprava organismu – příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení Hygiena při TV – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity Bezpečnost při pohybových činnostech – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatně Základní pojmy spojené s	Průřezová témata: OSV: osobnostní rozvoj, sociální rozvoj, morální rozvoj MKV: mezilidské vztahy ENV: ochrana přírody při masových sportovních akcích MV: pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě Využití poznatků a dovedností z jiných předmětů: MA – měření délky, bodové hodnocení ČJ – přesné vyjadřování PŘ – péče o zdraví, výživa HV – melodie, rytmus

ucelené sestavy • Dovede prožívat cvičení a soustředit se na správné a přesné provedení pohybu • Zná základní způsoby rozvoje kondičních a koordinačních předpokladů a snaží se o zvyšování jejich úrovně • Umí ošetřit běžné poranění a přivolat pomoc • Bezpečně se pohybuje a chová i v méně známých prostorech např. na bazéně apod. • Dodržuje zásady bezpečnosti při přípravě a ukládání náradí, náčiní a pomůcek • Chápe, že jsou pohybové hry s různým zaměřením a účelem • Zná alespoň 8 různých pohybových her a ví jaké je jejich zaměření • Umí pohybově vyjádřit bytost, zvíře • Umí použít netradiční náčiní, případně si vyrobit nové • Nacvičuje poskytnutí základní dopomoci a záchrany při cvičení • Ví, že gymnastika je založena na přesném provádění pohybů • Zvládá kotoul vřed a vzad i ve vazbách • Ví, že cvičení s hudbou má své zdravotní a relaxační účinky na organismus • Zná názvy některých základních lidových a umělých tanců • Snaží se samostatně o estetické držení těla • Umí poznat hezký a nezvládnutý pohyb • Dovede pohybem vyjadřovat výrazně rytmický a melodický doprovod • Po předvedení opakuje krok přísunný, poskočný, přeměnný, cval, polkový • Chápe význam vytrvalostního běhu pro rozvoj zdatnosti • Po předvedení opakuje běžeckou abecedu • Na povel odstartuje z polovysokého a nízkého startu • Dovede vydat povel pro start • Snaží se o co nejlepší výkon v běhu na 60 m i ve vytrvalém běhu do 1000 m • Odhodí míček z rozběhu ze správného odhodového postavení • Zvládá konkrétní hry se zjednodušenými pravidly a dovede je využívat (za pomoci učitele) • Zvládá elementární herní činnosti jednotlivce a umí je využít v základních kombinacích i v utkání podle zjednodušených pravidel • Chápe základní role a hráčské funkce v družstvu a snaží se je dodržovat v utkání (za pomoci učitele), uplatňuje zásady fair play • Umí se převážně samostatně připravit na turistickou akci, naplánovat jednoduchou pochodovou trasu, volit oblečení • Umí se vhodně chovat v dopravních prostředcích • Zvládá základní pohyb v mírně náročném terénu (v různém období roku) • Umí se chovat ohleduplně k přírodě • Rozpozná vhodné a nevhodné prostředí pro TV a	osvojovanými činnostmi, cvičebními prostory a vybavením Komunikace při TV - smluvené povel, signály, znamení, gesta aj. Zdravotně zaměřené činnosti – protahovací a strečinková cvičení, vytrvalostní cvičení, cvičení pro rozvoj kloubní pohyblivosti a pohybové obratnosti, dechová a kompenzační cvičení, napodobivá cvičení, cviky pro správné držení těla, psychomotorická cvičení Základy atletiky – rychlý běh (60 m), vytrvalý běh (do 1000 m), nízký a polovysoký start, skok do dálky z rozběhu, hod míčkem z rozběhu, spojení rozběhu s odhodem Pohybové hry a netradiční pohybové činnosti – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity Základy gymnastiky - kotoul vpřed a jeho modifikace, cvičení na náradí odpovídající velikosti a hmotnosti žáků Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance Sportovní hry – manipulace s míčem odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře Rytmické a kondiční gymnastické činnosti s hudbou – rytmizovaný pohyb, nápodoba pohybem, 1 lidový tanec, valčíkový a polkový krok Turistika a pobyt v přírodě – přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, ochrana přírody Zdokonalovací plavecká výuka – hygiena plavání; další plavecké dovednosti: dohmat a obrátka u jednotlivých plaveckých způsobů, skoky a pády do vody, startovní skok, lovení předmětů pod hladinou; rozvoj plavecké vytrvalosti; zdokonalit plavecký způsob znak;
---	---

sport • Seznámí se s olympijskými ideály a symboly • Učí se respektovat opačné pohlaví • Umí zaznamenat základní údaje o pohybu, výkonech a porovná je s předchozími výsledky • Zná hygienické návyky před vstupem do bazénu. • Zná pravidla bezpečnosti při pohybu na bazénu. • Reaguje smluvené signály pro dorozumívání v prostředí bazénu. • Zvládá přirozený pohyb ve vodě – chůze, lezení, poskoky, běh. • Plaveckým způsobem prsa uplave 200 m. • Plaveckým způsobem znak uplave 50 m. • Plaveckým způsobem kraul uplave 25 m. • Zná záchranné skoky do vody, způsoby zanořování, plavání ve ztížených podmínkách.	naučit se další plavecký způsob; dovednosti záchranného a branného plavání	
---	--	--

5.7 Člověk a svět práce

Vyučovací předmět: **Pracovní činnosti**

Zkratka: **PČ**

Charakteristika

Obsahové vymezení

Vzdělávací obsah pracovních činností je zaměřen na praktické pracovní dovednosti a návyky. Jsou založeny na tvůrčí myšlenkové spolupráci žáků. Vzdelávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a svět práce je rozdělen na čtyři tematické okruhy:

1. **Práce s drobným materiálem**
2. **Konstrukční činnosti**
3. **Pěstelské práce**
4. **Příprava pokrmů**

Vzdělávání v pracovních činnostech směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, náradí a pomůcek při práci i v běžném životě
- vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku
- poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka
- autentickému a objektivnímu poznávání okolního světa, k potřebné sebedůvěře, k novému postoji a

hodnotám ve vztahu k práci člověka, technice a životnímu prostředí

- chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci, sebeaktualizaci.

Časové vymezení

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Časová dotace					

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení	- žáci si osvojují základní pracovní dovednosti a návyky z různých pracovních oblastí, učí se používat vhodné nástroje, nářadí a pomůcky při práci i v běžném životě - učitel umožňuje žákům používat různé materiály, vhodné nástroje a nářadí
Kompetence k řešení problémů	- učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů - žáci promýšlejí pracovní postupy při plnění zadaných úkolů - učitel se snaží rozvíjet u žáků tvořivost, vede je k uplatňování vlastních nápadů
Kompetence komunikativní	- žáci si rozšiřují slovní zásobu v oblasti pracovních nástrojů, nářadí a pomůcek, učí se popsat postup práce - učitel vede žáky k užívání správné terminologie
Kompetence sociální a personální	- učitel vede žáky ke spolupráci a vzájemné pomoci - žáci pracují ve skupině, vytvářejí společné práce, při kterých se učí spolupracovat a respektovat nápady druhých, společně se snaží o dosažení kvalitního výsledku
Kompetence občanské	- učitel vytváří u žáků pozitivní vztah k práci a vede je k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce - učitel umožňuje žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky - učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch
Kompetence pracovní	- učitel vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti a hygieny včetně používání ochranných pracovních prostředků - učitel vede žáky ke správným způsobům užití materiálu a pracovních nástrojů - učitel zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků a podle potřeby žákům v činnostech pomáhá - žáci správně a zodpovědně zachází s pracovními pomůckami

Výstupy podle RVP ZV	
Práce s drobným materiálem	1. období Žák • vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů • pracuje podle slovního návodu a předlohy 2. období • vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu • využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic • volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu • udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu
Konstrukční činnosti	1. období

	Žák • zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi 2. období • provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž • pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu
Pěstitelské práce	1. období Žák • provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování • pečuje o nenáročné rostliny 2. období • provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování • ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny • volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu
Příprava pokrmů	1. období Žák • připraví tabuli pro jednoduché stolování • chová se vhodně při stolování 2. období • orientuje se v základním vybavení kuchyně • připraví samostatně jednoduchý pokrm • dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování • udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni

Pracovní činnosti – 1. ročník

Školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, metody, mezipředmětové vztahy
• Osvojuje si mačkání, stříhání, trhání, lepení, vystřihování, překládání a skládání papíru • Určuje vlastností materiálu: tvar, barva, povrch, tvrdost • Rozlišuje přírodní a technické materiály • Seznamuje se základními nástroji a pomůckami, s jejich účelem, způsobem použití, s jejich vlastnostmi • Organizuje a plánuje si práci • Dodržuje pravidla bezpečnosti a hygieny práce • Vytváří jednoduché prostorové útvary z papíru • Dovede navlékat, aranžovat, dotvářet a třídit při sběru přírodního materiálu • Pracuje podle slovního návodu nebo předlohy • Samostatně sestavuje stavební prvky • Montuje a demontuje stavebnici • Provádí jednoduché pěstitelské činnosti	Práce s drobným materiálem - práce s papírem a kartonem - práce s přírodninami - práce s textilem - práce s šablonou(vystřihování, obkreslování) - skládanky, vystřihovanky - jednoduché pracovní postupy Práce s modelovací hmotou Práce montážní a demontážní – práce s konstruktivní stavebnicí Pěstitelské práce - setí osení, péče o pokojové rostliny (zalévání, kypření, otírání listů)	Průřezová témata: OSV: osobnostní a sociální rozvoj ENV: vztah člověka a prostředí MKV: mezilidské vztahy Využití poznatků a dovedností z jiných předmětů: PRV: péče o květiny ve třídě, jednoduchý pěstitelský pokus MA: přesnost překreslování

a pozoruje výsledky • Osvojuje si základy péče o pokojové rostliny ve třídě • Umí připravit jednoduchou tabuli pro stolování • Osvojuje si vhodné chování při stolování.	Vánoční posezení (besídka) ve třídě U nás doma - stolování	
Pracovní činnosti – 2. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, metody, mezipředmětové vztahy
• Osvojuje si mačkání, stříhání, trhání, lepení, vystřihování, překládání a skládání papíru • Určuje vlastností materiálu: tvar, barva, povrch, tvrdost • Rozlišuje přírodní a technické materiály • Seznamuje se základními nástroji a pomůckami, s jejich účelem, způsobem použití, s jejich vlastnostmi • Organizuje a plánuje si práci • Dodržuje pravidla bezpečnosti a hygieny práce • Vytváří jednoduché prostorové útvary z papíru • Dovede navlékat, aranžovat, dotvářet a třídit při sběru přírodního materiálu • Pracuje podle slovního návodu nebo předlohy • Samostatně sestavuje stavební prvky • Montuje a demontuje stavebnici • Provádí jednoduché pěstitelské činnosti a pozoruje výsledky • Osvojuje si základy péče o pokojové rostliny ve třídě • Umí připravit jednoduchou tabuli pro stolování. • Osvojuje si vhodné chování při stolování	Práce s drobným materiálem - práce s papírem a kartonem - práce s přírodninami - práce s textilem - práce s šablonou(vystřihování, obkreslování) - skládanky, vystřihovánky - jednoduché pracovní postupy Práce s modelovací hmotou Práce montážní a demontážní – práce s konstruktivní stavebnicí Pěstitelské práce - setí osení a sázení fazolek, péče o pokojové rostliny (zalévání, kypření, otírání listů) Vánoční posezení (besídka) ve třídě U nás doma - stolování	Průřezová témata: OSV: osobnostní a sociální rozvoj ENV: vztah člověka a prostředí MKV: mezilidské vztahy Využití poznatků a dovedností z jiných předmětů: PRV: péče o květiny ve třídě, jednoduchý pěstitelský pokus MA: přesnost překreslování

Pracovní činnosti – 3. ročník		
Školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, metody, mezipředmětové vztahy
• Osvojuje si mačkání, stříhání, trhání, lepení, vystřihování, překládání a skládání papíru • Organizuje a plánuje si práci • Dodržuje pravidla bezpečnosti a hygieny práce • Vytváří jednoduché prostorové útvary z papíru • Dovede navlékat, aranžovat, dotvářet a třídit při sběru přírodního materiálu • Učí se navlékat jehlu, udělat uzel, stříhat textil • Učí se základní šicí stehy, přišít knoflík • Pracuje podle slovního návodu nebo předlohy • Samostatně sestavuje stavební prvky • Montuje a demontuje stavebnici • Provádí jednoduché pěstitelské činnosti a pozoruje výsledky • Osvojuje si základy péče o pokojové rostliny ve třídě • Umí připravit jednoduchou tabuli pro stolování. • Osvojuje si vhodné chování při stolování	Práce s drobným materiálem - práce s papírem a kartonem - práce s přírodninami - práce s textilem - práce s šablonou(vystřihování, obkreslování) - skládanky, vystřihovánky - jednoduché pracovní postupy Práce s modelovací hmotou Práce montážní a demontážní – práce s konstruktivní stavebnicí Pěstitelské práce - setí osení a sázení fazolek, péče o pokojové rostliny (zalévání, kypření, otírání listů) Vánoční posezení (besídka) ve	Průřezová témata: OSV: osobnostní a sociální rozvoj ENV: vztah člověka a prostředí MKV: mezilidské vztahy Využití poznatků a dovedností z jiných předmětů: PRV: péče o květiny ve třídě, jednoduchý pěstitelský pokus MA: přesnost překreslování

	třídě U nás doma - stolování	
--	---------------------------------	--

Pracovní činnosti – 4. ročník

Školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, metody, mezipředmětové vztahy
- Osvojuje si správné pracovní dovednosti a návyky při organizaci práce při zachování bezpečnosti a hygieny práce - Dovede polepovat, propichovat, lisovat, sešívat, přišít - Zvládá základní stehy - Tvoří jednoduché prostorové konstrukce - Seznamuje se při činnostech s různým materiálem s prvky lidových tradic - Učí se zvolit vhodné pracovní pomůcky vzhledem k použitému materiálu - Učí se správné organizaci práce - Učí se udržovat si pořádek na pracovním místě a dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce - Chápe důležitost poskytnutí včasné první pomoci při úraze a je s ní seznámen - Montuje a demontuje stavebnici - Učí se sestavovat složitější konstrukce podle slovního návodu, předlohy, náčrtu - Sestavuje modely podle předlohy i podle představy z jednoduchých stavebnic - Učí se správnému výběru, nakupování a skladování potravin - Umí připravit jednoduchým způsobem stůl pro stolování - Zná zásady společenského chování u stolu - Snaží se udržovat pořádek a čistotu	Práce s drobným materiálem - práce s papírem a kartonem - práce s přírodninami - práce s textilem - práce s šablonou(vystřihování, obkreslování) - skládanky, vystřihovánky - jednoduché pracovní postupy Práce s modelovací hmotou Práce montážní a demontážní – práce s konstruktivní stavebnicí Péče o pokojové rostliny Výrobky k Vánocům, Velikonocům, Dni matek Vánoční posezení (besídka) ve třídě U nás doma – stolování Příprava jednoduchého pokrmu (studená kuchyně)	Průřezová témata: OSV: osobnostní a sociální rozvoj ENV: vztah člověka a prostředí, lidské aktivity a problémy životního prostředí, ekosystémy, základní podmínky života MKV: mezilidské vztahy Využití poznatků a dovedností z jiných předmětů: PRV: péče o květiny ve třídě, jednoduchý pěstitelský pokus MA: přesnost měření a rýsování

Pracovní činnosti – 5. ročník

Školní výstupy	Učivo	Přesahy, vazby, metody, mezipředmětové vztahy
- Osvojuje si správné pracovní dovednosti a návyky při organizaci práce při zachování bezpečnosti a hygieny práce - Umí polepovat, vyřezávat, děrovat, propichovat, tapetovat - Vytváří prostorové konstrukce - Osvojuje si různé druhy stehů, přišije knoflík - Seznamuje se se základy aranžování a využití samorostů - Seznamuje se při činnostech s různým materiálem s prvky lidových tradic - Volí vhodné pracovní pomůcky vzhledem k použitému materiálu - Učí se správné organizaci práce	Práce s drobným materiálem - práce s papírem a kartonem - práce s přírodninami - práce s textilem - práce s šablonou(vystřihování, obkreslování) - skládanky, vystřihovánky - jednoduché pracovní postupy Práce s modelovací hmotou Práce montážní a demontážní – práce s konstruktivní stavebnicí	Průřezová témata: OSV: osobnostní a sociální rozvoj ENV: vztah člověka a prostředí, lidské aktivity a problémy životního prostředí, ekosystémy, základní podmínky života MKV: mezilidské vztahy Využití poznatků a dovedností z jiných předmětů: MA: přesnost měření a rýsování PŘ: model sluneční soustavy

• Udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce • Montuje a demontuje stavebnici • Sestavuje složitější konstrukce podle slovního návodu, předlohy, náčrtu • Sestavuje modely podle předlohy i podle představy z jednoduchých stavebnic • Chápe důležitost poskytnutí včasné první pomoci při úraze a snaží se ji v případě nutnosti poskytnout • Zvládne připravit jednoduchý pokrm • Osvojuje si zásady správného výběru, nakupování a skladování potravin • Umí připravit jednoduchým způsobem stůl pro stolování • Zná zásady společenského chování u stolu • Udržuje pořádek a čistotu	Péče o pokojové rostliny Výrobky k Vánocům, Velikonocům, Dni matek Vánoční posezení (besídka) ve třídě U nás doma – stolování Příprava jednoduchého pokrmu (studená kuchyně)	VL: zhotovení pojmové mapy
---	---	-----------------------------------

6. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování ve škole a na akcích pořádaných školou

1. Pedagogičtí pracovníci zajišťují, aby žáci a zákonní zástupci byli včas informováni o průběhu a výsledcích vzdělávání žáka.
2. Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání žáků je jednoznačné, srozumitelné, srovnatelné s předem stanovenými kritérii, věcné a všestranné.
3. Hodnocení je pedagogicky zdůvodnitelné, odborně správné a doložitelné.
4. Výsledky vzdělávání a chování žáků projednává pedagogická rada.
5. Na konci klasifikačního období, v termínu, který určí ředitelka školy, nejpozději však 48 hodin před jednáním pedagogické rady o klasifikaci, připraví učitelé podklady pro jednání pedagogické rady.
6. Informace o klasifikaci jsou zákonnému zástupci žáka sdělovány průběžně v žákovské knížce a při osobním jednáním na třídních schůzkách nebo individuálních konzultacích.
7. Každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení; za I. pololetí lze místo vysvědčení vydat žákovi výpis z vysvědčení.
8. Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm (dále jen klasifikace).
9. Znamka z vyučovacího předmětu v sobě nesmí zahrnovat hodnocení žákova chování.
10. Učitel výrazně hodnotí a promítá do klasifikace: vědomosti, dovednosti, postoje, práce s informacemi, úroveň komunikace a tvořivost.
11. Zkoušení je prováděno zásadně před kolektivem třídy, je nepřipustné individuální přezkušování po vyučování. Výjimka je možná jen při doporučení tohoto způsobu ve zprávě školského poradenského zařízení.
12. Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace a poukazuje na klady a nedostatky projevů, výkonů nebo výtvorů.
13. Při ústním zkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě. Výsledky hodnocení písemných zkoušek a prací oznámí žákovi do jednoho týdne.
14. Kontrolní práce a další druhy zkoušek učitel rozvrhne rovnoměrně na celý školní rok, aby se nadměrně nenahromadily v určitých obdobích.
15. Termín kontrolní práce prokonzultuje učitel s ostatními vyučujícími ve třídě. V jednom dni mohou žáci konat jen jednu zkoušku uvedeného charakteru.
16. Třídní učitelé jsou povinni seznamovat ostatní vyučující s doporučeními školského poradenského zařízení, která mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáka a způsobu získávání podkladů.
17. Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem (dále jen ŠVP ZV) s výjimkou předmětů výchovného zaměření a předmětů, z nichž byl uvolněn.
18. Žák opakuje ročník, pokud na konci II. pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen a ještě na I. stupni ročník neopakoval.
19. Do vyššího ročníku postoupí i žák, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka. Tomuto žákovi může ředitelka školy na žádost jeho zákonného zástupce opakování ročníku povolit pouze z vážných zdravotních důvodů.
20. Nelze-li žáka hodnotit na konci I. pololetí, určí ředitelka školy pro jeho hodnocení náhradní termín

tak, aby hodnocení za I. pololetí bylo provedeno nejpozději do 2 měsíců po skončení I. pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za I. pololetí nehodnotí.

21. Nelze-li žáka hodnotit na konci II. pololetí, určí ředitelka školy pro jeho hodnocení náhradní termín tak, aby hodnocení za II. pololetí bylo provedeno do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník.
22. Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci I. nebo II. pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitelku školy o komisionální přezkoušení žáka. Komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka.

Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků

1. Hodnocení musí být prováděno během aktivit žáků co nejčastěji, aby poskytlo přesný, spravedlivý a reprezentativní obraz schopností a vývoje žáků. Jde tedy o autentické hodnocení, které se průběžně objevuje v kontextu výukového prostředí.
2. Hodnocení je zaměřeno na to, co žák umí a v čem se projevuje pozitivně, nikoli na to, v čem dosud chybí. Aby učitel zjistil, co skutečně žáci znají, musí je pozorovat při plnění úkolů a při známých činnostech, kdy žáci mají mnoho příležitostí k prokázání svých znalostí a dovedností. Nelze spoléhat jen na zkoušení a známkování.
3. Žák je porovnáván sám se sebou, se svým předchozím výkonem, aby si utvořil obraz o svých pokrocích.
4. Učitel přihlíží a zjišťuje důvod nevyrovnaných učebních výkonů žáka v určitém časovém období. V případech mimořádného zhoršení prospěchu informuje třídní učitel bezodkladně zákonné zástupce žáka.
5. Je důležité, aby byl žák častěji zaměstnán úkoly a činnostmi, u nichž sám pozná, že je vyřešil správně, tedy uspokojivě i podle vysokých nároků. V životě bude veden zejména svou schopností sebehodnocení, proto má být dána žákovi příležitost vyjádřit své sebehodnocení.
6. Sebehodnocení žáka je jeho zpětnou vazbou – jak zvládá probíranou látku, jaký pokrok dosáhl vzhledem ke svým individuálním schopnostem a vynaloženému úsilí.
7. Učitel hodnotí a do klasifikace promítá práci s chybou, jako s významným prvkem procesu učení, a to podle hledisek:
 - žák chybu samostatně najde a opraví
 - žák najde chybu po upozornění a samostatně ji opraví
 - žák chybu nenajde, po poukázání ji samostatně opraví
 - žák chybu nenajde a opraví ji jen s dopomocí.

Způsob získávání podkladů pro hodnocení

1. Podklady pro hodnocení získává učitel zejména těmito metodami, formami a prostředky:
 - soustavným diagnostickým pozorováním žáka
 - soustavným sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na výuku
 - záznamy událostí – popis určité aktivity, či výrok žáka
 - různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové...), testy apod.
 - celkovou analýzou výsledků činností žáka, doplněnou o další informace, které učitel získá z rozhovorů s žákem, konzultacemi s ostatními vyučujícími a rozhovory se zákonnými zástupci žáka
2. Učitel vede evidenci hodnocení žáka prokazatelným způsobem tak, aby mohl vždy doložit správnost

celkové klasifikace žáka i způsob získávání známek. V případě dlouhodobé nepřítomnosti nebo rozvázání pracovního poměru v průběhu klasifikačního období předá tento klasifikační přehled zastupujícímu učiteli nebo ředitelce školy. Při dlouhodobějším pobytu žáka mimo školu (lázeňské a ozdravné pobyty apod.) vyučující respektuje známky žáka, které škole sdělí škola při instituci, kde byl žák umístěn; žák se znovu nepřezkoušuje.

Podrobnosti o komisionálních a opravných zkouškách

KOMISIONÁLNÍ ZKOUŠKY

1. Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů ode dne vydání vysvědčení, požádat ředitelku školy o přezkoumání výsledků hodnocení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad.
2. Ředitelka školy nebo krajský úřad nařídí komisionální přezkoušení žáka, které se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka.
3. V případě, že se žádost o přezkoumání výsledků hodnocení žáka týká hodnocení chování nebo u předmětů výchovného zaměření, posoudí ředitelka školy, je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitelka školy, krajský úřad, dodržení pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáka stanovených ve školním řádu. V případě zjištění porušení těchto pravidel ředitelka školy nebo krajský úřad výsledek hodnocení změní. Pokud pravidla nebyla porušena, výsledek hodnocení potvrdí, a to nejpozději do 14 dnů ode dne doručení žádosti.
4. Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. Na prvním stupni základní školy může žák opakovat ročník pouze jedenkrát. Ředitelka školy může povolit žákovi na žádost jeho zákonného zástupce a na základě doporučujícího vyjádření odborného lékaře opakování ročníku z vážných zdravotních důvodů, a to bez ohledu na to, zda žák na daném stupni již opakoval ročník.
5. Komisi pro komisionální přezkoušení jmenuje ředitelka školy (podle § 22 odst. 2 školského zákona); v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitelka školy, jmenuje komisi krajský úřad.
6. Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení se vyjádří stupněm prospěchu. Ředitelka školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.
7. O přezkoušení se pořídí protokol, který ředitelka školy založí do osobního spisu žáka a do dokumentace školy.
8. Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze u jednoho předmětu.
9. Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitelka v souladu se ŠVP ZV.

OPRAVNÁ ZKOUŠKA

1. Žáci, kteří na daném stupni základní školy dosud neopakovali ročník, kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření, konají opravné zkoušky.
2. Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelkou školy. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku. Opravné zkoušky jsou komisionální.
3. Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku.
4. Komisi pro opravnou zkoušku jmenuje ředitelka školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitelka školy, jmenuje komisi krajský úřad.

Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

1. Žákem se speciálně vzdělávacími potřebami je žák s přiznaným podpůrným opatřením.
2. Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami (dále jen SVP) mají právo na vytvoření nezbytných podmínek při vzdělávání i klasifikaci a hodnocení.
3. Při určení podpůrných opatření pro žáka vychází škola ze školního vzdělávacího programu a postupuje v souladu s aktuální legislativou.
4. Při zjišťování úrovně vědomostí a dovedností žáků se SVP volí učitel takové formy a druhy zkoušení, které odpovídají schopnostem a možnostem žáka.
5. Žákovi jsou sdělovány pozitivní stránky výkonu, objasněna podstata neúspěchu s návodem, jak nedostatky překonávat.
6. Způsob hodnocení a klasifikace žáka vychází ze znalosti příznaků postižení a uplatňuje se ve všech vyučovacích předmětech, ve kterých se projevuje postižení žáka.
7. Třídní učitel sdělí vhodným způsobem ostatním žákům ve třídě podstatu individuálního přístupu a způsobu hodnocení a klasifikace žáka.
8. Žáky se speciálními vzdělávacími potřebami je možno hodnotit klasifikačním stupněm, slovně nebo kombinací obou způsobů.
9. O slovním hodnocení rozhoduje ředitelka školy základě písemné žádosti zákonného zástupce žáka.

Způsob hodnocení mimořádně nadaných žáků

1. Mimořádně nadaný žák je žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých rozumových oblastech, pohybových, uměleckých a sociálních dovednostech.
2. Zjišťování mimořádného nadání žáka provádí a posuzuje školské poradenské zařízení.
3. Vzdělávání těchto žáků se uskutečňuje s využitím podpůrných opatření.
4. Podpůrnými opatřeními se rozumí: využití speciálních metod, postupů, forem a prostředků vzdělávání, didaktických materiálů - vzdělávání podle IVP, poskytování pedagogicko-psychologických služeb, nebo jiná úprava organizace vzdělávání zohledňující vzdělávací potřeby těchto žáků.
5. Rozsah a způsob využití podpůrných opatření posuzuje a navrhuje školské poradenské zařízení.
6. Ředitelka školy může mimořádně nadaného žáka přeradit do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku, pokud o to požádají zákonní zástupci žáka. Před zařazením do vyššího ročníku vykoná žák komisionální zkoušku (komisi jmenuje ředitelka školy) z učiva nebo části učiva ročníku, který žák nebude absolvovat. Obsah a rozsah zkoušky stanoví ředitelka školy.

Hodnocení žáků na vysvědčení

- 1) Při použití klasifikace se chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnotí na vysvědčení stupni:

1 - velmi dobré,
2 - uspokojivé,
3 - neuspokojivé.
- 2) Při použití slovního hodnocení se výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých předmětech stanovených školním vzdělávacím programem hodnotí tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl

zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat. Výsledky vzdělávání žáka na konci prvního pololetí lze souhrnně hodnotit za všechny předměty.

Slovní hodnocení lze použít i pro hodnocení chování žáka.

- 3) Při použití klasifikace se výsledky vzdělávání v jednotlivých předmětech stanovených školním vzdělávacím programem hodnotí na vysvědčení stupni prospěchu:

- 1 – výborný
- 2 – chvalitebný
- 3 – dobrý
- 4 – dostatečný
- 5 - nedostatečný

- 4) Při hodnocení podle odstavce 3 jsou výsledky vzdělávání žáka hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména vzhledem k očekávaným výstupům formulovaným ve školním vzdělávacím programu, jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Klasifikace zahrnuje ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.

- 5) Při hodnocení žáků cizinců, kteří plní v České republice povinnou školní docházku, se úroveň znalostí českého jazyka považuje za závažnou souvislost, která ovlivňuje jejich výkon.

- 6) Jestliže je žáka z výuky v některém předmětu uvolněn, uvádí se na vysvědčení místo hodnocení slovo „uvolněn(a)“.

- 7) Nelze-li žáka z některého nebo ze všech předmětů hodnotit ani v náhradním termínu, uvádí se na vysvědčení místo hodnocení slovo „nehodnocen(a)“.

- 8) Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

prospěl(a) s vyznamenáním
prospěl(a)
neprospěl(a)
nehodnocen(a).

- 9) Žák je hodnocen stupněm:

prospěl(a) s vyznamenáním - prospěl(a) s vyznamenáním, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 - chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré,

prospěl(a) - není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním

hodnocením,

neprospěl(a) - je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením nebo není-li z něho hodnocen na konci druhého pololetí,

nehodnocen(a) - není-li možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem na konci prvního pololetí.

Charakteristika stupňů prospěchu

- 1) Klasifikace ve vyučovacích předmětech ČESKÝ JAZYK, ANGLICKÝ JAZYK, PRVOUKA, PŘÍRODOVĚDA, VLASTIVĚDA, MATEMATIKA

Při klasifikaci výsledků vzdělávání se hodnotí:

- ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů, kvalita a rozsah získaných dovedností vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti,
- schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení společenských a přírodních jevů a zákonitostí,
- kvalita myšlení, především jeho logika, samostatnost a tvořivost,
- aktivita v přístupu k činnostem, zájem o ně a vztah k nim,
- přesnost, výstižnost a odborná i jazyková správnost ústního a písemného projevu,
- kvalita výsledků činností,
- osvojení účinných metod samostatného řešení problémů.

Stupeň 1

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky.

Stupeň 2

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností.

Stupeň 3

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je

méně estetický a má menší nedostatky.

Stupeň 4

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit.

Stupeň 5

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele.

2) Klasifikace ve vyučovacích předmětech PRACOVNÍ ČINNOSTI, INFORMATIKA

Při klasifikaci výsledků vzdělávání se hodnotí:

- vztah k práci a k praktickým činnostem,
- osvojení praktických dovedností a návyků, zvládnutí účelných způsobů práce,
- využití získaných teoretických vědomostí v praktických činnostech,
- aktivita, samostatnost, tvořivost, iniciativa,
- kvalita výsledků činností,
- organizace vlastní práce a pracoviště, udržování pořádku na pracovišti.

Stupeň 1

Žák soustavně projevuje kladný vztah k práci. Pohotově, samostatně a tvořivě využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává pohotově, samostatně uplatňuje získané dovednosti a návyky. Bezpečně ovládá postupy a způsoby práce; dopouští se jen menších chyb, výsledky jeho práce jsou bez závažnějších nedostatků. Účelně si organizuje vlastní práci, udržuje pracoviště v pořádku. Hospodárně využívá materiál a pomůcky. Aktivně překonává vyskytující se překážky.

Stupeň 2

Žák projevuje kladný vztah k práci. Samostatně, ale méně tvořivě a s menší jistotou využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává samostatně, v postupech a způsobech práce se nevyskytují podstatné chyby. Výsledky jeho práce mají drobné nedostatky. Účelně si organizuje vlastní práci, pracoviště udržuje v pořádku. Při hospodárném využívání materiálu se dopouští malých chyb. Překážky v práci překonává s občasnou pomocí učitele.

Stupeň 3

Žák projevuje vztah k práci s menšími výkyvy. Za pomoci učitele uplatňuje získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech se dopouští chyb a při postupech a způsobech práce potřebuje občasnou pomoc učitele. Výsledky práce mají nedostatky. Vlastní práci organizuje méně účelně, udržuje pracoviště v pořádku. Na podněty učitele je schopen hospodárně využívat použitý materiál a pomůcky.

Překážky v práci překonává jen s častou pomocí učitele.

Stupeň 4

Žák pracuje bez zájmu a vztahu k práci. Získané teoretické poznatky dovede využít při praktické činnosti jen za soustavné pomoci učitele. V praktických činnostech, dovednostech a návycích se dopouští větších chyb. Při volbě postupů a způsobů práce potřebuje soustavnou pomoc učitele. Ve výsledcích práce má závažné nedostatky. Práci dovede organizovat za soustavné pomoci učitele, méně dbá o pořádek na pracovišti. Porušuje zásady hospodárnosti využívání materiálu a pomůcek. Překážky v práci překonává jen s pomocí učitele.

Stupeň 5

Žák neprojevuje zájem o práci a vztah k ní. Nedokáže ani s pomocí učitele uplatnit získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech, dovednostech a návycích má podstatné nedostatky. Nedokáže postupovat při práci ani s pomocí učitele. Výsledky jeho práce jsou nedokončené, neúplné, nepřesné, nedosahují předepsané ukazatele. Práci na pracovišti si nedokáže zorganizovat, nedbá na pořádek na pracovišti. Nevyužívá hospodárně materiál a pomůcky.

3) Klasifikace ve vyučovacích předmětech VÝTVARNÁ VÝCHOVA, HUDEBNÍ VÝCHOVA, TĚLESNÁ VÝCHOVA

Při klasifikaci v těchto předmětech se hodnotí:

- stupeň tvořivosti a samostatnosti projevu,
- osvojení potřebných vědomostí, zkušeností, činností a jejich tvořivá aplikace,
- poznání zákonitostí daných činností a jejich uplatňování ve vlastní činnosti,
- vztah žáka k činnostem a zájem o ně,
- estetické vnímání, přístup k uměleckému dílu a k estetice ostatní společnosti,
- v tělesné výchově s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu žáka všeobecná, tělesná zdatnost, výkonnost a jeho péče o vlastní zdraví.

Stupeň 1

Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně podle požadavků osnov je rozvíjí v individuálních a kolektivních projevech. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný, v hudební a tělesné výchově přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Má výrazně aktivní zájem o umění, estetiku, brannost a tělesnou kulturu a projevuje k nim aktivní vztah. Úspěšně rozvíjí svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 2

Žák je v činnostech aktivní, tvořivý, převážně samostatný na základě využívání svých osobních předpokladů, které úspěšně rozvíjí v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je esteticky působivý a má jen menší nedostatky z hlediska požadavků osnov. Žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky v nových úkolech. Má aktivní zájem o umění, o estetiku a tělesnou zdatnost. Rozvíjí si v požadované míře estetický vkus, brannost a tělesnou zdatnost.

Stupeň 3

Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá dostatečný aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu. Nerozvíjí v požadované míře svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 4

Žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malou snahu a zájem o činnosti, nerozvíjí dostatečně svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 5

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je většinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci a nevyvíjí úsilí rozvíjet svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Zásady pro používání slovního hodnocení včetně předem stanovených kritérií

- 1) O slovním hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení rozhoduje ředitelka školy na základě písemné žádosti zákonného zástupce žáka a po projednání s pedagogickou radou.
- 2) Třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka.
- 3) U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.
- 4) Výsledky vzdělávání žáka v předmětech stanovených školním vzdělávacím programem a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.
- 5) Zásady pro vzájemné převedení klasifikace a slovního hodnocení

Prospěch	
Ovládnutí učiva	
1 – výborný	ovládá bezpečně
2 – chvalitebný	ovládá
3 – dobrý	v podstatě ovládá
4 – dostatečný	ovládá se značnými mezerami
5 - nedostatečný	neovládá
Myšlení	
1 – výborný	pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti, samostatný
2 – chvalitebný	uvažuje celkem samostatně
3 – dobrý	menší samostatnost v myšlení
4 – dostatečný	nesamostatné myšlení, pouze s nápovědou
5 - nedostatečný	odpovídá nesprávně i na návodné otázky
Vyjadřování	

1 – výborný	výstižné a poměrně přesné
2 – chvalitebný	celkem výstižné
3 – dobrý	myšlenky vyjadřuje ne dost přesně
4 – dostatečný	myšlenky vyjadřuje se značnými obtížemi
5 - nedostatečný	nedokáže se samostatně vyjádřit, i na návodné otázky odpovídá nesprávně
Celková aplikace vědomostí	
1 – výborný	užívá vědomostí a spolehlivě a uvědoměle dovedností, pracuje samostatně, přesně a s jistotou
2 – chvalitebný	dovede používat vědomosti a dovednosti při řešení úkolů, dopouští se jen menších chyb
3 – dobrý	řeší úkoly s pomocí učitele a s touto pomocí snadno překonává potíže a odstraňuje chyby
4 – dostatečný	dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává
5 - nedostatečný	praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí
Aktivita, zájem o učení	
1 – výborný	aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
2 – chvalitebný	učí se svědomitě
3 – dobrý	k učení a práci nepotřebuje větších podnětů
4 – dostatečný	malý zájem o učení, potřebuje stálé podněty
5 - nedostatečný	pomoc a pobízení k učení jsou zatím neúčinné
Chování	
1 – velmi dobré	Uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.
2 - uspokojivé	Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními vnitřního řádu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo vnitřnímu řádu školy; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.
3 - neuspokojivé	Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

7. Minimální doporučené úrovně pro úpravu očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Tyto výstupy jsou vodítkem pro úpravy výstupů v individuálním vzdělávacím plánu (IVP) v případě podpůrných opatření od třetího stupně pro žáky s lehkým mentálním postižením.

1. Vyučovací předmět Český jazyk a literatura

Komunikační a slohová výchova	1. období – na konci 3. ročníku Žák: • čte s porozuměním jednoduché texty • rozumí pokynům přiměřené složitosti • dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání • zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním • píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen • sojuje písmena a slabiky • převádí slova z mluvené do psané podoby • dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost • opisuje a přepisuje krátké věty 2. období – na konci 5. ročníku Žák: • vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích • má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování • v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči • popíše jednoduché předměty, činnosti a děje • opisuje a přepisuje jednoduché texty • píše správně a přehledně jednoduchá sdělení • píše čitelně a úpravně, dodržuje vzdálenosti mezer mezi slovy
-------------------------------	--

	• ovládá hůlkové písmo • tvoří otázky a odpovídá na ně
Jazyková výchova	1. období Žák: • zná všechna písmena malé a velké abecedy • rozpoznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky • tvoří slabiky • rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky • píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech 2. období Žák: • pozná podstatná jména a slovesa • dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího • rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik • určuje samohlásky a souhlásky • seřadí slova podle abecedy • správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě • správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky
Literární výchova	1. období Žák: • pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně • reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací • při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost 2. období Žák: • dramatizuje jednoduchý příběh • vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek • čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy • určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti • rozlišuje prózu a verše • rozlišuje pohádkové prostředí od reálného • ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu

--	--

2. Vyučovací předmět **Anglický jazyk**

Řečové dovednosti	1. období Žák: je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka
Poslech s porozuměním	2. období Žák: - rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností - rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) - rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování
Mluvení	2. období Žák: - pozdraví a poděkuje - sdělí své jméno a věk - vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu)
Čtení s porozuměním	2. období Žák: rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
Psaní	2. období Žák: je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka

3. Vyučovací předmět **Matematika**

Číslo a početní operace	1. období Žák: • porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20 • čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100 • zná matematické operátory $+$, $-$, $=$, $<$, $>$ a umí je zapsat • sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20 • řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20 • umí rozklad čísel v oboru do 20 2. období Žák: • čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000 • sčítá a odčítá z paměti i písemně dvouciferná čísla • zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100 • zakrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách • tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100 • zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy • rozeznává sudá a lichá čísla • umí používat kalkulátor
Závislosti, vztahy a práce s daty	1. období Žák: • modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek • doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20 • zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu • uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi 2. období

	Žák: • vyhledá a roztřídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu • orientuje se a čte v jednoduché tabulce • určí čas s přesností na čtvrt hodiny, převádí jednotky času v běžných situacích • umí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času • uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi
Geometrie v rovině a prostoru	1. období Žák: • pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit • rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují • umí používat pravítko 2. období Žák: • znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary • měří a porovnává délku úsečky • vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran • sestrojí rovnoběžky a kolmice • určí osu souměrnosti překládáním papíru • pozná základní tělesa
Nestandardní aplikační úlohy a problémy	2. období Žák: • řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech

4. Vyučovací předmět **Informatika**

Základy práce s počítačem	1. a 2. období Žák: • ovládá základní obsluhu počítače • dodržuje pravidla bezpečné a zdravotně nezávadné práce s výpočetní technikou
Vyhledávání informací a komunikace	1. a 2. období

	Žák: komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení
Zpracování a využití informací	1. a 2. období Žák: pracuje s výukovými a zábavnými programy podle pokynu

5. Vyučovací předmět **Prvouka**

Místo, kde žijeme	Žák: - orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy - popíše a zvládne cestu do školy - zná nejvýznamnější místa v okolí
Lidé kolem nás	Žák: - zná role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy - má osvojené základy společenského chování - při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně - projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům - pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti
Lidé a čas	Žák: - pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase - zná rozvržení svých denních činností - rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti - poznává různé lidské činnosti
Rozmanitost přírody	Žák: - pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích - pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat - pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami - provede jednoduchý pokus podle návodu
Člověk a jeho zdraví	Žák: uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění

	• pojmenuje hlavní části lidského těla • rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných • uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro účastníka silničního provozu • chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek • reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech
--	---

6. Vyučovací předmět **Přírodověda**

Rozmanitost přírody	Žák: • na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody • popíše střídání ročních období • zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí • zvládá péči o pokojové rostliny a zná způsob péče o drobná domácí zvířata • chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí • popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují • reaguje vhodným způsobem na pokyny dospělých při mimořádných událostech • provádí jednoduché pokusy se známými látkami
Člověk a jeho zdraví	Žák: • uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu • rozlišuje jednotlivé etapy lidského života • uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události • uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti • odmítá návykové látky • ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc • uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku

--	--

7. Vyučovací předmět **Vlastivěda**

Místo, kde žijeme	Žák: • orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany • řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě • má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě • zná region, ve kterém bydlí, jeho pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti • sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest • pozná státní symboly České republiky
Lidé kolem nás	Žák: • dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě) • rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých • zná základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy • používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze • porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz • sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů
Lidé a čas	Žák: • rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách • zná významné události, které se vztahují k regionu a kraji • vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště

8. Vyučovací předmět **Hudební výchova**

1. období
Žák: • zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty

- správně a hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytimizaci říkadel i při zpěvu
- reaguje pohybem na tempové a rytmické změny
- rozliší sílu zvuku
- pozorně vnímá jednoduché skladby

2. období

Žák

- zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem
- propojí vlastní pohyb s hudbou
- doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje
- odliší tóny podle výšky, síly a barvy
- pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb
- správně hospodáří s dechem při interpretaci písní - frázování

9. Vyučovací předmět **Výtvarná výchova**

1. období

Žák:

- zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu
- rozpoznává, pojmenovává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)
- uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům

2. období

Žák:

- zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem
- propojí vlastní pohyb s hudbou
- doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje
- odliší tóny podle výšky, síly a barvy
- pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb
- správně hospodáří s dechem při interpretaci písní – frázování

10. Vyučovací předmět **Tělesná výchova**

Tělesná výchova	1. období Žák: • zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost • reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti • dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách • projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám • zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů 2. období Žák: • chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a snaží se začleňovat pohyb do denního režimu • zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením • zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností • uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti • reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti • dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play • zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla • zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy
Zdravotní tělesná výchova	1. období Žák: • uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech • zaujímá správné základní cvičební polohy • zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením 2. období Žák:

	• zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování • zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele • upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením
--	--

11. Vyučovací předmět **Pracovní činnosti**

Práce s drobným materiálem	1. období Žák: • zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů • pracuje podle slovního návodu a předlohy 2. období Žák: • vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu • využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii • volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu • udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění
Konstrukční činnosti	1. období Žák: • zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi 2. období Žák: • provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž • pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého

	náčrtu • udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu • zná funkci a užití jednoduchých pracovních nástrojů a pomůcek
Pěstitelské práce	1. období Žák: • provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky • pečuje o nenáročné rostliny 2. období Žák: • zná základní podmínky a postupy pro pěstování vybraných rostlin • ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování • volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu na zahradě
Příprava pokrmů	1. období Žák: • upraví stůl pro jednoduché stolování • chová se vhodně při stolování 2. období Žák: • zná základní vybavení kuchyně • připraví samostatně jednoduchý pokrm • dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování • udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni • uplatňuje zásady správné výživy